

[digi]

Nr 13, mai 2006 Hind 33 kr

**INTERNETTI
ŠOPPAMA:**
kogu tõe
netipoodidest

**100 VABA
TÖÖKOHTA:**
Skype'i Eesti
esinduse juht
ootab sind

360° pildid ehk
tee ise lahe
panoraamfoto

**Eksklusiiv: [digi] testib
esimesena Eestis VIIV
meediakeskusarvutit**

**Maffiamäng „Ristiisa“:
tõus New Yorgi
allmaailmas võib alata**

Järeleproovitud ja hinnatud:

- Fujitsu Simensi
soodne koduarvuti!
- Samsungi edevtelefon
- HP digikaamera
ja hulk muid vidinaid

SUPERTESTIS PROJEKTORID

9 771736 26901 6

Ambilightiga võib mäng alata.

Philipsi LCD-teler Cineos Ambilight Full Surround tehnoloogiaga. Lülita sisse Ambilight-taustavalgustus ja ekraani ümber ilmub hüpnotiseeriv valgus. Ekraanil toimuv haarab sind jäägitult, sest Ambilight-taustavalgustus muudab värve vastavalt sellele, mida vaatad. Ekraan näib suurem ja värvid väljendusrikkamad, rahustades kõiki Su meeli. See pole võrreldav millegagi, mida oled varem näinud või tundnud. Tõsijutt – Ambilight-taustavalgustuseta ei saa mäng alata.

www.philips.com/flattv

PHILIPS
sense and simplicity

54

Ringvaade #33

Panoraamfotod panevad
pea ringi käima

VÄRSKE KRAAM

- Uued mängumasinad** 13
Nintendo Revolutionist sai Wii
- Google'il kolm uut teenust** 16
Kas Tallinn on populaarsem kui Tartu?
- Henn Sarve meenutused** 17
Miks Sarvik humanitaarabiartuteid tagasi peksis?
- Üks-null** 21
65% naisi mängib videomänge

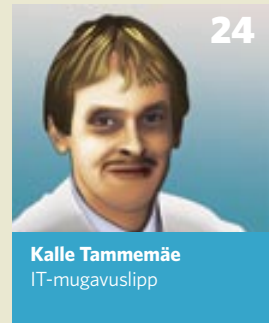

JÄRELE PROOVITUD

- Apple iPod Hi-Fi** 28
Jälle lubati rohkem kui anti
- MicroLink 510 Media** 30
VIIV on haip, arvuti aga hea

- HP R727** 32
Digikaamerate tegemine tundub lihtne olevat
- Fujitsu Siemens Scaleo P** 34
[digi] proovis vahelduseks välismaist lauarvutit
- ednet 5.1 Vibration Headset (ED83120)** 35
Nutt ja hala
- Toshiba ff1** 36
Uut tüüpi pisike videoprojektor
- NEC 20WGX2** 37
19tolline laiekraanmonitor on mängimiseks paras
- ST Labs eStation 3000** 38
Odav dokk sülearvutile
- HP Deskjet 6980** 40
Peaaegu nagu kodune fotolabor
- Samsung X810** 41
Illus küll, aga kehv kasutada

KOLUMNISTID

Kalle Tammemäe
IT-mugavuslipp

Ülle Kivirähk
Rallivõit salabensiiniga

42

Silver, kus on sinu vasak silm?

[digi] testib projektoreid

- Kogu töde internetipoodidest** 48
Poed, tollimaksud, postikulu, makseviisid: loe ja imesta
- Ringvaade #33** 54
Panoraamfotod panevad pea ringi käima

MÄNGURUBRIIK PLAY

- Call of Cthulhu: Dark Corners of the Earth** 60
Kui õudne on H.P. Lovecrafti looming arutamänguna?

- Commandos Strike Force** 63
Taas üks Teise maailmasõja tulistamine
- ÜberSoldier** 64
Saksa supersõdur sakslaste vastu
- The Godfather** 66
Ristiisa jooksupoisist kardetud mafioosnikuks
- Ankh** 68
Seiklus, nagu seiklus olema peabki!
- Broken Sword: The Sleeping Dragon** 69
Kaks seiklejat ajavad kahtlaseid jälgi...
- Driver: Parallel Lines (PS2)** 70
Kihutamise kultussarja tuhandest tõstja
- [2]: uued head taktikalised FPSid** 71
Erinevalt „The Regimentist“ on need taktikalised tulistamised nauditavad.
- Uudised** 72
- Tulekul** 73
- Ostujuht** 74
- Digidoktor** 76
- Kuulame ja vaatame** 78
- Saabunud post** 80
- Intervjuu kaanetüdrukuga** 82

Sprint VÕIDA!

1000% raha tagasi

Osta kuni 31.05.2006
PlussMiinuse ja
Euronicsi kauplustest
vähemalt 300 kr eest kaupa.
Loosimisel osalevad tooted on
märgistatud kampaania-
klepsudega.
Õnnelikku kätt!

15.4"
WXGA ekraan

MÜÜGIL
PlussMiinuse
ja Euronicsi
kauplustes

14999.-
Kuumakse alates 424.-

EX987EA

Sülearvuti HP Pavilion DV4327
Protsessor Intel Pentium M 725A,
mälu 512 MB, kõvaketas 80 GB,
DVD-kirjutaja, WiFi, kaardilugeja,
pult, XP Home.

Sülearvuti Samsung Q35
Väike ja kerge, 2.33 GHz
Intel Core Duo protsessor,
512 MB mälu, 80 GB
kõvaketas, 128 MB
graafikakaart, DVD±
R/RW seade,
Windows XP.

12.1"
WXGA ekraan

WiFi
Bluetooth

SAMSUNG
23999.-
Kuumakse alates 622.-

Q35

EURONICS

PlussMiinuse ja Euronicsi kaupluste aadressid ja lahtiolekuajad leiad
www.plussmiinus.ee ja www.euronics.ee. Pakkumised kehtivad kuni 31.05.2006.

www.digiajakiri.ee

● Nüüd lõpuks on [digi] põhjalik veebikülg valmis! Otsekuu ajakirja esimeseks sünnipäevakingiks saime endale veel värvi järgi lõhnava veebikodu. Me oleme selle üle uhked ning muidu viril veebilehe toimetaja Lauri Jürisoo ütles tunnustavalt, et see on nii hea veebikülg, et ta loeks seda isegi.

Muidugi leiad sa meie veebiküljelt olulisemaid uudiseid kogu [digi] huvialast. Samuti saad sealt nüüdsest lugeda kõigi [digi] ja Arvutimaailmas ilmunud riistvara- ja tarkvaratestide lühikokkuvõtteid, tooteid omavahel võrrelda ning lisada neile oma hinnangu, kui oled saidi registreerunud kasutaja. Ka mängurubriik [play] on veebis esinduslikult väljas: nii arvustuste kui igapäevaselt uueneva mängu-uudiste veeruga. Kui arvutiga hätta jääd, saad otse kodulehelt saata küsimuse meie äärmiselt kompetentsetele digidoktoritele, kes jõudumööda hea meelega aitavad. Samuti saad vaadata digidoktori küsimuste ja vastuste arhiivi.

Viimase ja mitte sugugi vähemtähtsa osana käivitasime oma uues veebikodus ka [digi] toimetuse ajaveebi. Siit saad iga päev lugeda, kuidas me ajakirja teeme, millised uudised meile digimaailmast parajasti silma on jäänud ning mida nendest arvame. [digi] ajaveebi on kõige mugavam lugeda RSS-lugejaga, nii et otsi välja see eelmise aasta ajakiri, kus me RSS-i kasutamise puust ja punaselt selgeks tegime ning proovi järele.

Meie aga vedame järgmise numbril ilmumiseni aega tervislikult vabas õhus. Mai alguses näiteks toimusid HP ja Inteli eestvedamisel tõenäoliselt Eesti esimesed meistrivõistlused Segway-rallis. Kes ei tea, siis Segway oli üllalae kahe rattaline sõiduk, mille liigutamiseks pead end kallutama ettepoole või tahapoole. Väga moodne ja kõrgtehnoloogiline. Esimese raundi kahjuks [digi] meeskond kaotas, aga seda asja me nii ei jäta.

[d] HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

[digi]

- Address: Paldiski mnt 26a, 10149 Tallinn
- tel 661 6186 ● faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja

Henrik Roonemaa

henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetaja

Leho Lahtvee

leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja

Holger Vaga

holger@presshouse.ee

Fotograaf

Egert Kamenik

egert.kamenik@presshouse.ee

Keeletoimetaja

Martin Mets

Kolumnistid

Peeter Marvet, Kristjan Otsmann

Kolumnistide portreede autor

Oskar Aitaja

Ajakirja makett **Siim Saidla**

Väljaandja **Presshouse OÜ**

Trükk **Unipress**

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

© **Presshouse OÜ**

Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Tellimine

- telefonil 661 6186
- e-posti aadressil levi@presshouse.ee
- veebis aadressil <http://www.presshouse.ee>

Tellimishind 299 krooni aastas. Otsekorraldusega 25 krooni kuus.

Reklaam

Indrek Ülesoo

tel 660 9360; 529 4960
indrek.ulesoo@presshouse.ee

Foto: **Egert Kamenik**
Riided: **Lindex**
Stiilist: **Maarja Tali**

sissemaks 0.-
järelmaks 15 rmmüütuiga,
tingimused saadab müüja

ML Arvutid soovitab: Microsoft® Windows® XP tarkvara

Digitaalne elustiil

MicroLink 510 Media on esimene Intel® VIV™ tehnoloogial meediakeskus Eestis. Nüüd vaatad ja salvestad fotosid, muusikat, filme ja teleprogramme mugavamalt kui kunagi varem.

▶ MicroLink 510 Media

- kahetuumaline Intel® Pentium® D Protsessor 930
- Microsoft® Windows® XP Media Center Edition 2005 tarkvara
- 250GB kõvaketas, rohkelt videomaterjali, 50 000 muusikalugu või 80 000 digifotot
- LightScribe DVD kirjutaja, FM/TV-kaart, juhtpult
- 256MB GeForce NX6600 seeria graafikakaart mängimiseks
- stiilse välimusega ja vaikne alumiiniumkorpus (must või hõbedane, Zalman)

kuumakse

610.-

hind 20 700.-
0% sissemaks, 48 kuud.
(hind ilma monitorita)

▶ MicroLink 310 Media

kuumakse
370.-
hind 12 500.-
0% sissemaks, 48 kuud.

▶ MicroLink 540 Media Meediakeskus koduarvuti

kuumakse
420.-
hind 13 950.-
0% sissemaks, 48 kuud.

Tule lähimasse poodi esitlusele!

MLarvutid

Desperados 2: Cooper's Revenge

● Metsiku Lääne teemaline „Desperados 2: Cooper's Revenge“ on järg Spellbound'i ja Atari 2001. aasta hitile „Desperados: Wanted Dead or Alive“. Esimene osa oli „Commandos“-sarja kloonina taktikaline strateegia, ja et viimatinimetatu muutis stiili, siis on värskenduse läbi teinud ka „Desperados“. Alles on jäänud

küll vanaviisi pealtvaade, kuid nüüd saab tegelastega liikuda ka kolmanda isiku vaates, meelitades mängima rohkem märulitega harjunud inimesi.

Demo laseb mängida üht Eagle's Nesti missiooni. Mängu ühel tegelasel Docil on vaja sõbrad vabastada. Kuid enne bandiidi Sanchese ja mustanahalise lõhkeainespetsialisti Sami

juurde pääsemist on vaja suur hulk kurikaelu kahjutuks teha ja turvalisse kaljukindlusesse tungida. Vali kumb kahest raskusastmest tahes, Doc peab olema täpne tulirelvadega, osav gaasipommidega, vaikne hiilides, nähtamatu varitsedes, kiire ratsutades...

Demos pole pildiline külg veel parim ja esineb väikseid

vigu, kuid on piisavalt vaadata. Taustaks on seevastu hästi sobiv Metsiku Lääne muusika. Mängitavusel probleeme ei esine ja põnevust jätkub. Iga tahes on [digi] huvi äratatud ja meie mängusoovide hulka see kuulub. Ootame, kuni viimase lihvi saanud valmisprodukt kodumaale jõuab, seniks aga proovige demo.

[digi] CD-ROM 12

MAI 2006

Panoraamfotode tarkvara

● Kui loed sellest [digist] lugu sellest, kuidas vahvaid panoraamfotoseid teha ja tahad ise järgi proovida, siis selleks

oleme plaadile pannud ka kaks vajalikku programmi, millest ka artiklis juttu. Esimene neist on Autostitch, mille abil saad eral-

di fotodest panoraami kokku kleepida. Teine on FSPViewer. Avades panoraamfoto faili FSPViewer'is, näitab see kor-

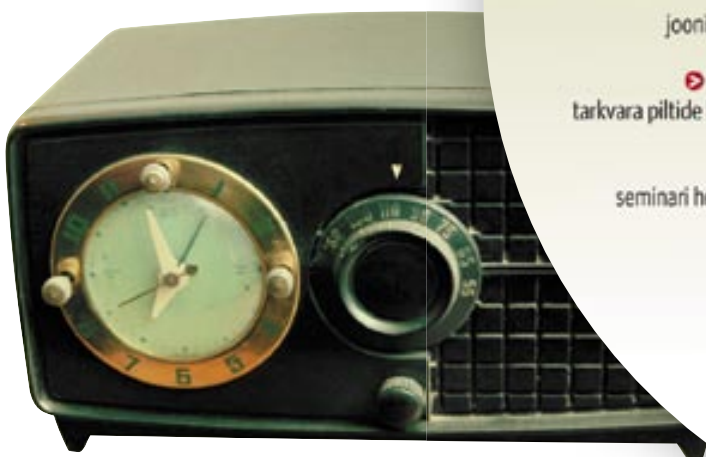
raga osa fotost ja laseb hiirega üle pildi lohistades rahuilikut „pead keerata“.

Peeter Marveti ekraaniviisor:

Taskuhääling

• Kõik on tüdinenud vingumisest, et raadiost pole midagi kuulata, telerist midagi vaadata ja lehest midagi lugeda. Tee endale ise raadio! Peeter Marvet näitabki seekordses ekraaniviisoris, mis asi on *podcast* ehk taskuhääling, kuidas seda ise meisterdada, kuidas interneti üles panna ning kõigile kättesaadavaks teha.

Kes tahab põhjalikumalt taskuhäälingust lugeda, vaadaku Podcast Academy salvestusi aadressilt www.bu.edu/com/podcast/archive.html.

[digi] CD-ROM 12

Artweaver

• Arvutiga on tore joonistada küll, aga tihti peale on jama selles, et teised saavad kohe aru – arvutiga tehtud! Proovi spetsiaalselt kunstiteoste loomiseks tehtud Artweaverit. Meie palusime Mart Parvel [digi] logo natuke kunstipärasemaks stiiliseerida ja tuli ju välja küll.

[digi]

Mai 2006 | Number 13

© Presshouse OÜ
Mitte müüa ajakirjast eraldi.

Eturundus! seminari heli- klipid ja slaidid

• Juba ligemale aasta on Robin Gurney ja tema firma altex marketing vedanud üritustesarja, mis on tuntud kui Eturundus! ehk E! ning mis jõudis aprillis viienda seminarini. Sellelt plaadilt leiab E!5 ettekanded helis ja slaididena. Kui teema huvi pakub võib varasemaid kuulata www.altex.ee/e-turundus-arhiiv lehelt. Seekord esinesid teiste seas Andrus Purde Skype'ist ja Kristina Randver Emorist, ent meile pakkusid huvi kõik ettekanded. Kuula terviseks!

Järgmine Eturundus! toimub eeldatavasti juba enne jaanipäeva, mahamagamise vältimiseks võid tellida endale äratuse uudiskirja näol veebilehelt www.altex.ee.

for your
precious moments

Kõik hinnas.

Kõigi nende unistus on täitunud, kes puhkusel rannas mõnuledes fotokaga vee alla tahavad kiigata. Uus PENTAX Optio W10 on vee- ja tolmukindel.* Võta ta endaga ujuma kaasa, pildista rannaliival või matka läbi metsiku džungli. Kõikjal on su kaaslaseks uus Optio W10 — 6 megapiksline resolutsioon, 2,5 tolline vedelkristallekraan, 3x optiline zoom ja VGA video funktsioon — tõepeolest kõik hinnas!

www.pentax.ee

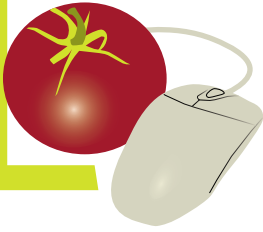

Optio W10

*Tolmukindlus, jäsaks veekindlus 1,5m sügavuseni kuni 30 minutiks.

PENTAX

värskke kraam

> Nintendo Wii ja muud uudised mängualalt **LK 13** > Millised vidinad on FC Flora väravavaht Mihkliil? **15** > Google teab, kus sa elad **LK 16** > Miks Henn Sarv sotsiaalabiartvuteid tagasi peksis? **LK 17**

täis

tühi

Õhku täis failid

• Seda, kas kotis on kartuleid või mitte, oleme aastasadadega õppinud üsna hästi hindama, aga nüüd on vene disainer Dima Komissarov välja tulnud mõttega, et ka mälu pulga täitvusasest oleks võimalik silma järgi vaadata. Dima idee järgi tuleks USB-pulga külge panna pisike kotike mikropumbaga ning kui mälu pulgale faile laetakse, puhub pump koti õhku täis. Mida rohkem megabaitte pulgal on, seda rohkem punnis Flashbag on. Loodetavasti ei ole võimalik

pulga peale nii palju faile panna, et see karplauhtil lõhki läheks nagu rahvaluulest tuntud põiega juhtus.

Kahjuks ei ole Dima veel oma ideele valmistajat leidnud, ent patent Flashbagile on võtmisel ning arvatavasti leiab ta peagi ka tootja. Osavamad meist võivad siis mälu pulgale peale vaadates öelda, kas veel kümme MP3e mahub sinna ära või mitte.

Dima kodulehel www.plusminus.ru on veel mitmeid huvitavaid seadmeid, vaata ise järele.

Tipphiired Creative'ilt

• Creative pürib tippklassi arvutihiirte turule, et tõsiseid mängureid enda leeri meelitada. Uus Fatal1ty seeria on nime saanud Johnathan „Fatal1ty“ Wendeli, ühe kuulsaima FPS-mänguri järgi. Temaga koostöös on hiired loodud olemaks parimad. Esimesed kaks ilmavalgust nägevat mudelit on Fatal1ty 1010 ja Fatal1ty 2020. Parema ja kallima 2020 (900 krooni) eelis

1010 (650 krooni) ees on, et ergonomiliselt disainitud hiirel on 2400cpi HD-Optix laser nõrgema 1600 cpi vastu. Pakutakse tavalisest optilisest hiirest neli kuni kuus korda suuremat resolutsiooni. 5,8megapiksiline sensor jälgib eeskujulikult igat pinda, kus libiseb, ja reageerib kuni 15 G kiirendusele. Sarnaselt Logitech'i G5-le saab viie lisatava raskusega hiire kaalu muuta (pealtpaetav G-

Weight süsteem). Samamoodi on muudelt tipphiirtelt laenatud nupp, millega saab kiirelt muuta hiire kiirust. Isegi hiire kaabel ja USB ots on ehitatud ülimalt jõudlust, mugavust ja vastupidavust silmas pidades, ammuigi siis libisemispadjad ja käe pidamise punktid. [digi] testib hiiri kohe, kui need Eestisse saabuvad.

TERMOMEETER

15°

Kiirem internetiühendus

Elisa ja Elion töid üksteise järel turule superkiired netiühendused: Elisal kuni 15 Mbps ja Elionil kuni 12 Mbps (kui sa samal ajal televiisorit ei vaata). Meie mõtleme parajasti, mida nii kiire ühendusega peale hakata, aga tore igatahes.

12°

Filmid otse võrgust

Kevadise sooja tervituse saadame Warner Brosile ja USA televõrgule ABC. Warner otustas hakata filme ja telesarju üle Bittorrenti müüma, ABC aga pani katse korras telesarjad üldse tasuta interneti üles. Jää sulab.

-2°

Windows Vista

Tähtajad lükkuvad järjest edasi ning tagatipuks tegi Windowsi-guru Paul Thurrott (www.winsupersite.com) Vista hiljuti üsna pihuks ja põrmuks, sest lubatud revolutsioonilisi uuendusi ei paista kuskil. Kisub jahedaks.

-10°

VIIV (loe: haip)

Tasapisi on koondumas asjatundjate ühisrinne Inteli vastu, kes oma multimeediakeskusarvutite VIIV turunduskampaanias on üritanud tarbijatele puru silma ajada. Teadke siis, VIIV pole midagi uut, vaid olemasolev tehnoloogia värvilise logo alla pakendatuna.

Punane ulmeklaviatuur

• Nii, nüüd on võimalik seda ka osta. Seda Bluetooth Laser Virtual klaviatuuri. Selline pisike, tikutopsist veidi suurem karp projitseerib laserdoodiga lamedale pinnale QWERTY asetusega 65 klahviga klaviatuuri. Nagu vihjatud, ühendub Laser Virtual Keyboard Bluetoothi kaudu, näiteks Smartphone'i, PDA või arvutiga. Laetavad patareid kannatavad 120minutilist toksimist ja vidin teeb ise toksimise häält.

Kui huvi saada lähedaimaks tegelaseks oma ringkonnas, suundu www.thinkgeek.com saidile ja ole valmis kulutama 2000 krooni.

Revolutionist sai Wii

• Niikaua siis seda Nintendo Revolutionit oligi. Nüüd muudeti nimi Wii'ks. Miks? Keegi ei tea, mis jaapanlastest bossidel pähe löi, kuid fännid on küll hämmingus ja pahandavad. See selleks, ega nimi väga palju olemust muuda. Välimus jääb samasuguseks väikeseks (kolme DVD-karbi paksune) ja stiilseks, värvuseid saab valida. Raud aga jääb Xbox 360-le ja Sony PlayStationile päris kõvasti alla: IBM PowerPC Broadway 90 nm protsessor, ATi videokaart, 512 MB mälu, 802.11b/g Wi-Fi, kaks USB 2.0 porti, USB 2.0 LAN adapter, SD mälukaardi pesa (mida muide saab kasutada sisemälu töömahu suurenendamiseks, kui kaart sees), 10 meetri kauguselt töötavad juhtmevabad puldid pluss neli GameCube kontrolleri pesa ja kaks GameCube mälukaardipesa. On S-video, komposiit- ja komponentvideo väljundid, praeguse seisuga HD TV tuge ikka ei ole.

Optiline seade töötab 8 cm GameCube plaatidega ja „kahekihiliste 12 cm ketastega“ arvatavasti *dual layer* DVDdega, kuigi DVD filmide vaatamiseks pidavat

vaja minema väikest külgeühendatavat lisaseadet.

Wii'l saab olema ka võrgukeskkond, kus mängijad koguneda saavad ja Wii Connect 24 Service nimeline teenus, mis hoiab konsooli pidevas ühenduses serveritega ja mille kaudu tehakse näiteks vajalike uuendusi. Ka avalikustati valikuline pildilt nähtav retro-pult, mis meenutab SNESi kontrollerit. Laineid lööb aga endiselt Wii revolutsiooniline juhtpult, paljusid mängu saab mängida lihtsalt ühe käega vehkides (pulk on liikumistundlik). E3 ajal on peale paljude uute mängude kuulutajate ka muud tegijad Nintendoga sina peale saanud. Näiteks tarkvaraliste füüsikaefektide süsteemi looja Havok teatas, et hakkab Wii'd toetama (küllap sõja pärast Ageiaga, et endale maad vallutada).

Ka Opera teatas, et nende netibrauser saab olema valikuline lisa Nintendo konsoolis. Ilmumisaken on sama Sony PlayStation 3-ga – selle aasta

neljas kvartal. Hind saab olema võrreldes teiste uutega soodne, kuulujutud räägivad 249 USA dollarist.

Ega Wii graafika „Red Steel“ tulistamises paha ole.

Wii. Rayman hüppab „Rayman Raving Rabbids'is“ tagasi.

PlayStation 3: nurinad ja virinad

• Kõige tähtsam Sony PlayStation 3 uudis on see, et hinnad avalikustati. Lisaks sellele, et hinnad on üsna kõrged, on turul kohe ootamas Nintendo Wii ja odavam, kuid mitte vähemjõulisem ja suurema mänguvalikuga Xbox 360. Fännid nurisevad pideva viivituse ja hinnapoliitika üle, mis ei anna neile raha vastu piisavalt PlayStationit. Tõenäoliselt ei ole abi ka äsjaesitlud uuest puldist. Välimuselt on see ülisarnane praeguse PS2 omaga, kuid lisatud on Nintendolt viisakalt öeldes laenatud idee käe liikumise kasutamisest üles alla – vasakule-paremale. Ning pressikonverentsi ajal ei öelnud Sony targu, et odavamal PS3 mudelil on mitu olulist omadust, näiteks HDMI-port, üldse puudu. Veidi piinlik lugu.

	Odavam (499 eurot)	Kallim (599 eurot)
Kõvaketas (2,5-tolline Serial ATA)	20 GB	60 GB
I/O	4x USB 2.0	4x USB 2.0
Mälukaardid	Ei ole	MemoryStick / SD / CompactFlash
Ethernet	Ei ole	Jah
WiFi (802.11b/g)	Ei ole	Jah
Bluetooth 2.0 (EDR)	Jah	Jah
Juhtmeta pult (Bluetooth)	Jah	Jah
Resolutsioonid	480i, 480p, 720p, 1080i, 1080p	
HDMI väljund	Ei ole	Jah (1)
AV Multi Out	Jah (1)	Jah (1)
Digitaalne optiline heliväljund	Jah (1)	Jah (1)
Optiline seade	BluRay 2X, DVD-ROM 8X, CD-ROM 24X, SACD 2X	
Mootmed	Umbes 32,5x9,8x27,4 cm	
Kaal	Umbes 5 kg	

Aga kus siis arvuti on?

● Oletades, et kuskil on veel üks inimene ühest miljonist, kes kasutab veel ülivana raali, kus arvuti oli klaviatuuri alla ehitatud (Amiga, Atari), siis anname teada, et võid nüüd kallist armastusest küünitega lahiti lasta ja leppida, et ta on lootusetult vananenud.

Oma uueks kaaslaseks võid valida Cyberneti ZPC-9000. See on taas retrohõnguline arvuti, mis samamoodi klaviatuuri alla ehitatud, kuid sisu on tänapäevane. Maksimumvõimsusel oleks konfiguratsioon: Intel P4 3,2

GHz 800FSB protsessor, 2 GB 400 MHz DDR mälu,

Intel Extreme integreeritud graafika, sisseehitatud kõlarid, kahe nupu ja rulliga *touch-pad*, gigabit Ethernet, 4x USB 2.0, 2 x serial, parallel, PS/2, DVI ja S-Video pordid. Ja siis on veel äravõetavad seadmed, nagu 2,5tolline kõvaketas, DVD+/-RW, „seitse ühes“ kaardilugeja ja modem. Komplekt on peale selle ka väga vaikne.

Kui juba toredate arvutite tegijast Cybernetist kirjutame, siis muuseas pakub ta i-One arvutiseeriat. See on veidi laiem tavalisest LCD-monitorist, sest selle taha on kompaktselt arvuti ehitatud. Peale selle, et tavaliselt laual jala peal seista, saab selle ka seinale riputada.

Mõttetu varastada

● Praegu kinodes laineid lööv „Mission: Impossible III“ äratav mälestused „Mission: Impossible“ nimelisel seriaalil, mis kunagi Kanal 2s jooksis. Kes mäletab, siis ka seal oli pärast kuulamist hävinev lindimasin. Paistab, et idee on popiks saanud. Eelmisel aastal tuli Suurbritannias turule teenus, kus sai saata pärast lugemist kustuvad SMS-sõnumeid.

Nüüd on Kingston teinud isekustuva USB 2.0 mälu pulga – Kingston Data Traveler Elite Privacy Edition. See on siiski veidi kindlam kui kohe kustuv. Pulk hävitab juba 128bitises AES (*Advanced Encryption Standard*) krüptingus oleva info pärast 25kordset parooli valesti sisestamist. Saadaolevad suured on 256 MB-st kuni lausa 4 GB-ni välja. Viieaastase garantiiga pulga kiirusomadused on 24 MB/s lugemisel ja 14 MB/s kirjutamisel. Miinus on, et garanteeritud töökindlus on vaid alates Windows 2000 SP3 (ja edasi) ning Windows XP operatsioonisüsteemidega.

Kolme minutiga kolm tundi

● Ka Sony on astunud pisikeste USB-pulga kujuliste MP3-mängijate tootjate sekka. Nende uus E-seeria Walkman on kena värviline, kuid üsna lihtsate funktsioonidega mängija, kuid siiski leiab lisaks 512 MB kuni 2 GB mälu mahule uuest Walkmanist ka FM-raadio ja viierealise ekvalaiser. E-seeria Walkmani eristab teistest mängijatest aga aku kiirlaadimine: Li-Ion aku töötab energiasäästurežiimis kuni 28 tundi, kuid kolme minuti laadimisega saab talle sisse puhuda kolm tundi mänguaega. 25 grammi kaaluv mängija toetab MP3, WMA ja ATRAC failiformaate.

Maailma väikseim hiir

● Interlink Electronics leiutas maailma väikseima hiire. Sõrmeotsasuurune seade on mõeldud spetsiaalselt mobiiltelefonidesse ja muudesse väikesesse aparatuuridesse, et neid mugavamalt juhtida, kui praegu näiteks viiesuunaliste nuppudega saab. Tihti peale on mobiiltelefonide noolenupud kas liiga väikesed

või liiga kanged või on nende keskele vajutamine (viies suund) piinavalt raske. Interlink arvab, et 10x10x1,4 mm suurune MicroNav360 teeb ka mobiiltelefoniga internetis surfamise imelihtsaks. Ootame esimesi tooted sisseehitatud MicroNav360-ga.

Logitechilt uus hiir mänguritele

● Kes Logitechi superhead mängurihiired G7 ja vahetatavate raskustega G5 kalliks on põlanud, peaksid nüüd lohutust leidma firma uuest hiirest G3, millel pole küll nii peeni omadusi, kuid firma väitel on disain mänguritele imehästi sobiv ning lasersensori täpsus äärmiselt kõrge.

G3 sensori täpsus on 2000 dpi nagu G7 ja G5 puhul. Ratta juures on aga nupp, mida vajutades saab ilma tarkvara installimise vajaduseta resolutsiooni vä-

hendada 1600 või 800 dpi-ni, kui liiga kiire liikumine mõnes mängusituatsioonis hästi ei sobi. Hiirega kaasatuleva tarkvara abil aga saab resolutsiooni vähendada kuni 400 dpi-ni.

Hiir on juhtmega

ning vahetab arvutiga infot 500 korda sekundis, mis tagab oluliselt parema täpsuse kui tavahiire 60 kuni 125 korda.

Peale hiire tutvustas Logitech ka uut ja odavamat versiooni mänguriklaviatuurist G15. Uus versioon kannab nime G11 ning ainsa suurima erinevusena pole tal ekraani, mis teeb komplekti hinna veidi odavamaks. Samuti kuulub nüüd Logitech arsenalis rool G25, mis oma kuuekäigulise käigukasti ning siduripedaliga kuulub maailma täiuslikemate hulka.

MINU OMA

SCANPIX

Mihkel Aksalu FC Flora puurivaht

Nokia 6260

● Sain selle sünnipäevaks. Jube suur, kuid siiski üks esimesi telefone, mis oli normaalse kaameraga. Laadisin internetist alla ühe programmi, mis infrapuna kasutades lubab mõne meetri kauguselt telekanaleid vahetada ning helivaljust timmida, seega on telefonil olemas ka meelelahutuslik ülesanne.

Canon Digital IXUS 30

● Mõnus ja väike digikaamera. Sõpradest teeb pildid ära ilma igasuguste vidinate ja kulinat näppimiseta. Vajuta ainult nupule ja pilt valmis.

PlayStation 2

● Ideaalne igavuse peletaja, mis enamiku ajast nurgas seisab ja tolmu kogub, kuid kui kätte võtad, siis enam eemale ei saa. Mängudest on hetkel aktuaalsemad „FIFA 2005“ ja „Raw Smackdown“.

iPod Nano 2 GB

● Praeguseks juba täitsa tavaliseks saanud MP3-mängija, mis peletab pikadel bussisõitudel igavust. Sisaldab suuremas osas r'n'b ja hip-hop-muusikat.

Google'il kolm uut teenust

Google Maps ka Euroopas

● Google'i paljukiidetud kaarditeenus Google Maps laieneb jõudsalt. Nüüd on nad põhjalikult ära kaardistanud ka hea jupi Euroopat, näiteks Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia ja Hispaania. Nende riikide kohta on olemas kõik kuni linnade tänavakaartideni välja, nii et reismiseks ja reisi planeerimiseks pole vaja muud, kui internetiühendusega arvutit, sest Google Maps oskab sulle ka teejuhiseid anda, kui sa talle ütled, kust kuhu sa tahad sõita. Enam-vähem on kaartidel olemas tegelikult terve Euroopa, välja arvatud Baltimaad.

maps.google.com

Google Calendar

● Google Calendar on igati eeskujulik ja moodne veebikalender, mis ei lase ära unustada ühtki kohtumist. Kui ei teaks, et ta töötab veebis läbi brauseri, ei oskaks seda arvatagi, sest kasutajaliides on selge ja lihtne ning kõik käib välgukiirusel. Peamiste omaduste poolest ei erine ta teistest veebikalendritest just valgusaastate võrra: on päeva-, nädala- ja kuuvaated ning lähenevate sündmuste ja kohtumiste nimekiri.

Veebis võib sul olla mitu erinevat kalendrit korraga ning neid võivad muuta ja täiendada peale sinu ka sinu poolt määratud teised inimesed. Samuti saad sündmusi kalendrisse kirja pannes kutsuda teisi osalema, mispeale neile saadetakse küsimus, kas neile antud sündmus sobib ja kinnituse saades lisatakse sündmus osalejate kalendritesse.

Sind teavitab Google Calendar eesseeisvatest sündmustest näiteks e-posti teel, samuti võid iga päev saada oma postkasti e-kirjaga eesseeisva päeva tegemiste ja kohtumiste nimekirja. Google Calendar oskab importida ka iCali või CSV kalendrid (näiteks Outlookist).

calendar.google.com

Google Trends

● Kumb on populaarsem, kas Tallinn või Tartu? Audi või Volkswagen? U2 või Mariah Carey? Või milline Sugarbabes'ides? Elu on täis lõputuid küsimusi ning Google Trends annab ilmselt aluse nii mõnekski diplomitööks. Sisesta Google Trendsi otsingusse komaga eraldatuna sind huvitavad otsinguterminid, määra aeg ning anna tuld. Google näitab sulle, kui palju sind huvitanud termineid ajas otsitud on ning paneb ajateljele isegi automaatselt uudised juurde, et sa kohe näeksid, miks ühel hetkel näiteks inimesed palju Volkswagenit otsisid. Ning näitab samal graafikul, kui tihedasti sinu otsitud terminid samal ajal uudistes esinesid.

www.google.com/trends

✓ Veebimajutus / Hosting

Ärikliendile: Standard pakett 5,1 GB | 45 e-posti | 5 lisadomeeni

✓ Domeenide registreerimine

.eu - 290 kr | .ee - tasuta | .com - 130 kr

Sotsiaalabi ja arvutid

• Tänapäev meenus viib jälle aega 1990ndate alguses, kui mul oli rõõm olla poolkõrgem riigiametnik. Eesti riiki tasakesi ehitati ja manukaid-abilisi oli igal pool.

Heal mitmel koosolekul tuli kõneks, et üks või teine välisriik, välismaine firma või asutus tahaks öla alla panna Eesti riigi ehitamisele ja meile hästi palju ning imeodavat või tasuta arvutustehnikat saata. Pidin siis regulaarselt seisma igasuguste sedalaadi katsete vastu. No mida oleks Eesti riigil ette võtta CP/M opsüsteemiga ja kõvaketasteta arvutitega. Minu tõsine kahtlus oli hoopis, et meile saadetava pruugetud arvutustehnika mõte on säästa käitlemiskulusid kodumaal. Ja nii ma siis seisin nagu müür. Kuni ma ükskord murduisin...

Sõber Riisikamp helistas mulle ja teatas, et Norras vahetatakse ühes ministereeriumis välja kõik arvutid ja et meil oleks võimalus imeodavalt saada need omale: sada krooni tükist transpordikulude katteks. Arvutasin siis, et no taga-vaaroadena midagi ikka on nendest võtta: hiir, klaviatuur, võrgukaart, ketas? Toiteplokkki vähemalt? Ja heldisin.

Vaid see üks kord ma andsin järele ja ka see kord oleks tulnud „ei“ öelda. Hiired olid kulunud, klaviatuurid katkised ja norrakeelsed. Võrgukaardid emaplaadile istutatud baseband-kaardid. Ja video, no monitorid ometi? Ei. Ajal kui meie majas alla VGA enam ühtegi masinat ei olnud, pidime lattu paigutama ilusad suured (!) värvilised EGA monitorid. Ning toiteplokk oli arvutil nii erilist tüüpi, et isegi otsad olid ebastandardised.

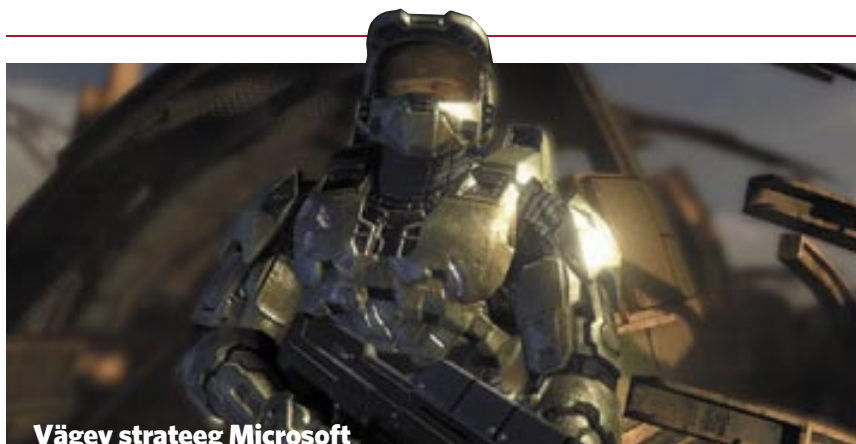
Ma ei tea, mis neist arvutitest sai. Minust jäid nad Laia tänava maja katusealusesse. Hiljem kuulsin, et keegi poistest oli ühe monitori teleriks ümber ehitanud.

750 GB kõvakettad Seagate'ilt

• Seagate kuulutas aprilli viimastel päevadel välja uue kõvakettaperekonna Barracuda 7200.10, mis mahutavad rekordilised 750 GB infot. Tegemist on uue perpendikulaarse tehnoloogiaga kõvaketastega, mis kirjutavad infobitid

kettale pinna suhtes vertikaalselt ja nii saavutatakse suurem andmetihedus ning andmeedastuskiirus ilma, et oleks vaja pöörlemiskiirust suurendada. Barracuda 7200.10 ketaste vahemälu-suurus on 8 MB kuni 16 MB ning and-

meedastuskiirus 1,5 Gb/s ja 3,0 Gb/s üle Serial ATA. Latentsuseks märgitakse 4,16 ms. Esimesed testid on olnud paljulubavad: kiiruse tõusuks võrreldes 500 GB 7200.9-ga märgitakse erinevates testides 3 kuni 26%!

Vägev strateeg Microsoft

• Microsoft kogub järjest varrukasse trumpe oma põhiriivaali Sony vastu mängukonsoolisõjas. Praegu on neid juba kolm.

Esiteks, Mängukonsoolile Xbox 360 saab tulevikus HD-DVD seadet külge panna. USB kaudu ühendatava seadmega saab hakata praegusest DVD formaadist parema pildi ja heliga filme vaatama. Hind peaks tulema 1500 krooni kanti, mis praegusel hetkel ostes koos Xbox 360 Core Systemiga oleks odavam kui iseseisev televiisori taha käiv HD-DVD mängija! Odav HD-DVD toe hankimine on Sony Blu-Ray ees kindlasti eeliseks.

Teiseks, Xbox 360 tuleb järgmisest aastast tehases uue protsessoriga, mis on ehitatud 65nanomeetrises SOI tehnoloogias. See tähendab, et Chartered Semiconductor Manufacturingi protsessoritega konsoole on odavam toota, nad on energiasäästlikumad, jahedamad ja vaiksemad. Tõenäoliselt järgneb sellele ka hinnalangus. Võidavad kõik, välja arvatud Sony.

Kolmandaks, Microsofti (arusamatult) megapopulaarne tulistamise „Halo“ kolmas osa on plaanitud välja tulema PlayStation 3-ga samal ajal. Ja see karm tüüp pildil töötab taas Sonyle peavalu tekitada.

Mitmetahuline kolmnurk

● Mõni vidin tahab teha kõike. See Media Systemsi Linuxi põhine iSetBox suudab salvestada (ka kõvakettale) nii analoog- kui digitaalteleviiooni pilti ja raadiot, viimast saab ka kuulata. „Kuus ühes“ kaardilugeja hoolitseb, et mälukaarte saaks tühjana hoida, CD- ja DVD-kirjutaja jäl-

legi laseb kirjutada, võrgukaabli kaudu saab internetis kolada ja ka e-posti klient on peal. Kui soov WiFi järele, saab selle lisaadapteri (nagu ka Bluetoothi jms) PCI pesa panna. Kolmnurkse asja küljes on rohkelt heli, video, infovahetusseadmete jm ühenduspesasi. Masin ise toetab mahamängimiseks mitmeid meediaformaate (DVD, audioCD, MP3 jpm),

seda on lihtne seadistada ja kui vaja, hõlbus uuendada (tark- või riistvaraliselt). Kas- ti juhtimiseks on ainult üks pult. Mis selle asja siht on? Saada koduseks multimeediakeskuseks, sest ta pidavat olema piisavalt vaikne ka, et vabalt valitud kohta istu- tada. Osta peaks Bulgaaria superasja saama aasta lõpu- poole. www.isetbox.info an- nab meeleldi lisainfot.

Milline pind on paberil?

● Poleks osanud ette näha, et saame [digis] kirjutada ka mikroskoopidest. Seekord jäi tähelepa- nu alla Digital Blue QX5 USB-mikroskoop. Tuhande- kroonine hind peaks muidugi enda eest rääkima, et tegu on rohkem huvitava mänguasjaga kui laboritöö- riistaga, kuid 10X, 60X ja 200X suurendusvõimega näeb ikkagi paljale silmale nähtamatut fantastilist mikromaailma. Et optiline seade ühendus USB kau- du, siis pilti näeb monitorilt 640x480 resolutsioonis. Peale selle saab teha pilte ja videoid (kaadrisagedu- sega 15 kaadrit sekundis). Tarkvara töötab Windows 98, Me, 2000 ja XP-ga.

Valguse võit

● Kui paljudel teist on vaja olnud pimedas pliiatsiga paar märget teha, kuid tulelüliti on viitsi- misulatuses väljas? Meile, laiskadele inimestele, on tehtud nüüd musta tindiga pastakas-tas- kulamp. Valmis- tanud on selle Mylight Brand Lighting, pannes kir- japulga otsa kaks igavest valgusdiodi helen- dama kahe 3voldise liitimpatarei jõul. Taskusse asetatult saab valgustit kasutada käed vabad tulena. Salaja teki all lugeda või armastuskirju kirjutada saab kuni 40 tundi, siis on vaja uusi energiaallikaid. Lisainfot aadressilt www.mylight.com.

Päikeseline päev

Kuidas sul täna läinud on? Meil näiteks läks päris hästi, võib päevaga rahule jääda. Anna sellele vee- bisaidile teada, kas sinu päev oli tore või mitte ning vastutasuks näed, kuidas maailmas keskmisel inimesel läinud on.

www.howisyourday.com

Osavate näppude klubi

Kingapaelte sidumine on küll elementaarne, ent kõike maailmas saab ju paremini teha. Või vähe- malt keerulisemalt ja huvi- tavamalt. Lanil näiteks on piisavalt palju aega olnud ning ta on võtnud kätte ja uurinud, millised sõlmed on kingapaelte sidumiseks paremad. Vähe sellest, ta on lausa mitu omanime- list sõlme välja töötanud. Innovatsiooni lõhn hõljub õhus.

www.fieggen.com/shoelace/knots.htm

Lollus ei sure

„Kõik, mida üldse leiutada saab, on juba ära leiutatud, väitis,“ USA patendiameti ametnik Charles H. Duell 1899. aastal ning nüüd on ta selle harukordselt rumala tsitaadiga kuulus. Sama hästi on läinud IBMi juhil Robert Lloydil, kes 1968. aastal suutis mikro- protsessoritest rääkides kuuldavale tuua küsimuse: „Aga milleks ... see hea on?“

www.2spare.com/item_50221.aspx

NOKIA N91

www.nokia.ee/n91

Olen oma muusika

Nokia N91 telefoni mahub kuni 3000* lugu. Kuula vaheldumisi oma lemmiklugusid ja räägi telefoniga, nautides Hi-Fi helikvaliteeti. Nokia N91 kannab muusikat oma südames. Kanna Sinagi.

Nokia N-seeria
See new. Hear new. Feel new

Copyright © Nokia 2006. Nokia ja Nokia Connecting People on Nokia Corporationi registreeritud kaubamärgid. Teised mainitud firma- ja tootenimed võivad olla vastavatele omanikele kuuluvad kaubamärgid või kaubanimed. *Mahtuvus, kui loo kestvus on 3:45 ja kodeering 48 kbit/s eAAC+. Kasutades AAC kodeerimist kiirusega 128 kbit/s on mahtuvus 1000 lugu.

NOKIA
Connecting People

**MERLIS
NÕGENE**

[SEL KUUL]

• Mais täitub aasta sellest, kui hakkasin pidama Banaaniahvi ajaveebi (banaaniahv.blogspot.com).

Ega alguses ei olnudki plaani mida sinna kirjutada. Esimese kümne postituse tegemine võttis ligi kaks kuud. Umbes samal ajal nägin, et keegi on ajaveebi lugemas käinud, ühe postituse alla kirjutati esimene kommentaar ja keegi pani ühes teises blogis lingi Banaaniahvile. Ja nii ta läks.

Ma ei ole nõus, et interneti kaudu suhtlemine hävitab päriselus suhtlemise. RSS toob mulle igapäevaselt ekraanile 40 sõbra-tuttava postitused, kellega kohtumised pole sellest harvenenud ega sagenenud. Pigem on ilma MSNis lobisemiseta silm korraga peal kõigi blogijate tegemistel ja nemad teavad sinust.

Kellel jooksis juhe kokku järjekordsest poliitjast, kes sõitis puhkusele, keda murrab haigus või kes vahetas töökohta. Seetõttu jagub silmast-silma kohtudes juttu kauemaks, kui et „eee ... kuidas sul läheb ... eee ... hästi!”

Suve lõpus Banaaniahvi liiklust mõõtma pandud Z-kaunter jõudis hiljuti 30 000 külastuseni. Hämmastav. Ja samas tõend, et kui kirjutad netis, siis ei loe seda mitte ainult sõbrad-tuttavad. Seda teades tuleb osata tõmmata piir, mida keegi tahab oma elust-olust ja arvamustest avaldada ja mida mitte.

Paljud blogipidajad mõistavad seda väga hästi ja on jätnud endale piisava privaatsusruumi. Seega on minu arvates paljuski alusetud süüdistused, nagu oleks blogijatel haiglane eraelu eksponeerimise vajadus.

Macbook Pro läks veel suuremaks

• Apple hakkas tarnima 17tollise ekraaniga Inteli kahetuumaliste Core Duo protsessoritega sülearvuteid Macbook Pro. Macbookidel on sis-

se-ehitatud iSight veebikaamera, loomulikult komistamiskindel MagSafe toitejuhe, ATI Mobility Radeon X1600 PCI Express videokaart 256 MB mälu-

ga, FireWire 800 ja FireWire 400 pordid ning muud eluks vajalikku. Mälu on 1 GB, kõvaketta suuruseks 120 GB ning hind Eestis 45 990 krooni.

Asjalik uuendus

• Kõige väiksem ekraaniga (säätliku OLED-iga) MP3 mängija mobiblu DAH-1500i Cube MP3 on saadaval nüüd 2 GB sisemäluga. Ka amazon.com internetipoes saadaval olevad minikuubikuid on musta, sinise ja hõbedase kesktaga. Muud omadused, kaasa arvatud suurus, pole muutunud. Mängib kaheksa kuni kümme tundi ja endiselt MP3 ja WMA formaate ning raadiot, salvestab, näitab kella, omab viit eel-seadistatud ekvalaiseriseadistust, saab laadida arvuti USB kaudu ja ka seinast. Hind veidi üle 2000 krooni.

Veel moodsaid prille

• Nüüd on ka keegi Kowon oma versiooni videoprillidest valmis saanud. MSP-209 micro LCDd pidid olema aga konkurentidest väiksemad (pupillisuurused) ja heledamad ning näitab oma QVGA ekraanilt DMB pilti. Nagu teisedki, üritab ta vaatajale jätta muljet, nagu ta vaataks suurt 32tollist televiisorit umbes kahe meetri kauguselt, kuigi 320x240 pikslise resolutsiooniga. Praegune 58grammine versioon hakkab maksma umbes 2500 krooni, mis on päris okei. Jääme veel ootama järeltulijat, mida saaks ka arvuti taha ühendada ja 640x480 resolutsioonis monitorina kasutada.

100 000 000

registreeritud kasutajat on nüüd Skype'il

2,5

aastat läks neil selle saavutamiseks aega

60 000 000 000

e-kirja saadetakse maailmas iga päev

50 000 000 000

neist on pessimistlike arvutuste järgi spämm ja viirused

7,2

GHz peale on klokitud Pentium 4 670 protsessor

3,4

GHz peale on klokitud Intel Core Duo T2600 protsessor ja see on Pentium 4-st kiirem!

8 526 000

iPodi müüs Apple eelmises kvartalis

61%

kasv on see võrreldes sama ajaga aasta tagasi

35%

mehi mängib ühe äsjase uuringu andmeil videomänge

65%

naisi mängib videomänge, väidab sama uuring (aga nad mängivad Solitaire'i ja Minesweeperit!)

XBOX 360

99,9%

naistele ei meeldi, et mehed videomänge mängivad

99,9%

mehi ei hooli sellest

1,5

krooni teenib Google iga kord, kui sa selle abil midagi veebist otsid

2 700 000 000

otsingut tegid Google'ist ainuüksi ameeriklased tänava jaanuaris

25%

Tallinn-Tartu maanteest saaks valmis ehitada ameeriklaste ühe kuu otsinguraha eest (kuhugi Paunküla ja Ardu vahele)

13 000 000 000

krooni hindab Sony oma mängudivisjoni tulevaseks kahjumiks PlayStation 3 turuletoomiskulude tõttu

100%

Tallinn-Tartu maanteest saaks valmis ehitada, kui Sony ei tooks PS3 turule

80 655 992

veebisaiti oli maailmas tänava märtsi seisuga

10 000

võltsitud arvutihiiert hävitas hiljuti Logitech

NAISTEKAT TOIMETAB

MARIS SANDER

Maalimiseks pole enam värve vaja

• Nii ongi. Nüüd saab interaktiivseid maale maalida muustriliste virtuaalvärvidega, mis võetud otse reaalsusest. Ehk siis I/O Brushi nimelise pintslipuhul on värvi võtmine paletilt asendunud pintslis oleva kaamera abil juba ole-

masolevate muustrite ja värvide salvestamisega pintslipuhul. Ja nende salvestiste maalimine interaktiivsele lõuendile tundub küll hirmus põnev, arvestades seda, et selle imepintsliga saab maalida isegi liikuvat pilti!

Mummuline kohvimasin

• Ma küll ei tea, kui paljud [digi] lugejad oleksid nõus kodusse kohvimasina eest maksma 11 050 krooni, aga idee on ju imevahva. Et need The Dream Versatile CRAZY kolleksiooni retrovälimusega kohvimasinad on käsitsi maalitud näitab, et rõõmsa kodumasinasaamiseks polegi tavalisel inimesel muud tarvis kui õiget värvi ja head kätt.

Ja noh, mingit masinat ka ju tegelikult ... kui nüüd järele mõelda. (www.lnt.com)

Ilufiltriga veebikaamera

• Naised! Kui te ei ole siiani endale MSNi teel või jutukast meest leidnud, siis mõelge järele – kas põhjus ei või olla mitte halva kvaliteediga veebikaameras?

Pange ennast juba täna V-Gear TalkCam Beauty veebikaamera järjekorda, sest te ei taha ju ilma jääda kaamerast, mis kaotab näonahal vinnid ja kortsud ning kõik muud ebatäiused! Vali valge, supervalge (Lumivalgeke?) või pruunikas näonahafilter ja ühe nupulevajutusega näed ekraanil välja justkui tõeliselt täiuslik Hollywoodi superstaar!

Tuhatoos filtreerib suitsu

• Veel üks USB-subkultuuri esindav vidin, mis kuluks marjaks ära ahelsuitsetajatele või neile, kellele meeldib suitsetada töölaual. Ehkki selliseid naisi, kes arvuti taga suitsu teevad, ei tea ma küll ühtegi, tunnevad selle paha harjumusega mehi enamik naisi. Ja sellepärast on nendel vidinatel ka meeste fetišite väljanägemine. Aga täiesti hea isekas kingiidee, kas pole?

Printer mobiiltelefonile

● Hello Kitty Fujifilm Pivi on Jaapani teismelistest mobiiltelefoniga pildistajate seas uus potentsiaalne hitt. See CD-karbi suurune printer ühendub telefoniga infrapuna kaudu. Ja mis tõeliselt nummi, fotosid saab printida ka Hello Kitty või Disney tegelastega kaunistatud paberi peale. Juhuu!

Säästutelefon, milles töötab kaks SIM-kaarti

● Lülitad telefoni välja, võtad aku ära, vahetad telefoni kaardi ära, paned aku tagasi, lülitad telefoni sisse, helistad, lülitad telefoni välja...

Selliste tehnoloogias vaevalt säästuhelistajatele mõeldes on firma nimega Yulong välja töötanud kahe GSM-kaardiga töötava multimeedia-telefoni CoolPAD 728, mille poole hakkab ilmselt nii mõnigi lihtsurelik igal hommikul, lõunal ja õhtul kummardama ja igapäevast tehnoloogiapalvet lugema.

Pane iPod pinalisse

● iPodile on tehtud jälle uued vahvad ümbrised. Seekord siis plekist pinalid, mis peaksid päris hästi seda kallist vidinat kaitsma. Kaks Tinpodi saab aadressilt www.thetinpod.com kätte soodushinnaga 390 krooni, ühe hind 220 krooni.

[MAJASOKK]

Röster-veekeetja

● 23aastane Lewis Green Sheffieldi Hallami ülikoolist leiutas uue „2 in 1“ kodumasina, mis röstitab saia ja keedab vett samal ajal. Ehkki masin näeb päris efektne välja, on lihtne kodumasinaloogika see, et mida rohkem funktsioone, seda rohkem on nendega jamamist. Kujutage selle masina puhul kas või ette olukorda, kui on tarvis ainult saia röstita või vett keeta ... no täpselt!

Nii et soovime tublile Lewisele edaspidiseks rohkem mõistust leiutamaks inimeste elu lihtsamaks tegevaid köögimasinaid.

IT-mugavuslipp

Nagu tões üks Taani insener tänavu IEEE Spectrum aprillinumbris, on poodi tagasitoodavatest seadmetest 50% tegelikult suurepärasem korras, aga kui tarbija asja 20 minutiga selgeks pusida ei suutnud, siis anti alla. Me oleme ju hiiglama mugavad.

● Me oleme harjunud või sündinud teadmissega, et auto ei vaja muud kui bensiinjaa- mast antavat kallist ja haisvat ollust sõiduks, klaasipuhastusvedelikku akende puhastamiseks ja kord aastas hoolduse külastamist. Vahel juhtuvad inetused, kus masin mõlki läheb või lihtsalt ebameeldivat häält teeb ning siis ajavad asja korda sinistes tunkedes spetsialistid autohoolduses. Me ei tea, kuidas nad seda teevad ja ega see teadmine ei aita ka karvavõrd. Selle eest on inimene vaba kasutama autot mistahes mõeldavateks sõitudeks ja olemisteks. Vabaduse eest ollakse valmis vägagi palju maksma ning väga paljudele tasanditele alates riigist, kindlustusest, hooldusfirmast kuni autolõhnastajate ja läigijatena kaubanduses.

Niisiis – tööd ja äri saab ajada ilma autohooldaja hariduseta.

Midagi võrreldavat on tuvastatav ka info- tehnoloogias, mis aitab meil tegutseda kõrgemas mõttetegevuse sfääris. Kui midagi inetut juhtub, siis leiab kusagilt spetsialisti (on ju, silme ette kerkib kuvand patsiga noorukist), kes jagab asja „kapoti all“. Lisaks on IT-maailmaski liising, garantii, hooldus ja nende abil saab tunda end üsna mugavalt.

Kui vähestele tuleb pähe hakata autot ise ehitama, siis selge sihtotstarbega väikefirma IT lahenduse võib kokku panna nagu LEGO-konstruktori ja tulemus toimib peaaegu nagu võluväl laimatuult. See on kahtlemata tähelepanuväärne ja tänuväärne tase, milleni ollakse tootearendusega jõutud – ajastu, kus arvuti oli meist sama kaugel kui raketitehnoloogia koduköögis, on vähem kui ühe inim- põlve tagune.

Siiski, kui firma või asutuse eesmärk on olla innovaatiline, uusi turge otsiv ning haarav, on LEGO-lahendused välistatud ning IT-d peab arendama kooskõlas kõigi protsessidega, professionaalselt ja professionaalide abil.

Nii nagu automehaanikud, -elektroonikud ja teised spetsialistid moodustavad üsna nähtamatu päkapikkude armee, on ka IT-spetsialistid ühiskonna lipuhoidja staatusest kadumas teenindaja või töösipelga varjatumasse rolli.

Viimatisel messil Kontakt rõhutati, et IT spetsialist peab lisaks oma valdkonna tundmisele olema hea suhtleja (IT-keeles kitsamalt inimliidese tundja) ja kuna IT ka-

KALLE TAMMEMÄE
IT KOLLEDŽI REKTOR

sutuselevõtt avaldub nii või teisiti firma äritegevuses, on tähtis tunda ka majandust. See kõik on päris vastuoluline teadmiste- oskuste segu ning paistab, et esitatud väljakutsed peletavad nõrgemad IT-st eemale. Olla korraga nii biti-taseme guru, mingi kolmanda valdkonna tugiisik kui ka inimloomuse hiromantik on midagi enamat kui lubab alateadvuslik riskitaluvus. On ju selge, et seda kõike ei saa omandada mõne kõrgharidusaastaga, eriti kui kooliajal on reaalaaineid ja tehnikaõpet teisejärgulisteks peetud.

Samas, IT sektori palgad on oskustele väärilised, karjäärireedel tugev ja pidev ning tööpõld laienev. Üle maailma.

Haridus- ja teadusministeerium on eraldanud loodusteaduste valdkonda, kus paikuvad ka IT-õppekavad, küllalt palju kohti. See tähendab, et me ise (riik) mingil tasandil väärtustame IT õppimist ja Eestis vastavate spetsialistide kandva kogukonna kasvu. Suhteliselt vähe tellib riik võrreldes teiste Euroopa maadega kõrgharidusspetsialiste sotsiaal- teaduse, ärinduse ja õiguse valdkonnast. Paraku on see valdkond ennast nii hästi sisse töötnud, et taastoodab iseennast sõltumata riiklikest regulatsioonidest kuni kardetava lõhkimine kuni. Eeldame, et lähiaastatel soovitud regulatsioon siiski toimima hakkab

ning tulemusena Eestis uued legendaarsed IT-ideed sünnivad ja teoks tehakse.

Või kuulutatakse Eesti vildaka kuulsusega IT-mugavuslipu kavale-riks.

Käesoleva aasta lõpukirjandite teemade hulgas oli ka selline – „Elame infoühiskonnas. Kuhu edasi?“ Arvan, et see oli rikkalike võimalustega teema ja küllap valisid selle paljud. Targasti tegid, peasi, et grammatika pidas. Parafraseerides Bilbo Bagginsit, ei tunne me veel pooltki info-

ühiskonnast pooltki nii hästi kui tahaks ega armasta pooltki sellest pooltki nii palju kui see vääraks.

Kui firma või asutuse eesmärk on olla innovaatiline, uusi turge otsiv ning haarav, on LEGO-lahendused välistatud.

Rallivõit salabensiiniga

Eesti on IT valdkonnas alati olnud kiire edasiliikuja. Napsame digirallis etapivõite üksteise järel, jäädes tippudest vaid natukene maha. Selle järgi tuntakse meid maailmas. Meil on Skype, e-Maksuamet, e-Politsei ja netipangandus – puhastverd edulood.

● Paraku pole IT-sektor tervikuna nende edulugude kullatolmus mõnulemist ära teeninud. Piltlikult öeldes on paljud võidud IT-lahenduste maailmas saadud vingete autodega, mille kütus on hangitud kahtlasel viisil. Teisisõnu, oleme küll eesrindlikud IT-lahenduste tarbijad, kuid ei anna endale aru, et nende lahenduste kasutamiseks on meil sageli arvutites ebaseaduslik tarkvara, milles paljud ei näe mingit probleemi.

Tihti on tavaline arvutikasutaja nõus arvutit ostma ilma tarkvarata, et võimas masin vähegi odavamalt kätte saada. Või ollakse valmis kulutama hulk raha arvuti ja lisavidinate ostuks, kuid seadusliku tarkvara asemel minnakse kompromissile ja valitakse „paljas raud“.

Kui ostja on väljunud poest tarkvarata arvutiga, jääb talle kaks lihtsat valikut. Oma uue koduabilise käivitamiseks peab ta sinna installeerima tasulise või tasuta tarkvara. Pahatihti ei oska sügavamate teadmisteta arvutikasutaja viimast võimalust enda kasuks tööle panna ning arvutisse jõuavad ikkagi piraatprogrammid. Eesti tarbija on valmis maksma vinget auto eest, kuid selle paaki valab ta endiselt salakütust.

Igal aastal avaldab rahvusvaheline uurigufirma IDC piraatprogrammide osakaalu edetabeli maailma riikides. Eesti mullune tulemus ei ole teiste siinsete IT-saavutustega kuidagi võrreldav. Ehkki uuringu meetodika on keeruline ning kriitikud on selle kahtluse alla seanud, annab uuring mingigi võimaluse ennast ülejäänud maailmaga võrrelda.

Viimase uuringu järgi on 55 protsenti Eestis kasutatavast tarkvarast ebaseaduslik, mis annab meile Euroopa Liidus tagantpoolt viienda koha. Meist jäävad maha vaid Läti, Leedu, Poola ja Kreeka. Euroopa keskmisest jääme maha 25 protsenti. Meile IT-maailmas suunda näitavates Põhjamaades on ebaseadusliku tarkvara osakaal kaks korda madalam. Rootsis on see 26 ja Soomes 29 protsenti, mis on Euroopas vastavalt teine ja neljas kuni seitsmes tulemus. Kevadel on oodata IDC uusi andmeid, kuid järsku positiivset hüpset ei tasu sellest loota.

Lihtne on käsi laiutada, et seaduslik tarkvara on liiga kallis ja seepärast ei jää muud üle, kui südamerahuga edasi „kahtlast“ tarkvara kasutada. See väide ei pea aga vett, sest tegelikkuses on seadusliku – nii tasulise kui

**ÜLLE
KIVIRÄHK**

ORDI JUHT

tasuta – tarkvara kasutamiseks rida võimalusi. Ent neist ei olda kas teadlikud, või ei tundu vabavara nii põnev kui netist tõmmatud piraat-Photoshop.

Arvutikasutaja tarkvarateadlikkus on viimase viie aastaga paranenud, ometigi tehakse palju ebaseaduslikke valikuid teadmatusest. Lihtsam on „piraati panna“ või lasta tuttavatel ebaseaduslikku tarkvara installida. Omal käel tasuta programmide otsimine või tasulise tarkvara erinevate hinnaklasside uurimine on ilmselt liiga tülikas.

Seaduslik tarkvara on kõigile kättesaadav. Vajaliku raha puudumisel saab tasulise tarkvaraprogrammi asemel valida tasuta programmi. Seda tehes tuleb jälgida, et ei eirataks kasutajale seatud tingimusi (näiteks lubatakse vahel tasuta programme kasutada vaid haridusasutustel või mittetulundusorganisatsioonidel). Kuid üldjuhul ongi tasuta programmid koduarvutis kasutamiseks tasuta.

Tasulise tarkvara puhul on võimalik leida erineva hinnaklassiga variante. Levinumad on akadeemilised litsentsid haridusasutustele. Ettevõtted saavad soodustusi vastava taseme spetsialistide sertifitseerimise ja praktikantide töölevõtmisel. Võimalusi tasub otsida. Seadusliku tarkvara kasutajal on kindlus, et programm töötab ja kõik uuendused on alati garanteeritud.

Nii IT-lahenduste väljamõtlemisel kui seadusliku tarkvara kasutamisel peaksime hoiduma kehva olukorra ilusaksrääkimisest. Kui vaid viitsime silmaringi avardada, võime digimaailma rallis edaspidi etapivõite täiesti ausal teel noppida.

Eesti tarbija on valmis maksma vinget auto eest, kuid selle paaki valab ta endiselt salakütust.

100 töökohaga mees

Skype'i Eesti esinduse juht **Sten Tamkivi** peaks olema iga IT-huvilise parim sõber: Ta on mees, kel on kohe praegu 100 vaba töökohta. Miks Skype? Sest see on Tamkivi sõnul ainus firma Eestis, kus IT-alal töötades saad otseselt mõjutada kümnete miljonite inimeste elu.

Mustamäel asuvas Skype kontorist ringi luusides on tõesti tunne, nagu oleks sattunud mõnda California enesekindlasse ja lahedasse IT-*startup*'i. Teate küll, sellisesse, kus pitsa ja kokakoola on kogu aeg tasuta, inimesed jalutavad ringi kampsunites ning sõnu „proaktiivselt, sünergia, väärtusahel, missioon“ jne kuuldes hirmunult laiali jooksevad. Selle asemel lõputavad Skype'i töötajad näiteks koridorides kottistmetel, sülearvutid käes ning ajavad mingeid asju. Praegu töötab neid Mustamäel juba paarsada. Selle aasta lõpuks on Skype-lasi Eestis 300.

Teil on sada vaba töökohta, aga samas väheneb Eesti ülikoolidesse IT-aladele sisseastujate arv. Miks IT ei ole popp?

Minu arvates on kaks halba asja, mis on korraga kokku sattunud. Üks on puhtalt demograafiline: ülikooli astujate arv väheneb ja konkurents nende peale, kes ülikooli astuvad, suureneb kogu aeg. Ja teine pool on reaalaralade-spetsiifiline – inimesed leiavad, et matemaatika on võrreldes ajaloo või keeltega keeruline. Et keeli läheb ikka elus vaja.

100 töökohta sellepärast tühjad, et inimesed lähevad kergema vastupanu teed?

Siin saab üht-teist muuta. IT-ga on seotud terve hulk alasid, kus ei pea matemaatika ja füüsika oleme viis pluss. Üks asi, mida oleme hakanud IT Kolledžiga rääkima on see, kuidas viia see inimeste teadmiseni. Üks hea näide on see, et sellist õppeala nagu *usability* ehk kasutusmugavus Eestis praktiliselt ei ole. Aga tegelikult on seal koos kõik alates psühholoogiast, värvitajust, disaini alustest ja lõpetades tehnoloogiliste võimalustega. Seda kõik tarkvaraarendajad väga vajavad.

Või testija töö...

Jah, see tundub lihtne, rutiinne, vaata et sinikraede töö, aga kui sellesse valdkonda süveneda, siis tarkvara kvaliteet laiemas mõttes on paras teadusharu ning väga põnev ja loominguline ala.

Võib-olla inimesed ei lähe IT-sse ka sellepärast, et nad kardavad. Seal on ju nii palju patsiga poisse.

Patsiga poiste kuvand ei ole seksikas. Kui oled

[CV]

Sten Tamkivi

Sündinud 3. märtsil 1978
Lõpetanud Tartu Miina Härma Gümnaasiumi
Õppinud Tartu Ülikoolis avalikkussuhteid ja teabekorraldust
1996 asutas digitaalmeedia agentuuri Halo Interactive DDB Eesti
2002 sügisest töötas Helme arendusjuhina
2005 sügisest Skype'i Eesti organisatsiooni tegevjuht
Mängib jalgpalli, korvpalli, golfi ja purjetab
Abielus, kolmekuuse poja isa

cool rulamees, kas siis tahad end defineerida patsiga poisina? Meil Skype's on küll ja küll *cool*e lumelaudureid, kes sõidavad udupeene sportautoga ja teevad näiteks mõne mobiilseadme arendustööd. Töö IT-s ei tähenda, et nohised kuskil pimedas toanurgas ja välja ei saa. Töö Skype'is võib tähendada seda, et sa kord kvartalis teed maailmale tiiru peale ja suhtled näiteks Aasia tootjatega, kes valmistavad järgmise põlvkonna tipp tehnoloogiat. Sellise elu jaoks ei pea olema programmeerija, aga samas võib olla.

Kaua peab Skype'is töötama selleks, et osta endale uhke sportauto ja hea lumelaud?

Eestis ja Rootsis töötavate programmeerijate palgataseme vahe pole enam märkimisväärne. Isegi, kui palk absoluutnumbrites on erinev, siis kättesaadav raha tänu siinsetele madalamatele maksudele ning elustandard, mida Eestis saad väiksema rahaga endale lubada, teevad selle vahe minimaalseks. Nii et sportauto ja hea lumelaua teenib Eestis sama kiiresti kui Soomes, Saksamaal või USAs, kui teed tööd superhästi. Skype'i puhul on veel see pisut eriline, et anname kõigile töötajatele Ebay aktsiaoptsoone.

Tegelikult on päris suur vastutus öelda inimestele, et minge õppige reaalseid, et sotsiaalne on jamad.

Üks huvitav suhtearv on insenere ja teadlasi tuhande inimese kohta. Eestis on see umbes 4,8. Euroopa Liidu keskmine on 5,2. Lissaboni strateegia eesmärk on 11. Tundub, et Eesti on EL keskmisele üsna lähedal, aga Soomes on see arv 13, isegi üle. See ELi suurejooneline plaan on pühendatud lati alt läbijookmisele ja kui sellega lihtsalt kaasa tiksume, oleme maailmatasemel ikka maha jäänud. Kümme inimest tuhandest on üks protsent ja öelda, et üks protsent keskkoolilõpetajatest seoks tuleviku reaalaraladega, pole üldse utopistlik.

id HENRIK ROONEMAA

Meil Skype's on küll ja küll *cool*e lumelaudureid, kes sõidavad udupeene sportautoga.

järele proovitud

> HP treib andunult
höbedasi kaameraid **LK 32**

> Vaatame välismaa
arvutit **LK 34**

[MEIE HINDED]

- **9-10 Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem kui me oodata oleks osanud.
- **7-8 Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuse teiste seast kindlalt esile.
- **5-6 Harju keskmine.** Hea toode, plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- **3-4 Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- **1-2 Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

[digi]
HEA OST

- Märki „[digi] hea ost“ kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

[digi]
SOODSAIM
HIND

- Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

[digi]
TESTI
VÕITJA

- „[digi] testi võitja“ märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Pirtsakas muusik

APPLE IPOD HI-FI, IM Arvutid, 5900 krooni

„Ma olen audiofiil ja kavatsen oma koduse stereo-süsteemi välja vahetada,“ kuulutas Apple'i juht Steve Jobs Apple iPod Hi-Fi'd avalikkusele tutvustades. Julge lubadus, mis pani enamiku muusikasõpru kukalt kratsima. Kas Apple'i üsna pisike valge kõlarikast on tõesti nii hea või kuulub Jobsi väljaütlemine pigem valdkonda „meie pesupulber peseb välja ka kõige raskemad plekid“?

Pärast tõsist testimist julgeme öelda, et nii ja naa. Kuigi üritame tavaliselt iga testitava seadme puhul välja kujundada lõpliku selge arvamuse, siis Hi-Fi puhul on see väga raske. Või isegi võimatu.

Turundusjutus lubab Apple, et Hi-Fi on seninägematu ja senikuulmatu imeiline seade, mis otsast otsani täis innovatsiooni ning käes on viimane aeg visata kodust välja kõik need kallid ja ruumi võtavad heliseadmed (nagu Steve Jobs) ning nautida muusikat, mitte seadmeid. Ja neil on peaaegu õigus, sest iPod Hi-Fi on väga mitmes mõttes muljetavaldav seade.

Musta esipaneeliga valge seade kuulub disainilt eksematult Apple'i rivistusse. Välimuselt on ta veel minimalistlikum kui iPodid või iBookid, sest korpusest leiab ainult pesa iPodi tarbeks ning kaks nuppu, et heli val-

[TEHNILISED ANDMED]

Sisendid: iPod
(kaasas dokkimisalused erinevate mudelite jaoks),
3-5tolline pulkpistik (või SP/DIF)
Elemendid: 1x130 mm woofer, 2x80 mm
Sagedused: 53Hz - 16kHz
Võimsus: pole avaldatud
Ühildub iPodidega, toimib ka iPodi-laadijana,
töötab ka kuue D-cell patareiga
Mõõtmed: 16,7x43,1x17,5 cm
Kaal: 6,6 kg (patareidega 7,6 kg)

> Projektor, mis mahub taskusse **LK 36**

> Kas sa mäletad veel LPT-portide aega? **LK 38**

> Hõbedase kettaga valge telefon, vau... **LK419**

akast Apple'ilt

jemaks ja vaiksemaks keerrata. Seadmega kaasas olev pult on veidi lahkem, pakku-des ka menüünuppu, lugude edasi-tagasi kerimist, *play* ja pausi nuppe. Kui Hi-Fi küljes on iPod, saab puldiga iPodi juhtida. Teine võimalus Hi-Fi'sse heli saada on läbi 3,5tollise pulkpistikuga (võt-tab vastu ka S/PDIF optilist signaali) mõnest suvalisest muust allikast, sel juhul saab puldiga sättida helivaljust ja

pausinupp võtab lihtsalt heli maha. Väljanägemise saab muide veel paremaks siis, kui riidest esipaneeli kate maha võtta. Katte alt pal-jastuvad kolm üsna vihase moega elementi ning Hi-Fi muutub kenast valgest kas-tist üsna vahvaks tõsise pil-guga tegijaks.

Esimene läbi Hi-Fi kuul-duv muusikavalik jahmatab veidi tõepoolest – nii väike-sest kastist ei oleks osanud

nii head heli mitte kuidagi oodata. Kuidagi on Apple'i in-senerid suutnud kasti konst-rueerida nii, et muusikapilt on väga lai. Kui mõni selline üsna väike keskus mängib, siis on toas selgelt kuulda ja aru saada, kust muusika tu-leb ja kus ta on. Hi-Fi lükkab aga heli nii laiaks, et tuba täitub muusikaga ühtlaselt ja jääb mulje, nagu mängiks kaks üksteisest üsna kaugel lahus olevat head kõlarit. Väga hea tulemus.

Ka heli enda kohta pole esmasel kuulamisel mi-dagi ette heita, vaid lausa vastupidi. 130 mm *woofer* teeb oma tööd eeskujulikult ning ei ole just palju väik-seid muusikakeskusi, mis nii head, sügavat ja mõnusat bassi suudaksid pakkuda. Ka kõrge ots kostab Hi-Fi'st väga hästi välja, selle eest hoolitsevad kaks 80 mm ele-menti. Heli on selge ja puhas ning samuti tuleb esile tõsta asjaolu, et heli püsib moo-nutusteta paigas ka päris valjuks keerates, kuigi väga tugeva bassiga lood (näiteks Underworldi „Born Slippy“) panid vähemalt meie test-mudeli valjult mängides veidi plärisema. Aga muidu,

täitsa viis pluss.

Miks me aga Hi-Fi kohta ühest hinnangut ei saa anda, on tõsiasi, et ta mängib väga, väga hästi ainult sellist muu-sikat, mis talle sobib. Ehk muusikat, mida antakse edasi peamiselt madalate ja kõrgetega. Näiteks igasugust klubimuusikat, aga ka kahek-sakümendate hitte, mõnin-gat *jazz*'i ja nii edasi. Nagu mitte just väga kalli heliteh-nika puhul tavaliselt, on ma-dala ja kõrge otsa hästi esita-misega üritatud maskeerida fakti, et keskmiste sageduste alal ollakse üsna nõrgukesed ja nii ka Hi-Fi'ga. Klassikali-ne muusika on tema jaoks täiesti *out*. Aga samuti ka päris palju rokkmuusikat, mille kitarrisaundid kõlavad Hi-Fi'st määratult kehveni-ni kui võiksid. Samuti kipub ta paljudes lugudes vokaali justkui kardina taha jätma.

Nii et ühest soovitusust on raske anda. Võta oma lem-mikmuusika kaasa ja astu poest läbi, palu võimalust kuulata. Kui jääd rahule, on Hi-Fi sulle fantastiliselt hästi sobiv. Kui aga sinu muusi-kaharjumuste puhul mitte, osta parem midagi muud.

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG

Palju basse ja kõrgeid sisaldava muusika jaoks hämmastavalt hea, aga keskmiste sagedustega jääb päris hätta.

Eesti esimene VIIV

MICROLINK 510 MEDIA, Enter, 20 700 krooni

• Tõele au andes oleme juba mõnda aega segaduses olnud, et mis asi on see Inteli välja kuulutatud ja palju promotud VIIV. Et mis asi ta täpselt ikkagi on, sest üldist juttu kõige uueksloomisest ja sellest, et arvuti valutab nüüd lõplikult elutoa, et arvutis saab lihtsamalt ja mõnusamalt kui kunagi varem vaadata filme, pilte, kuulata muusikat ja nii edasi, on Intel rääkinud juba pikka aega.

Ega muud võimalust VIIVi täpseks mõistmiseks ei olegi, kui üks VIIV ise järele proovida. Nüüdsest on Eestis müügil ka esimene siin kokku pandud VIIV: MicroLinki 510 Media. Jah, VIIV ei ole midagi, mida Intel valmistaks (kuigi Intelilt vahepeal laiali saadetud seksikate värviliste korpuste fotode järgi võis nii arvata), vaid VIIV on kõige lihtsamini öeldes riistvara ja tarkvara kogum. Inteli toodetud või Inteli heakskiidu saanud tarkvara ja riistvara kogum. Selleks, et mõni arvutitootja saaks kastile VIIV peale kirjutada, peab see kast vastama teatud nõuetele: seal peab olema Inteli kahetuumaline protsessor, Inteli *chipset*, Inteli võrgukaart, 5.1 või parem heliväljund, SATA kõvaketas ja nii edasi. Nõudmisi on terve rivi, ent see peaks ühelt poolt garanteerima, et arvuti, kuhu VIIV peale kirjutatud, saab elutoas digitaalse meedia mahamängimisega eeskujulikult hakkama: ei haki, ei jokuta, ei tee häbi.

Pahuramad spetsialistid on jõudnud juba sõna võtta ning öelda, et tegelikult on VIIV üks suur turunduslöks, sest VIIVi vikerkaarevärvilise logo alla on koondatud kokku terve hulk juba praegu eksisteerivaid tehnoloogiaid ning nüüd üritab Intel väita, et kogu see kupatus on midagi täiesti uut. Inteli meelehärmiks on kriitikutel küll, mille kallal urgitseda. Näiteks paljuhaibitud silmapilke arvuti sisse-välja lülitamise tehnoloogia (ilma pika *shutdown*'i ja Windowsi käivitamiseta – lihtsalt nupust välja ja sisse) osutus üsna haledaks maskeeringuks: arvuti lülitab välja pildi ja kõlarid, kuid jätab end siiski tööle ning „väljalülitamisest“ ei juutu tegelikult midagi.

Ning, olgem ausad, arvutiga sai telepilti vaadata ka enne VIIVi ning tarbijale on VIIVi olulisim osa Windows XP Media Center Edition (ehk keskkond, milles diivanil lesides puldiga arvutit juhitakse), mis eksisteeris juba ammu enne VIIVi. Ja rääkida, et nõue panna arvutisse Inteli võrgukaart toob kui-

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Pentium D

930, 2x 3.0 GHz protsessor

Mälu: 1 GB DDR2 533 MHz

Videokaart: 256 MB

GeForce NX6600 16X TV

väljund, DVI

Kõvaketas: 250 GB

7200rpm, serial ATA II

Tarkvara: Microsoft

Windows XP Media Center

Edition 2005

Sisend/väljund: võrgukaart,

6x USB, 2x Firewire,

5.1 heliväljund, 9-in-1

mälukaardilugeja, tele- ja

raadiokaart, S-video väljund,

DVI- ja VGA-väljund

dagi revolutsiooni arvuti kasutamisse elutoas, kõlab tõesti üsna kehva haibi moodi.

Sestap on ka MicroLinki uue arvuti hindamisel paslik jätta kogu see VIIVi jutt kõrvale ning pöörata rohkem tähelepanu sellele, et lõpuks ometi on MicroLink turule toonud tõesti enam-vähem korraliku korpusega meediakeskus-arvuti, mida pole piinlik elutappa panna. Ka nende eelmine must meediakeskus sai [digilt] üsna palju kiita, ent see Zalmani korpus on hoopis teisest klassist: mustast metallist, raske ning mitte sugugi plastmassise välimusega. „See näeb välja nagu vanakooli võimendi,“ kommenteeris üks toimetuses arvutitist mööda jalutanud kolleeg ja tal oli õigus.

Korpuse esiküljelt leiab ekraani, kus sõltuvalt tegevusest kuvatakse näiteks DVD-plaadi kohta käivat infot (nagu tavalise DVD-mängija puhul) või raadio kuulamisel näidatakse sagedusi jne. Esipaneelilt leiab veel DVD-kirjutaja sahtli ning luugikese, mille taga mälukaartide lugeja, kaks USB-porti, Firewire-port, mikrofoni- ja kõrvaklapipistik. Ainsana vajub kogu stiilist suure mürt-satusega välja arvutiga kaasas olev pult, mis näeb välja nagu odav mänguasi. Ilmselt ei võimalda inimmõistus siiski korraga haarata terve komplekti stiililise terviklikkuse kontseptsiooni. Masendav.

Riistvara poole pealt tuleb tõdeda, et tänu headele komponentidele teeb 510 Media jõudluses silmad ette nii mõnelegi konkurendile. Päris tiiptasemel mänguarvutiks ta siiski ei sobi, sest videokaardiks on tal

256 MB mälu NVIDIA GeForce NX6600. See on tegelikult keskmiselt korralik mängukaart, ent kiiremat ei kannata ilmselt sellesse arvutisse panna, sest temperatuur korpusel läheks liiga kõrgeks ja see eeldaks juba võimsamat ja mürarikkamat jahutust. Aga elutuppa ei taha sa väga mürarikast jahutust ning praegu pole arvutile selles suhtes palju ette heita. Veidi müra on, aga kui sa pole just vaikust taga ajav audiofiil, siis elad üle.

Nii et igati hea arvuti ja nüüd ka väga heas korpuses. Aga küsimus jääb: milleks? MicroLink 510 maksab ligi 21 000 krooni ja kui arvuti on sul elutoas teleri all, siis on üsna kahtlane, kas sa teda näiteks veebis surfamiseks, MSNis vestlemiseks jne kasutaksid. HD-teleriga on see võimalik ja päris mugav, ent kindlasti mitte harjumuspärane. Ja kui sul on pere ning öhtune telerivaatami-

[TESTITULEMUSED]

PCMark 05	4259
Protsessor	4833
Mälu	3879
Graafika	2628
Kõvaketas	4813
3DMark03	6658
3DMark06	349

ne käib läbi arvuti (selle arvuti puhul tuleb telesignaal otse arvutisse ja arvuti toimib ka näiteks digitaalse videosalvestajana), siis ei saa sa niikuinii sõpradega MSNis lobiseda. Nii et MicroLink 510 Mediat ostes tuleb üsna konkreetselt endale selgeks teha: sellest saab meediakeskus ning kuigi temaga võiks magistritööd kirjutada või niisama netis surfata, ei tee sa seda peaaegu kunagi. Ja kui tahad teha, siis on sul teist arvutit vaja. Ma tahaksin, et ma eksiksin praegu seda öeldes, ent lükake mu arvamus ümber, kui oskate. 20 700 krooni on meediakeskuse eest päris palju raha ja kui sul see raha on ja sa selle meediakeskuse jaoks kulutad, oled hästi kulutanud. Mina aga ei raatsiks.

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG ●●●●●○○○

Suurepärane arvuti, mille väärtust ei kahanda grammigi asjaolu, et VIIV on haip, kuid tuska teeb kõrge hind.

Leiba ja tsirkust!

HP R727, küsi poodidest, umbes 5500 krooni

• HP jätkab ponnistusi digifoto vallas kaameraga R727, mis käib üsna tublide R717 ja R707 jälgedes. Kohe hakkab silma, et kaamera ehitust on tublisti muudetud. Pildiotsija puudub – seda peab asendama 2,5tolline taasesitusekraan.

Objektiiv on nüüd peidetud metallkorpusesse ja see on võimaldanud kokkuvõttes teha õhema vidina. Mõistagi kohtab siin aga mõndagi R700-seeriast tuttavlikku, nagu näiteks võimalus patarei tagurpidi sisse panna. Lühist õnneks jätkuvalt tekkida ei saa...

Kuigi objektiiv peaks nüüd varjatum ja kaitstum olema – ettevaatust! Sõrm ei tohi isegi õrnalt minna vastu objektiivi plekk-katet. See kukub, kolksti! alla nagu oleks kaamera juba sisse lülitatud.

Pilte teeb R727 nagu üks tänapäevane 6,2 milijoni piksline seebikas peab tegema. Töökiirus pole laita. Õues, korraliku valge kevadilmaga võis tulemust vaata et naudidagi. Kuid tuleb tunnistada, kehvema valgustusega tu-

[TEHNILISED ANDMED]

Sensor: 6,2 megapiksliit

Objektiiv: 39-118 mm

Tundlikkus: Auto, 100, 200, 400

Säriaja vahemik:

16-1/2000 sekundit

Pildiformaat:

JPEG (EXIF 2.2)

Pildisuurus: 2864x2160, 2592x1936

Pardavälk

Mälu: 32 MB (integreeritud)

Mälukaardid: SD

Toide: liitiumioonaku

Pildiotsija/ekraan: 2,5 tolli, 153 600 piksliit

Möödud:

128x57,1x53,1 mm

Kaal: 160 g

bastes tingimustes ei õnnestunud kuidagi valge tasakaalu niimoodi sättida, et näiteks inimese näovärv loomulik tuleks. Värvide reguleerimine menüüst ajas sininäod veel hullemaks. Probleeme oli makrovõtte teravaks ajamisega. Vähemasti minu käes töötas „vana“ R717 objektiiv raskemates oludes justkui paremini.

Kasuks võib tulla eelseadistatud stseenide kasutamine, neid on selles kaameras koguni tosinajagu. Ja muidugi oskab ka see HP pildistajat tuleviku tarbeks õpetada, kui lasete tal fotot analüüsida. Muide, see töötab! Teggin meelega vigaseid fotosid ja süsteem ei eksinud hinnangut andes kordagi, teades täpselt, et olin näiteks pildi üle valgustanud, väklambi välja lülitanud või muid vigu teinud.

Kui mobiiltelefonid töid vidinaterminoloogiasse väljendi „kellad ja viled“, siis R727 kohta võiks öelda „leiba ja tsirkust“. Sest kui pildid valmis, saab nendega juba HP kaame-

Pisike digikaamera

ras igasugu lahedaid asju teha.

Värvigamma muutmise ja panoraampiltide tegemise võimalusega oleme ehk juba harjunud. Kuid HPs saab piltidele panna erineva suuruse kuju ja värviga raame, kas või portreefoto on täitsa vahva. Roheliste silmadega tüdrukule toon-toonis roheline raam, proovige ja printige – täitsa põnev. Üks omapärane „filter“ on nn kaleidoskoobiefekt, mis ülespildistatud objekti keskelt horisontaal- või vertikaalteljelt n-ö peeglistse keerab. Sel viisil saab teha eriskummalisi fototrikke, nagu näiteks nelja peaga foksterjer.

Kirjeldatut kutsutakse kõlava nimega HP Design Gallery'ks. Muidugi saab taolisi asju

Erilist tähelepanu võiks pöörata HP pakutavale kaamerakottidele. Stiilne!

mugavamalt teha fototöötlusprogrammidega, aga kui need (veel) käpas ei ole, siis miks mitte kasutada kaamera võimalusi. Ilmselt mõtleb HP maineka printeritootjana selliseid võimalusi juurutades just otse kaamerast trükkimisele, mis näiteks R727ga suurepäraselt õnnestub. Proovitud!

Lisavarustusest oleme testides harva juttu teinud, kuid lõpetuseks tahaks siin paar märkust lisada. Esiteks soovitaks R727-le kindlasti juurde osta lauadoki (varustatud kaugjuhtimispuldiga!), mis teeb kaamerast tõelise multimeediakeskuse ning annab pildistajale võimaluse pioneeri kombel alati valmis olla. Nimelt on alusesse peidetud lisaaku laadimispesa. Teiseks – uued HP originaalsed kaameravutlarid on vähemalt välimuselt ütle mata ahvatlevad.

[d] NEE ME KORV

[d] HINNANG

Pilte teeb R727 nagu üks tänapäevane 6,2 miljoni piksline seebikas peab tegema. Lisaväärtuseks kaameras pesitsev rikkalik tarkvara.

SOODSAD SÜLEARVUTID!

SÜLEARVUTI Aspire 3614WLMi

kuumakse:

354.-

hind 12 500.-
0% sissemaks, 48 kuud.

- Intel Celeron M380 (1.5GHZ) protsessor
- 512MB DDR operatiivmälu
- 60GB kõvaketas
- 15.4" WXGA CrystalBrite TFT laiekraan
- DVD-RW seade
- 10/100 võrgukaart
- WiFi traadita võrgukaart
- Windows XP Home tarkvara

SOODNE

acer

SÜLEARVUTI Aspire 5502ZWXMi

kuumakse:

448.-

hind 15 800.-
0% sissemaks, 48 kuud.

- Intel Pentium M 735A (1.7GHZ) protsessor
- 512MB DDR II operatiivmälu
- 60GB kõvaketas
- 14.1" WXGA CrystalBrite TFT laiekraan
- DVD-RW seade
- 10/100 võrgukaart
- WiFi traadita võrgukaart
- Windows XP Home tarkvara
- Garantii 2 aasta

UUS

acer

ARVUTIPOOD
mikromaailm

Vaikne väikevend

FUJITSU SIEMENS SCALEO P, Euronics, 10 999 krooni

• Fujitsu Siemens Scaleo P on reklaami järgi vaikne kogupere multimeediaarvuti, „stiilne ja elutuppa sobiv“. Harva kui selline lubadus paika peab, aga Scaleo P puhul võib seda peaaegu et tunnistada.

Esimene märk läbimõeldud komplektist on skeem, mis kasti avades kohe silma torkab ning mille järgi peaks ka tädi Maali suutma arvuti lahti pakkida ilma midagi katki rebimata või ära rikkumata. Scaleo P on keskmisest lauaarvutist pisem ning selle sees pesitseb väiksemamõõduline Asuse microATX emaplaat (A8NE-FM, kui see sulle midagi ütleb), millel 64bitine AMD Athlon 3400+ protsessor. Kodusteks multimeediarendusteks on seda enam kui küll. Kõvaketas on üllatavalt suur, 200 GB ning mälu on arvutis tavalisest rohkem, 1 GB. Esmapilgul tundub veidra valikuna 128 MB ATI Radeon X550 videokaart, sellega uuemad mängud just väga väledalt ei jookse, aga näiteks „Doom 3-st“ saab keskmiste seadetega raasukese ma-distamisrõõmu

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: AMD Athlon 64 3400+, Asus A8NE-FM emaplaat

Videokaart: ATI Radeon X550 128 MB videokaart

Integreeritud helikaart, integreeritud

100 Mbit võrgukaart

Mälu: 1 GB

Kõvaketas: 100 GB Seagate

Sisend/väljund: VGA ja komposiitvideo väljund, Dual-layer toega DVD kirjutaja, 6 x USB 2.0, Firewire, 11-in-1 kaardilugeja

Mõõtmed:

32,3x20x43,5 cm

Kaal: 12,5 kg

kätte küll. Selle eest on videokaart passiivjahutusega (loe: vaikne). Ka emaplaadi põhjasilal on passiivjahutus tavapärase piniseva ventilaatori asemel. Kui liita sellele veel juurde Cool'N'Quiet tehnoloogiat toetav protsessor, mille jahutusventilaator on vaiksem, kui arvuti parasjagu millegi raskega ei tegele, siis saamegi kokku üsna vaikse süsteemi, mis sahibes kergelt, aga ei unda. Koormuse all võtab ventilaator tuurid üles, ent selle langedes vaikib taas. Nagu sülearvuti. Videokaardil on TV-väljund, kuid ainult VGA liides, USB pesasid on kuus, neist kaks esipaneelil, DVD-seade saab hakkama *dual-layer* plaatide kirjutamisega ning kaardilugeja 11 erineva vorminguga.

Tarkvaravalik on tavapärase – viirusetõrjeks on Norman Antivirus, eelpaigaldatud Nero 6 ja WinDVD. Komplekti kuulub ka Microsoft Office äbarikust vend Microsoft Works, mis on küll parem kui mitte midagi, ent mille asemel oleks võinud olla kaasas pigem näiteks OpenOffice. Vean kihla, et sa ei oska tuttavate seast nimetada kedagi, kes Worksi failide saamise üle rõõmustaks. Mis aga meele tõesti rõõmsaks teeb on tõik, et iga olulisema asja kohta on olemas ka PDF vormingus juhendid ja õpetused (ingliskeelsed), mõni kohe töölaual, teised Start-menüüs. Juhendid ja kasutusõpetused on kaasas arvutikomplekti kui terviku, emaplaadi, kaardilugeja ja muudegi asjade tarbeks. Ausalt on välja toodud ka garantiitingimused ning arvutikomponentide taaskasutust (*recycling*) rõhutavad eestikeelsed (pange tähele, seda välismaise tootja arvutikomplekti juures) dokumendid – eeskuju, mida võiksid järgida ka kohalikud arvutitootjad.

Komplektiga on kaasas mõneti väikest mõõtu optiline hiir ja klaviatuur koos teisaldatava randmetoega. Klaviatuur on korralik, paks ja tugev, aga mitte raske. Vahe tavaliselt poes pähe määritava nagiseva pesulauaga on nagu öö ja päev. Selle klaviatuuriga võib isegi tööd teha. [d] SVEN VAHAR

[TESTITULEMUSED]

PCMark05	2694
CPU	3154
Mälu	2340
Graafika	1436
HDD	4592
3DMark03	2266
3DMark06	349

[d] HINNANG

Positiivne üllatus, üksikjuppidega võttes mitte eriti hiilgav, aga tervikuna hästi koostatud ning töötav vaiksmapoolne valmiskomplekt.

Tilbendav kõrvakõdistaja

EDNET 5.1 VIBRATION HEADSET (ED83120), Mikromaailm, 530 krooni

• ednet pole igaühele tuntud nimi nagu näiteks Sony. Nii et teadmiseks: ednet on Saksa arvuti- ja kontoritarvikuid pakkuva firma. Millegi vapustavaga nad veel hakkama pole saanud ja ka need kõrvaklapid ei erine hallist massist.

ednet 5.1 Vibration Headseti esimene eripära on, et basse proovitakse esitada mitte otse helina, vaid vibratsiooniga. Alternatiiv pole kahjuks kuigi nauditav. „Tümakas“ pole ikka see õige. Pealegi tuleb tugevamatel helidel silmadesse omapärane ebaseadlik tunne ja kõrvadel hakkab kõdi. Tegelikult polegi erilist põhjust heli tugevamaks keerata, sest paremaks see küll ei lähe. Vibratsiooni ja eraldi iga kanali helitugevust saab muidu määrata ka arvuti ja klappide vahelise 2,5meetrise kaabli küljes oleva puldi abil. Kõige kasulik nupp on seal muidugi *On/Off*, kusjuures pigem soovitan seda viimast asendit. Juhtme arvutiga ühenduvas otsas on viis pistikut. Kolm helisignaali saamiseks (oi, nende ühendamine on katsumus, mitte ei saa aru, kas on õigesti), üks mikrofonile ja üks on tavaline USB, kust klappid voolu saavad.

Ühest küljest on see hea, et klappid tööks voolu nõuavad, sest aktiivtoitega kõlarid mängivad valjemini ja need peasolevad klappid teevad müra ja kõdi kõvasti. Teisalt on igasugune liigne pesade eraldamine ja elektrikulu ju paha. ednet on ka valida jätnud, et kui USB-pesa pole anda, saab spetsiaalse vaheadapteri kaudu elektrit ka seinapistikust.

Kui helinautimiseks ei piisa, ehk saaks ära kasutada küljes olevat mikrofoni? Rohkem kui poole tuhande krooni eest lihtsad „skaabikad“ osta näitaks küll raharohkust, kuid...

Esimene tõsine katsumus on mikrofon endale mugavalt suu ette sättida. Nii ebapüsivat tilbendajat pole mina veel näinud. Suu peal ta püsida ei taha ja ikka kipub silma, ninna või suu-august sisse pugema. Kui õnnestub koht lõpuks sellele tallesabale kätte näidata, siis

[TEHNILISED ANDMED]

Maksimaalne helivaljus:

106dB +/- 3dB

Sagedusdiapsoon:

20-20 000 Hz

Takistus:

ees 40 oomi, taga

32 oomi, subwoofer 8 oomi

Kaabel:

2,5 m, puldiga

Lisakaablid:

üleminek 3,5-tollistest stereopulkadest 5.1 RCA-le (DVD mängijale, mängukonsoolile jms), 220 V toiteadapter USB-le

selgub, et tegemist on oodatult tavalise odava mikrofoniga. Ta töötab, sisseloetud kõne taasesitusest saab aru, kuid esinema sellega ei tasuks minna. Eriti veel tantsulavale, sest järskude liigutuste peale tahavad klappid ära kukkuda. Ja muidugi lehvitab end ka mikrofon.

ednet 5.1 Vibration Headset ei vääri kaugeletki soovitamist. Ega nad üdini halvad ei ole, aga meie sooviks küll paremaid. Soodne hind enda klassi kohta ja tavalist tolerantset kasutajat kindlasti teenivad täiesti rahuldavalt. Heli ajab asja ära – see pole parim, kuid toode polegi mõeldud audiofiilidele.

[d] LEHO LAHTVEE

EGERT KAMENIK

[d] HINNANG

Kui parimat otsida, tuleb neist mööda vaadata, kui aga sobib „harju keskmine“, siis miks mitte, hind on ju hea.

Projektor taskusse

TOSHIBA FF1, AA-Communications, 18 000 krooni

• Ütle „projektor“ ja silme ette kerkib üsna suur ja õrn jurakas, kuumaks minev lamp küljes ja jahutus, mis teeb reaktiivlennuki häält. Toshiba FF1 on kogu kambast erinev: tegu on uut tüüpi LED-projektoriga, millel tavalist lampi pole, vaid valgust annab LED-lamp.

Nagu LED-tehnoloogiaga ikka, on erinevused tavalistest lampidest kardinaalsed. Ja nii ongi Toshiba FF1 teistest ehk tavalistest projektoritest mitmel moel erinev.

Esiteks on ta oluliselt väiksem ja kergem kui konkureerivad projektorid. Toshiba FF1 on nii väike, et teda võib peaaegu taskus kanda ning oma 500grammise kaalu juures on võrreldav pigem digikaamera või mobiiltelefoniga.

LED-lambi eripäraks on ka tema pikem eluiga, tavalise projektori mõne tuhande tunni vastu paneb Toshiba välja umbes 10 000 tundi. Ning LED-lambiga projektor on peaaegu hääletu, sest tavapärasest kuumusest ei teki ja järelikult pole seda vaja ka jahutada.

Samuti võtab LED-lambiga projektor määratult vähem voolu kui tavalised. Tema energiatarve on lausa nii madal, et FF1 töötab akudelt kuni paar tundi. Akud on kohe projektoriga kaasas ka, nii et näiteks digifotohuvilised saavad näitust endaga kogu aeg kaasas kanda.

Mis fotodesse puutub, siis FF1 küljest leiab ka USB-pesa. Kui sinna näiteks mä lupulk torgata, leiab projektor sellelt JPG-pildid ise üles ja oskab neid näidata. Reisil olles võib sinna külge digikaamera ühendada ning hotellitoas pilte seinalt vaadata. Väga moodne

[TEHNILISED ANDMED]

Resolutsioon: SVGA

800x600 pikslit

Heledus: 400 luksit

Värve: 16,7 miljonit

Kontrastsus: 1500:1

Pildi formaat 4:3,

lülitusega 16:9

Valgusallikas: LED-diodid

(eluiga umbes

10 000 tundi)

Läätis: F = 2,6

Sagedus (H/V) 31,5–80

kHz / 56–85 Hz

Digitaalne korrigeerimine:

vertikaalne + / - 16°

Pildi diagonaal: 0,45–1,75 m

Kaugus ekraanist:

0,65–2,5 m

Sisendsignaalid: NTSC/

PAL/SECAM, HDTV (D-sub

15), VGA/SVGA/XGA/

SXGA/UXGA (compr.)

Sisendid: RGB, RCA USB,

audio

Väljundid: stereoväljund

Mõõtmed:

13,5x5,5x10 cm

Kaal: 500 g

lahendus, eksole. Projektoriga saab kaasa puldi, millelt on mugav nii aparati ennast kui ka näiteks fotonäitamist juhtida.

Järjest enam hakkab tunduma, et kuskil peab konks olema, kõik ei saa nii ilus olla. Ja paraku selgub, et ka FF1-l on miinuseid, kuid kartus, et miinuseks oleks hind, ei pea paika: FF1 maksab 18 000 krooni, mis projektori-ostjale pole kaelamurdev. Miinused on seotud ikka sellesama LED-lambiga.

Toshiba märgib projektori heleduseks 400 luksit, mida ei ole ülemäära palju. Normaalse pildi saamiseks peaks projektor andma ümbritseva keskkonna valgusest umbes kaks korda heledamat pilti, nii et Toshiba projektoriga pildi vaatamisel peaks ruumi valgus olema umbes 200 luksit ehk ruum peab olema hämar. Praktikas tähendab see, et kontrastne Powerpointi presentatsioon paistab heledamas ka välja, ent fotode ja filmide jaoks on vaja üsna pimedat ruumi. Ja ka siis ei suuda LED-projektor nii rikkalikke värve esitada kui tahaks. Nii et koduseks projektoriks ta siiski ei sobi, liikuvale inimesele suhteliselt kitsa vajaduse korral aga väga hästi.

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG

Madala voolutarbega kerge ja väike projektor, ent nõrga valgusjõu tõttu ei sobi niivõrd koduprojektoriks, kuivõrd liikuvale inimesele tee peale kaasa.

Pere suurim vend

NEC 20WGX2, Enter, 9990 krooni

• Esimene pilk NECi uue monitori kastile lubas – siit on tulemas midagi laia. 20WGX2 lubab kasutada (ja seda tuleb ka teha, sest parim kvaliteet on just loomulikus ehk *native* lahutuses) Apple'i juurutatud nn MegaWide 16:10 ekraaniformaati – 1680x1050 pikslit. Neil uutel Maci formaatidel polnud algul nimegi, nüüd aga hüütakse teda WSXGA+. Uus graafikakaart (NVIDIA 7900GTX) ja draiverikomplekt ForceWare 84.56 igal juhul said automaatselt monitorist aru ja pilt oli ees – kobe ja korralik, taustapilt küll lapikuks venitatud. Aga pole miski, interfacelift.com/wallpaper abiks ja 1680x1050 lahutuses tapeete jääb ülegi. Väliselt on juhtnupud sarnased eelmise mudeliga – neli nuppu ja „juhtkang“ vahel. DVM pakub viite valikut – standard, foto, film, mäng ja tekst ning NECi hitti ADVM saab sisse-välja lülitada. Meeldetuletuseks neile, kel see viga tehtud, et aprilli [digi] lugemata, meenutame: ADVM pakub võimalust ekraani enda intelligentsiga juhtida, suurendades/vähendades heledust ja kontrastsust ning pimedatesse aladesse mängus sattudes näete koheselt ka seal varjunud ohte.

Kuna NEC oma tehnoloogiat detailselt ei kirjelda ega standardiseeri, siis tuleb seda kasvu 1600:1-ni vaid tema sõnade kohaselt uskuda. Ent see töötab! Tõrviku kustudes pimedas koopas ei kadunud vaateväli täielikult nagu varem, vaid lubas aimata eesootavaid üllatusi.

Ja NECi kogu uusimale monitoriperekonnale omaselt leiame helkiva-sära-sätendava OptiClear ekraanipinna – mis ikkagi mulle ei meeldi. Heledate pindadega on kõik okei, kuid tumedama pildi korral muudab tagant saabuv valgus ekraani korralikuks peegliks. Daamid, teie kord rõõmustada – meikimiseks tualettruumi minek pole enam obligatoorne.

Tänu LG / Philipsi uusimale AS-IPS ekraanimaatriksile pakub see ekraan OverDrive tehnoloogiaga suurt reaktsioonikiirust

[TEHNILISED ANDMED]

Loomulik lahutusvõime:
WSXGA+ 1680x1050
Ekraaniformaat : 16:10
Wide
Pikslisuurus: 0,258 mm
Kontrastsus: 700:1 (1600:1 ADVM)
Luminents: 470 nitti (cd/m²)
Reaktsiooniaeg: 6 ms (G2G), 12 ms (N2N)
Vaatenurgad (H/V):
178°/178°
Liidesed: DVI-D, D-sub 15-pin VGA, 4 porti USB 2.0
VESA 100 seinamontaaži tugi, NaViSet ja NaViSet Administrator
Tarbitav võimsus : 71 W
Mõõtmed: 391,5x471,4x203 mm (koos jalaga)
Kaal: 6,3 kg

(6 ms hall-hall) ning häid vaatenurki (178° nii horisontaalis kui vertikaalis, kontrastsuse langemine 10:1-ni). Väga kõrgetasemelise graafikaga mängu („EverQuest 2“, loomulikult) vedas ta varjudeta (*ghosting*) ka keerukaimates olukordades vabalt ära, filmide sujuvusest rääkimata.

Aga siin ilmneb üks miinus – nimelt soovides vahet teha LCD-telerite ja LCD-monitoride vahel, ei paku Euroopas NECi uus seeria vaatamata DVI-liidesele tuge HDCP-le (uus turvatehnoloogia HDTV videovormingule). USAs pidi see olema olemas. Diskrimineerimine!

[d] VEIKO TAMM

[d] HINNANG

Igati ponks ekraan, pakkudes vanast paremat lahutust, suurt eredust (470 nitti) ja unikaalset ADVM tehnoloogiat. Miinuspoolelt – „peeglike“ (kuid mitte kõigile, mõnele meeldib).

Miinus kolm juhet

ST LABS ESTATION 3000 Enter, 590 krooni

• Iga sülearvutiomanik teab, millega tema hommikud algavad: tööle jõudes arvuti kottist välja ja siis juhtmeid ühendama. Toide, monitor, hiir, klaviatuur, võrk, kõrvaklapid ... kuus tükki saab igal juhul kokku. Ja võib-olla on veel vaja ka printer ühendada, kui firmas võrguprinterit kasutusel pole, siit seitsmes. Ning kui tööil helistamiseks Skype'i kasutate, siis mikrofon kaheksandaks.

Ega see juhtmete ühendamine ise väga palju aega ei võta, aga tüütu on ta küll ning nagu kogemus näitab, kipuvad lahtiühendatud juhtmed kontoris laua pealt kaduma minema. Või vähemalt hirmsal kombel sassi.

Sülearvutite originaaldokid on kallid ning iga mudel ei toetagi dokke. Üheks võimaliseks, et pääseda lõputust kaabliühendamiseks, on ST Labsi USB-porti käiv pisike dokk. Laua peal võtab ta ruumi umbes ühe pinali jagu (mäletate koolipõlvest küll). Vasakus servast käib talle külge toide ning USB-kaabel, millega dokk arvuti külge ühendatakse. Esiküljelt leiab kaks USB-porti, heliväljundi ja mikrofonisisendi (3,5tollised pulkpistikud). Doki tagaküljel on võrgupistik, PS2-pordid klaviatuuri ja hiire jaoks ning COM-port ja LPT-port.

Doki ülesseadmine on lihtne – ühenda aga juhtmed ning installi kaasatulevalt CD-plaadilt Windowsile vajalikud draiverid.

[TEHNILISED ANDMED]

Vajalik ühendus: USB 2.0
Pordid dokil: 2x USB 2.0, võrgupistik 10/100, 2x PS2, COM-port, LPT-port, heliväljund, mikrofonisisend

Windows saab juurde ühe võrgukaardi, helikaardi ning mõned pordid. Edasi pole muud, kui hommikuti tööle tulles tuleb arvuti külge dokist USB-juhe ühendada.

ST Labsi dokk on selles mõttes hea, et ta teeb, mida lubab ning teeb seda lihtsalt, odatavalt ja ilma jamadeta. Kõik ühendused osutusid hästi toimivaks ning stabiilseks.

Doki miinuseks on aga see, et kõigi juhtmete ühendamiseks sülearvuti külge ikkagi ei pääse. Voolupistikute puudumine on nende ebastandardsuse tõttu mõistetav, ent monitori tarbeks VGA-pistiku oleks võinud külge panna. Belkini DockStationil näiteks on.

Samas on võimalik, et üle USB 2.0 tekitab VGA-liiklus piisavalt koormust ning läbilaskevõime jääb liiga väikeseks ning just seetõttu ei ole ST Labs oma eStationile monitoriühendust külge pannud.

Olgukuidas on, eStation 3000 on hea lahendus, ent neile, kellel tema praeguseks juba üsna nišiporte vaja läheb. eStationi kasutaja pääseb küll mõne juhtme külgeühendamisest, ent mitte kõigi, nii et mugavusseadmena on ta poolest vinnas. Kuna ta ise võtab ühe USB-pordi ära ja annab kaks asemele, siis oled plussis ühe USB-pordiga. COM- ja LPT-pordid on praeguseks küll ajalugu, aga võib-olla on sul mõni spetsiifiline seade, mis neid vajab. Enam-vähem sama lugu on PS2-portidega, kaasaegsed hiired-klaviatuurid käivad üldiselt USB-portidesse. Heli- ja mikrofoniaugud on aga valdaval enamikel sülearvutitest niigi olemas, samuti võrgukaart.

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG

Kui sul on vaja PS2-porte või COM- ja LPT-porti, siis kasulik ja disaini poolest lauale hästi sobiv abimees hea hinnaga, muidu poolik lahendus.

EGERT KAMENIK

K-Arvutisalongi

Superpakkumine!

✓ Superhind **9990.-**
Tavahind: 13490.-

FUJITSU COMPUTERS
SIEMENS

✓ Superintress **11,9%**

Fujitsu Siemens AMILO K7610

Mobile AMD® Sempron® protsessor 3100+, 512MB DDR mälu, 60GB kõvaketas, sisemine Double Layer DVD+-kirjutaja, 64MB integreeritud S3 Unichrome Pro videokiiendi, 15" TFT XGA ekraan, 54Mbps traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), 10/100Mbps võrgukaart, 56K V.92 modem, helikaart, TV-väljund S-Video, 4xUSB 2.0, 1xPCMCIA pesa, 1xVGA, Kensington Lock pesa, mikrofoni sisend, kõlarid, kõlarite/kõrvaklappide väljund, SPDIF, Li-ion aku, kaal 2,8kg. Tarkvara: MS Windows XP Home, Norman Internet Control 3 aastase uuendusõigusega, Recovery CD, Win DVD 5.0, Nero 6.3, Musicbrigade TASUTA 1 aastane kasutamissoigus.

Kuumakse alates **331.-**
0% sissemaks, 11.9% intress, 36 kuud

Fujitsu Siemens AMILO A1650G

Protsessor Mobile AMD Sempron XP 3300+, 512MB DDR mälu, 60GB ATA100 kõvaketas, SD, MS, MS Pro ja MMC mälukaardipesad, Dual DVD+/-kirjutaja seade, ATI MOBILITY Radeon Xpress 200M videokiiendi kuni 128MB, 54Mbps traadita võrgukaart Intel 802.11b/g (Wifi), võrgukaart 10/100Mbps, modem 56K, V.92, stereo helikaart ja integreeritud kõlarid, Li-lon aku, 15,4" TFT Crystal View WXGA (1280x800) ekraan, 4xUSB 2.0, 1xIEEE1394 (Firewire), 1xSPDIF, 1xPCMCIA, 1xVGA, TV-väljund S-Video, mikrofoni sisend, kõlarite/kõrvaklappide väljund, kaal 3,2kg. Tarkvara: MS Windows XP Home, MS Works 8.0, Music Brigade 1 aasta tasuta litsents, Win DVD, Nero 6, Norman AntiVirus 5.7. Garantii 2 aastat.

Superhind **11490.-**
Tavahind: 14490.-

Kuumakse alates **381.-**
0% sissemaks, 11.9% intress, 36 kuud

K - Arvutisalong®
www.k-arvutisalong.ee

Tallinn: Gonsiori tn 14, tel 6613085, E-R 10-20, L 10-15, Rocca al Mare Kaubandus-keskus (Paldiski mnt 102), tel 6659117, E-P 10-21, Kristiine Kaubanduskeskus (Endla 45), tel 6650591, E-P 10-21, Mustamäe tee 33, tel 6563445, E-R 10-18, L 10-15, Sõpruse pst 237/239, tel 6545385, E-R 10-19, L 10-15, Kaubanduskeskus Mustikas (Tammisaare tee 116), tel. 6979839, E-P 10-21, Torupilli Selver (Vesivärava 37) tel 6766822, E-P 10-21; Ülemiste Kaubanduskeskus (Suur-Sõjamäe 4) tel. 6034704
E-P 10-21; Sikupilli Kaubanduskeskus (Tartu mnt 87), tel 6332949, E-P 10-21, Järve Kaubandus-keskus (Pärnu mnt 234/238), tel 6140369; E-P 10-21, Mustamäe tee 44a, E-R 08-20 L-P 10-18; Tartu: Lõunakeskus (Ringtee 75), tel 7315543, E-P 10-21; Lõunasaar (Ringtee 75), tel 7315541, E-P 10-21; Kõüni 2, tel. 7420027, E-L 8-18; Akadeemia 4, tel 7420027, E-R 10-18, L 10-15, Raatuse Kaubamaja (Raatuse 20), tel 7402751, 7402759, E-P 10-21; Kaubanduskeskus Eeden (Kalda 1c), tel. 7402521 E-P 10-21; Riia tn. 2/2A, tel 7343496, E-R 10-20, L-P 10-18 Viljandi: Männimäe Selver (Riia mnt 35), tel 4344977, E-P 09-21; Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal (Keskväljak 4), tel 3370291, E-R 10-19, L 10-16; Pärnu: Kaubamajaka Kaubanduskeskus, Papiniidu 8/10, tel 4455934, E-P 10-21; Kuressaare: Saare Selver (Tallinna mnt. 67), tel. 4595460, E-P 10-21; Rakvere: Ekspresspunkt (Koidula 5), tel 3277242, E-R 09-18, L 10-15; Sillamäe (Ametlik edasimüüja): Kesk 39, tel 3974705, E-R 10-19, L-P 10-15; Äriklientuuri osakond: Mustamäe tee 44a, tel 6566998, E-R 10-18; Hooldus: Mustamäe tee 44a, tel 6559554, E-R 08-20 L-P 10-18, Hooldusteenused: Artur Teesalu 5086202, Tarmo Toonpere 5116786; Veebipood: www.k-arvutisalong.ee; Tellis fotod interneti teel: foto.k-arvutisalong.ee

[digi]
HEA OST

Vaat et kodune fotolabor

HP DESKJET 6980, Mikromaailm, 2768 krooni

• Kas osta koju laser- või tindiprinter? Küllap on paljud selle küsimuse üle pead murdnud. Universaalset vastust tegelikult pole, kõik sõltub siin, nagu kõigi teiste elektrooniliste abimeestegi puhul sellest, mida kodus trükkida tahetakse.

Kui harilikku mustvalget trükitööd tuleb teha palju, on laserprinter kindlasti õige valik. Nende hinnad on juba päris soodsad ja ühe kassetiga saab välja printida tuhandeid A4 lehti. Kui aga mustvalge printitöö tähendab pigem üksikuid lehti ja kodus on ka digikaamera, võiks tindiprintsi muretsemist tõsiselt kaaluda.

Hewlett-Packardi printer Deskjet 6980 peaks tähistama tindiprintside vallas viimast sõna. Printeri põhivõimeks on esmalt tema ühilduvusvõimalused. Ehk siis – lisaks kaablile traadita internet (WiFi) ja Bluetooth. Ning printeril on ka USB-port otse kaamerast printimiseks (kui su kaamera toetab nn PictBridge'i on see täiesti võimalik, mudelist sõltumata). Uus koduloom puurist välja lastud, tuleb teda toita tindikassettidega (siin pusin mõnda aega, selgub, et ühel hetkel tuleb jõudu rakendada), eemaldada kõikvõimalikud turvakleplindid, kinnitada paberisõõtja.

HP kinnitus, et printeri installimine on lapsemäng vastab peaaegu et tõe. Juhendid on küll ilusti maakeelsed, aga millegipärast on neid mitu. Võinuks ikka ühtede kaante vahele panna! Draiverite plaate on õnneks üks. Kui kodus või kontoris on püsti traadita võrk (802.11b/g), saab seda kasutada. Häällestamine käib netis – kes teab, kuidas hää-

[TEHNILISED ANDMED]

Printimiskiirus: 36 mustvalget ja 27 värvilist lehte minutis
Trükkiväliteet: 1200x1200 dpi mustvalgena, 4800x1200 dpi värvilisena
Ühenduvus: WiFi (b/g), Etherneti võrgupistik, USB-port, PictBridge tugi
Maksimaalne paberisuurus: A4
Mälu: 32 MB
Mõõtmed: 45x43,3x14,4 cm
Kaal: 7,24 kg

lestatakse WiFi tugijaama (sellest on [digi] juttu olnud), tuleb hõlpsasti toime.

Nii, tuleb printeril ütlevad, et „olen valmis!“ Mustvalgeid A4-lehti välja lastes meenub mu esimene ülikooliaegne HP tindiprint. 6980 on sellega kiiruselt võrreldes nagu kosmose-laev teerulliga. Maksimumkiirus on 36 lehte minutis. Aega ei võta, aga tundub, et just nii see on. Lisaks sellele, et 6980 suudab mitmes mõodus paberiga ümber käia, kuulub tema oskuste hulka ka kahepoolne trükk.

Kuigi kiirus ahvatleb tervet internetti välja printima, jätan selle tegevuse katki ja siirdun fotode juurde. Kõigepealt proovin standardfoto-suurst ava paberisõõtjal. 10x15 sentimeetrit. Ja ennäe! Äsjane ülesvõte, diivanil hüpanud laps, jookseb umbes minutiga välja. Värvid on ehedad ja puhtad, esmapilgul tundub täiesti võrreldav fotolabori tööga.

Fotode printimiseks tuleks kasutada võimalikult head eripaberit. Paraku tuleb pildi omahind seeläbi viis-kuus korda kallim kui laboris. Ent plussiks on seejuures võimalus kodus igasugu trikke teha ja neid kohe proovida. Taban end mõttelt – kui mul oleks kodus HP 6980, saaksid mu sõbrad mõnegi foto näol originaalse (sünnipäeva)kingi!

[d] NEEME KORV

[d] HINNANG

Hea hinnaga ja väga hea kvaliteediga printer koju, sobib nii dokumentide kui fotode trükkimiseks.

Esimene veidi puusse, ootame teist

SAMSUNG X810, Pixmania.com, 5200 krooni

• Kui sa soovid endale erilist telefoni, mis silma hakkaks, elevust tekitaks ning, kes teab, võib-olla ka su iPodiga kokku sobiks, siis Samsungi X810 kindlasti alt ei vea. Välimuse poolest on ta piisavalt erinev, et tähelepanu tõmmata: kitsas, liugklapiga ja samas pisut pontsakas ning esipaneelil ilutseb suur hõbedane pöörlev ratas ehk *jog dial*.

Ratasnuppudega on päris edukalt kasutaja elu lihtsamaks teinud Sony (näiteks sülearvutitel), Sony Ericsson, muidugi Apple ja nüüd üritab ka Samsung. Korea tüüpidel on hea komme esimese tehniliselt uudse asjaga päris korralikult puusse panna, kuid päris kiiresti sinna otsa välja tuua teine, millel on suuremad vead parandatud. Mina pole varem rattaga Samsungit näinud, ju see siis on esimene. Näiteks menüüdes liikumiseks on ta üsna kasutu, sest ratas on libe ja raske ja tema keerutamiseks pole nagu kuskilt kinni hakata (pisike naks ratta peale peaks seda ülesannet täitma, aga tegelikkuses pole temaga midagi teha). Telefoni tarkvara toimib ka veel üsna aeglaselt, nii et sa ei saa

[TEHNILISED ANDMED]

Kolmesageduslik:

900/1800/1900

Ekraan: TFT, 65K värvi, 128x160 pikslit

Helinad: polüfoonilised, 64 kanalit

Mälu: 90 MB (jagatud, 4 MB Java tarbeks)

Mälukaart: microSD (TransFlash)

Ühendused: GPRS, EDGE, Bluetooth 1.2, USB

Kaamera: 1,3 megapikslit, video, välg

Tarkvara: e-posti klient, WAP 2.0 / XHTML brauser, MP3-mängija

Kõneaeg: kuni 5,5 tundi

Ooteaeg: kuni 300 tundi

Mõõtmed: 89x37x24 mm

Kaal: 85 g

arugi, enne kui oled rattakeerutamisega soovitud menüüst üle sõudnud. Õnneks saab rattakuju-lisele nupule ka kõigis neljas suunas vajutada, see teeb telefoni kasutamise võimalikuks.

Aga käes istub X810 üllatavalt hästi, nupud on suured ning neile saab sõrmedegahästi pihta. Kõvad plusspunktid veel ka mälukaardipesa eest, X810 toimib hästi ka MP3-mängijana.

 HENRIK ROONEMAA

 HINNANG

KUI KIIRE peab olema monitor, et tabada ühte tiivalööki?

MAAILMA KIIREMAD LCD MONITORID!

Tabage iga väiksegi tiivaliigutus mitmekordse auhinnavõtja VX sarja mudelitega Viewsonic'ult. Nende välgukiirusega võrdne reageerimisaeg võimaldab muljetavaldava ja kvaliteetse esitluse, mis on kombineeritud minimalistliku disainiga. Sukelduge põnevatesse Action filmidesse või erutavatesse mängudes ja olge valmis nautima esirea efekti nagu ei kunagi varem. Ei mingeid viirastusi. Ei mingit ähmasust. Lihtsalt suurepärase pildikvaliteet, täis-liikuv ja alati kristallselge videopilt.

Täiendava informatsiooni saamiseks külastage www.viewsoniceurope.com.

Juuni 06

Märts 06

November 05

Aprill 06

Aprill 06

Mai 05

Januar 06

ViewSonic
the choice of professionals

DLP versus LCD

● Mis tehnoloogiasse puutub, siis saan projektorid põhimõtteliselt kaheks jagada: DLP (*Digital Light Processing*) ja LCD (*Liquid Crystal Display*). Tegemist on kahe täiesti erineva tehnoloogiaga, millest esimese ainulooja ja -arendaja on Texas Instruments, LCD-projektorite elemente toodab aga peamiselt Epson, kes kasutab neid nii enda projektorites kui müüb teistele tootjatele. LCD-elemente toodab ka veel Sony, aga ainult enda projektorite tarbeks.

Vaidlusi selle üle, kumb tehnoloogia on parem, on peetud aastaid, aga tulemusteta, sest DLP ja LCD erinevused on üsna suured ning nendest tulenevad ka mõlema tehnoloogia kindlad plussid-miinused. LCD pilt on üldiselt eredam ja kirkamate värvidega, aga samas võivad pikslid ekraanil näha olla ning see võib terava silmaga vaatajat häirida. DLP pilt on see-eest pehmem ja pikslid näha ei ole, ent mõni ütleb, et DLP on udune. Traditsiooniliselt on DLP video puhul pakkunud paremat kvaliteeti, mistõttu on LCDsid teravama pildi tõttu eelistanud PowerPointi slide ja Exceli tabeleid projitseerivad äriinimesed ning DLPsid kodukasutajad video ja piltide vaatamiseks. Ka DLP-projektorite kontrast on oluliselt suurem kui LCD-projektorite oma, nii et must paistab mustem ja valge valgem. Odavate projektorite puhul kehtib aga endiselt reegel – LCD on parem. Kui hind läheb 20 000 krooni kanti ja üle, on teine jutt.

Silver, kus on sinu vasak silm?

• Veel mõne aasta tagusest ajast on säilinud arusaam, et videoprojektor on üks röögatult kallis lõbu ning alla 30 000 või 40 000 krooni pole üldse mõtet projektori ostmisest unistada. Tegelikuses on projektorite hinnad viimaste aastate jooksul (nagu enamuse muu tehnika hinnadki) kõvasti langenud ning praegu on poodides esimesed projektoripakkumised alla 10 000 krooni.

Samal ajal on aga paradoksaalselt kodukasutajatele mõeldud projektori riiri vaikselt kokku kuivanud, nii näiteks on projektorite müümisest oma esindustes loobunud Elion ja seega on Hitachi jaevõrgust sisuliselt kadunud. Projektoreid tootvaid firmasid on kümneid ning väga paljud neist on ka Eestis esindatud, kuid oma seekordse testi jaoks üritasime valida selliseid, mida oleks võimalik kohe poest ostma minna. Kurva üllatusena tuli aga tõdeda, et see niisama lihtne polegi ning otse letilt on valida vaid mõne üksiku brändi vahel. Hinnakirjades on paljude firmade mudelid uhkelt, reaalselt müügis aga imevähe.

Samas ei ole projektori ostmine koju sugugi halb mõte, sest juba esimene pilk mitmemeterise diagonaaliga pildile veab suu naerule ning uhked (ja kallid) 42tollised telerid tunduvad kääbustena. Projektoritehnoloogia on viimaste aastate jooksul teinud läbi kõva arengu ning tänapäevase projektori pilt on filmi nautimiseks piisavalt selge, heade värvidega ja terav. Kas sina tead-

sid, millised nööbid on Frodo kuuel „Sõrmuste isanda“ filmides? Suure pildi puhul märkab silm ootamatuid detaile, mis muidu televiisoriekraanil oma väiksuse tõttu varju jäid.

Täiesti eraldi klassid on kontori- projektorid ja kodukinoprojektorid. Tootjad teevad vahet, ostjad aga tihti- peale mitte, sest ostjatele meeldivad numbrid. Kontoriprojektorid pakuvad rohkem heledust (ANSI lumenid) ja kõrgemat resolutsiooni, kodukinoprojektorid on aga timmitud pigem ulatus- likuma värvigamma peale ning tootjad on mõelnud, et nendega vaadatakse fil- me pimedas toas. Filmide vaatamiseks ei ole ka vaja väga kõrget resolutsiooni, sest DVD resolutsioon ei ületa 720x576 pikslit, tüüpiline internetist tõmmatud film aga jääb sellelegi päris kõvasti alla. Erandiks on muidugi uus HD (*High Definition*) videopilt, aga see on tulevi- kuteema.

Kuna odavama hinnaga projekto- rid on tegelikult kontoriprojektorite hulgast, ostetakse ka koju päris palju. Seetõttu on ka meie testis viis konto- riprojektorit ning võrdluseks üks ko- dukinoprojektor. Muidugi sobivad ka nn kontoriprojektorid kodus filmide vaatamiseks ja kõrgema resolutsiooni tõttu paremini näiteks arvutimängude mängimiseks, ent juba järgmises [digi] projektoritestis rivistame kindlasti üles spetsiaalsed kodukinoprojektorid ning võrdleme neid omavahel põhjaliku- malt.

[d] HENRIK ROONEMAA

Keskmiselt kõige parem

EPSON EMP-X3, 14 999 krooni

● Epsoni EMP-X3 ei ole täiuslik, kui testis osalenud mudelitest keskmiselt kõige parem. Kuigi tegemist ei ole spetsiaalse kodukinoprojektoriga, sobib ta koju küll ning 2000 ANSI luumenit hoolitsevad selle eest, et ka pimendamata toas on võimalik pilti täitsa hästi vaadata. Filmielamustest saab muidugi rääkida pimedas toas puhul, ent arvutimängud, fotod või miks mitte lihtsalt veebisurfamine viiemeetrise diagonaaliga ekraanil (inimesi on igasuguseid, eks ole) on ka päikselise ilmaga täitsa võimalikud.

Pildikvaliteet on hea, lausa väga hea. Kõrvuti 2200 luumenise BenQ-ga vaadates tekib esmalt tunne, et pilt on liialt sinakas ning kõrvuti Hitachiga jääb mulje, et värvid võiksid eredamad olla, ent pisut pilti süvenedes saab selgeks, et tegelikult on Epson EMP-X3 pilt kõige naturaalsem ja õigem. Seda eriti Hitachiga võrreldes, sest Hitachi oma eredate värvidega kippus nägusid punaseks keerama, Epson jäi aga

viisaku-
se piiridesse.

Kui BenQ poleks nii kallis, oleks tal Epsoniga esikoha pärast kõvasti rebimist, ent punktide jagunemisel on seekord just hinnal mängida tähtis roll. Võrreldes BenQ-ga on Epson rohkem kui 4500 krooni võrra odavam, mis teeb terve neljandiku. Aga kindlasti ei ole BenQ Epsonist neljandiku võrra parem, pigem on nad üsna võrdse klassi masinad ja selle juures on neljandikuline hinnavahe väga oluline argument.

[digi]
TESTI
VÕITJA

[d] HINNANG ●●●●●●●●○○

Väga hea hinna ja kvaliteedi suhe: pilt on heade (kuid mitte ülepaistatud) värvidega, valgustugevus võimaldab ka pimendamata toas vaadata.

Röövli rahnu Martin: tuntud punanahk

HITACHI CP-RX60, 13 490 krooni

● Pildikvaliteedi ja hinna suhte poolest oleks Hitachi projektor võinud väga hästi ka esikohale konkureerida, ent 500 ANSI luumeni võrra heledam, kuid mitte märkimisväärselt kallim Epson X3 osutus veel veidi paremaks.

Eraldi võttes on Hitachi projektor tippklassist. Epsoniga kõrvuti vaadates on ta värvid selgelt eredamad ja kirkamad ning hoolimata valgustugevuse vahet ei ütlekski filmi vaadates, et erinevusi üldse oleks: kaks kõrvuti „Röövli rahnu Martinit“ paistavad, nagu tuleks pilt ühest ja samast masinast. Aga stopp! Martini nägu suures plaanis vaadates hakkab silma põhjus, miks Hitachi värvid nii eredad tunduvad: nad on tehases üsna peale keeratud ning Martini nägu on selgelt punane. Vasakul olev Epsoni pilt täpselt samast stseenist paistab aga hulga loomulikum.

Järgmine suurem vahe kahe projektori vahel saabub kuldse liiva ja helesinise taevaga paradiisirannast tehtud fotosid vaadates: Hitachi 500-luumeniline vähe-
mus annab mitte pimendatud toas end

tunda ning võrreldes Epsoni pildiga on Hitachil kergelt hallikas foon peal. Pilt on hea ja värvid nüüd täitsa mõnusad ja õiged, ent hallikas foon jääb. Päril pimedas on nende projektorite vahe muidugi hulga väiksem, ent Epson on kindlasti paindlikum variant.

Lisaks paistis Hitachi tagaküljel radiaatoriribide vahelt välja väga ere lilla valgus, mis pimedas toas tähelepanu tõmbab ning pildi nautimist segada võib.

[digi]
HEA OST

[d] HINNANG ●●●●●●●●○○

Pildikvaliteedi ja hinna suhe on suurepärase, kuigi valgemas toas annab luumenite vähesus võrreldes testi võitnud Epsoniga tunda.

Eeskujulikud numbrid ja hea pilt

BENQ PB2250, 19 550 krooni

● BenQ projektor on kogu testi kõige kallim, kuid ka ühtede parimate tehniliste näitajatega. Valgustugevus on 2200 ANSI luumenit, mis lööb kõiki konkurente. Samuti on tippude hulgest kontrast (2000:1) ning optiline suum (kuni 1.2).

Ka pildikvaliteedis annab see hästi tunda, sest BenQ pildi tunnistame väga heaks. PB2250 hea esinemine tõestab, et DLP-tehnoloogia ei jää LCD-le milleski alla, kui toode on hea ning tehnilised näitajad tasemel. BenQ puhul tähendavad 2200 ANSI luumenit muudugi ka seda, et hind on mitme tuhande krooni võrra kallim kui testis osalenud konkurentidel. Ent teisalt ka seda, et arvatist „Taxi 3“ lumistel nõlvadel kihutamise HD videoklippi vaadates paisab pilt ka mitte väga hämaras toas täitsa kobe ning midagi hullu ei juhtu ka pisut tumedamate stseenidega.

Kõrvuti Epsoni X3-ga „Taxi 3“ lund vaadates tundub esimese hooga, et Epsoni pilt on liiga sinine, BenQ oma aga just õige. Samas tuleb tunnistada, et kui emba-kumba

projektorit eraldi vaadata, ei oskaks seda vahet teha ning veidikeste menüüdes ja värviprofiilides surfamisega saab need erinevused paari nupuvajutusega täpselt vastupidiseks pöörata. Siit ka õppetund projektoriostjale: menüüd ja värviprofiilid on projektorite puhul väga olulised ning muudavad pilti väga suurel määral. Sestap on hea, kui projektorisse on sisse ehitatud mitmeid profiile (näiteks „Foto“, „Film“, „Mäng“ jne), siis saad nende hulgest välja valida selle, mis sinu silmale parem ja loomulikum tundub.

Miinuspoolele läheb projektori kõrge hind. Nii BenQ-st testis ettepoole tulnud Hitachi kui Epsoni pildikvaliteet ei ole BenQ-st halvem, kuid hind on odavam.

[d] HINNANG ●●●●●○○○○

Testi parimate tehniliste näitajatega projektor ning pilt kinnitab neid numbreid. Miinuseks kõrge hind.

Parim odava hinna eest

EPSON EMP-S3, 9999 krooni

● Kui eelarve pigistab, aga samas tahaks ikkagi koju projektorit, siis on Epsoni S3 hea valik. Hind jääb alla 10 000 krooni, aga selle raha eest saab enam-vähem korraliku masina. Näitajate poolest on ta üsna samas klassis Toshiba, kuid tehnoloogiaerinevuse tõttu näitab õigemate ja kirkamate värvidega pilti. Kuna aga tegemist on selgelt odava hinnaklassi projektoriga ning teiseks äriklassi projektoriga, siis sarnaselt Toshibale piinab ka Epsonit kodus teretunud lisavõimaluste puudus: pole HDMI- või komponentsisendeid, pildi nihutamist, suum puudub. See tähendab, et pead projektori suutma füüsiliselt asetada ekraanist nii kaugele, et pildi suurus oleks õige, ent kodustes tingimustes ei pruugigi seda niisama lihtne teha olla.

Valgustugevus 1600 ANSI luumenit ei ole valgema toa puhul piisav, sestap tuleks ka S3 ostjal arvestada, et filmi vaatamiseks peaks tuba üsna hämar olema. Eredamad-värvilisemad filmid („Shrek 2“ näiteks on ju väga värviline ja tore) ning arvutimängud paistavad siiski ka valgemas üsna hästi välja.

Epsoni projektori pildid näeb kahjuks ära ka madalama resolutsiooniga projektorite probleemi: pildil paistavad pikslid välja, pildil on raster peal. XGA peal pole piksleid enam praktiliselt näha, SVGA puhul aga küll.

Aga hinna vastu ei saa ning 9999 krooni on piisavalt hea hind selleks, et S3 sobiks sinu esimeseks projektoriks, kui nõudmised pole väga kõrged. Pilti näitab, saad temaga nii fotosid kui filme vaadata ning mängu

mängida, müratase pole kõrgem kui teistel (müra oli üldse kõigil testis osalenud projektoritel umbes sama kõva).

[d] HINNANG ●●●●●○○○○

Lööb eelkõige hinnaga. Probleeme pildi juures on, kuid kõhnema rahakotiga ostjatele hea valik.

Erivajadustega multimasin

OPTOMA MOVIE TIME DV10, 16 599 krooni

● Optoma projektorile hinde panemine kujunes testimeskonnale üsna keerukaks ning mõttetihedaks tööks. Pole ka imestada, sest tegu on seekordse testi ainsa päris kodukinoprojektoriga, millel on mitmeid eeliseid, aga samas ka mitmeid puudusi.

Optoma on ainuke projektor, mis suudab väljastada reaalselt 16:9 pilti (näitavad 4:3 pilti, millel 16:9 riba keskel ja servad mustad – nagu vaataks laiekraanifilmi tavalisest televiisorist). Samuti on Optoma selles mõttes eriline, et talle on DVD-mängija juba sisse ehitatud: kui soovid filmi vaadata, võta projektor kapist välja, suuna seina poole ja valmis. Optomat ei ole vaja eraldi millegagi ühendada, kui korralik helisüsteem välja arvata.

Samas on tegu aga üsna kalli projektoriga, mis on veidi nišitoode. Resolutsioon 480p (854x480 pikslit) on DVDde jaoks hästi sobiv küll, kuid arvutimängude seinal mängimiseks kipub juba väheks jääma ja siis peab projektor arvatist tuleva parema pildi kehvemaks tegema ning seesugune

konverteerimine ei saa loomulikult lõppeda kvaliteedikadudeta.

Kuna Optoma valgustugevus on vaid 1000 ANSI luumenit, peab seda ostes arvestama, et ta tahab praktiliselt pimedat ruumi.

Mitmete teiste testis olnud projektoritega on filmi võimalik vaadata ka lihtsalt toas kardinaid ette tõmmates, Optoma aga nõuab erikohtlemist. Kui ostad projektori filmide vaatamiseks ning sul on Optoma jaoks vajalik pime tuba olemas, teenib ta sind hästi, sest pildikvaliteet on suurepärase ning tänu DLP-tehnoloogiale on ka kontrast väga hea (4000:1).

Samas aga pole Optoma projektor oma hinda arvestades ja sama klassi konkurentidega võrreldes midagi supererilist ning

selles testis olevate masinatega võrreldes pole ta piisavalt paindlik.

[d] HINNANG ●●●●○○○○○○

Hea nišitoode, mõeldud filmide vaatamiseks ja pimedas toas näitab väga head pilti.

Pildikesi napsusest seltskonnast

TOSHIBA TDP-S8, 12 700 krooni

● Kõrvuti sama hinnaklassi Epsoni S3 ja Toshiba TDP-S8 vaadates tulevad üsna hästi välja DLP- ja LCD-tehnoloogiate erinevused odavamas hinnaklassis. Madalama resolutsiooniga LCD-projektorite puhul on üksikud pikslid üsna hästi näha, samas kui Toshiba DLP pilt on pehmem ning paistab ühtlasem. Mõlema puhul on tegemist selgelt äriprojektoritega, millel pole koju vajalikke lisavõimalusi, näiteks HDMI- või komponentsisendeid, pildi nihutamist, suum on üsna lahja (Epsonil puudub üldse) ning ka värvivastavus jätab soovida. Siiski on näha, ka filmide puhul, et Epsoni pildil on raster peal, Toshiba pilt paistab rohkem filmilik välja. Ent ekraanipildi värv ei vasta Toshiba puhul üldse sellele, mis ta peaks olema, ei aita ka menüüst pildiseadistuste muutmine: värvid on üsna paigast ära ning punased toonid on suures ülekaalus. Eriti hästi on seda näha inimeste nägudelt. Või siis sattusid meil fotodele eranditult napsused inimesed.

Kuigi Toshiba projektoril on 2000 ANSI luumenit Epsoni 1600 vastu, on Epsoni pilt eradam, eriti dramaatilisel tuleb vahe

välja valgemas ruumis. 16:9 suhtega filmi vaadates on TDP-S8 puhul näha 4:3 pildisuhte valged ääred, mis filmi vaadates häirivad päris kõvasti.

Üsna selge on see, et kodustesse tingimustesse Toshiba hästi ei sobi, kuid oma väiksuse juures on ta kontoritingimustes kindlasti heaks abimeheks. Kui otsida koju odavat projektorit, on LCD-tehnoloogia parem ning antud testi näitel ka veel mõne tuhande krooni võrra odavam.

[d] HINNANG ●●●●○○○○○○

Odavate projektorite puhul sobib LCD-tehnoloogia koju paremini kui DLP. Toshiba pole värvivastavus kiita, kogu pilti läbib ühtlaselt selgelt nähaolev punakas toon.

Järeldused:

● Sellest on tuline kahju, et projektori-äri pole Eestis saanud sisse sellist hoo- gu nagu näiteks Lätis, kus neid pidavat lausa supermarketites müüma. Kes on korra oma lemmikfilmi (või miks mitte lemmikfotot, lemmikarvutimängu) terve seina suuruselt, kuid samas veel väga teravalt ja detailselt näinud, see ei suuda pilti uinudeski unustada.

Muidugi on projektoritel terve hulk miinuseid, millest kõige olulisemaks vahest pirtsakus valguse suhtes. Õige tunde saab kätte täiesti pimedas toas, aga Eesti kliima ongi teatavasti kaheksa kuud aastas enam-vähem pime, nii et

projektorid võiksid olla lausa siinse filmivaatamise eripära.

Kuigi projektorite hinnad on nii palju alanenud, et pakkumised on juba alla 10 000 krooni, soovitame testitulemusi vaadates arvestada umbes 15 000 krooniga, sest kvaliteedivahe päris odavate ja pisut kallimate vahel on siiski üsna suur.

Teiseks soovitame odavate projektorite puhul pigem LCD-tehnoloogiat kui DLP-tehnoloogiat, veidi kallimas hinnaklassis aga võib olukord sõltuvalt mudelist väga kiiresti DLP kasuks pöörduda.

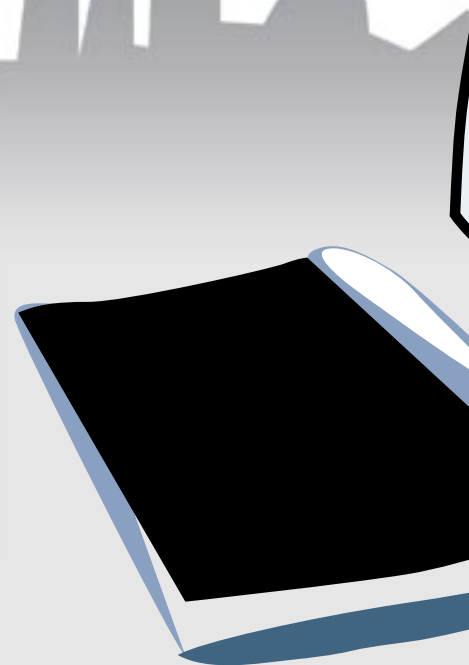
Projektorit ostes arvesta ka sellega, kuhu sa ta kodus paned. Siin testitud mudelitel oli üsna väike optiline suum (mõnel mudelil puudus see hoopis), mis tähendab, et pead projektori füüsiliselt ekraanist õigele kaugusele asetama. See aga ei ole tihtipeale kodus üldse väga lihtne, sest projektori küljes ripub hulk kaableid, mis näiteks elutoas kindlasti jalgu jäävad. Oluline on ka projektori kõrgus: hea oleks projektor asetada ekraaniga samale kõrgusele, sest trapetskorrektsioon mõjutab pildi kvaliteeti päris palju.

	Epson EMP-X3	Hitachi CP-RX60	BenQ PB2250	Epson EMP-S3	Optoma MovieTime DV10	Toshiba TDP-S8
Tehnoloogia	LCD	LCD	DLP	LCD	DLP	DLP
Reaalne lahutusvõime	XGA	XGA	XGA	SVGA	480p (854 x 480 pikslit)	SVGA
Kuva suhe	4:3	4:3	4:3	4:3	16:9	4:3
Valgustugevus	2000 ANSI luumenit	1500 ANSI luumenit	2200 ANSI luumenit	1600 ANSI luumenit	1000 ANSI luumenit	2000 ANSI luumenit
Kontrasti suhe	400:1	300:1	2000:1	500:1	4000:1	2000:1
Fookus	käsitsi	käsitsi	käsitsi	käsitsi	käsitsi	käsitsi
Optiline suum	1-1,2	-	1-1,2	-	1-1,11	1-1,1
Fookuskaugus	18,4-22,12 mm	20,4 mm	24,3-29,2 mm	16,6 mm	Pole antud	21,81 - 23,77 mm
Pildi diagonaal	30"-300"	Pole antud	22"-300"	30"-300"	1,2-9,11 m	35"-254"
Projitseerimiskaugus	0,9-9,0 m	1,34 - 6,87 m	Pole antud	0,9-12,1 m	1,5-10 m	1,36-11,00 m
Trapetskorrektsioon	430° (vertikaalne)	415° (vertikaalne)	Pole antud	430° (vertikaalne)	416° (vertikaalne)	415° (vertikaalne)
Lamp	170W UHE	165W UHP	200W NSH	130W UHE	200W P-VIP	200W
Lambi tööiga	2000 töötundi 3000 töötundi (eco-režiim)	2000 töötundi	2000 töötundi 3000 töötundi (eco-režiim)	2000 töötundi 3000 töötundi (eco-režiim)	2000 töötundi 3000 töötundi (eco)	2000 töötundi 3000 töötundi (eco-režiim)
Kõlar	1W	1W	1W	1W	5W x 2 (bassikõlar lisana)	2W
Analoog RGB-sisendid	Mini D-Sub 15 x 1	Mini D-Sub 15 x 1	Mini D-Sub 15 x 1	Mini D-Sub 15 x 1	Mini D-Sub 15 x 1	Mini D-Sub 15 x 1
Analoog RGB-väljundid	Mini D-Sub 15 x 1	-	-	Mini D-Sub 15 x 1	-	Mini D-Sub 15 x 1
Digitaalsed RGB-sisendid	-	-	-	-	-	-
Videosisendid	RCA (kollane) x 1 (liitvideo) Mini DIN x 1 (S-Video) Mini D-Sub 15 x 1 (komponentvideo)	RCA (kollane) x 1 (liitvideo) Mini DIN x 1 (S-Video) Mini D-Sub 15 x 1 (komponentvideo)	RCA (kollane) x 1 (liitvideo) Mini DIN x 1 (S-Video) Mini D-Sub 15 x 1 (komponentvideo)	RCA (kollane) x 1 (liitvideo) Mini DIN (S-Video) Mini D-Sub 15 x 1 (komponentvideo)	Mini DIN x 1 (S-Video) RCA (kollane) x 1 (liitvideo)	RCA (kollane) x 1 (liitvideo) Mini DIN (S-Video) Mini D-Sub 15 x 1 (komponentvideo)
Audiosisendid	RCA x 2	3,5 mm x 1	3,5 mm x 1	RCA x 2	RCA x 2	3,5 mm x 1
Audioväljundid	-	3,5 mm x 1	-	-	optiline 3,5 mm x 1	-
HDMI sisendid	-	-	-	-	-	-
Juhtimisliidesed	USB 1.1 x 1	9-pin D-sub x 1 (RS232)	USB 1.1 x 1	USB Type B x 1	-	Mini DIN 8-pin x 1
Kaal	2,6 kg	2,2 kg	1,9 kg	2,5 kg	3,5 kg	2 kg
Müüratase	36/30 dB	38/33 dB	36/33 dB	36/28 dB	28 dB	34/31 dB
Garantii	3 aastat	3 aastat	3 aastat	3 aastat	2 aastat	3 aastat
Lisad					Integreeritud DVD mängija ja kõlarid	
Hind	14 999 krooni	13 490 krooni	19 550 krooni	9999 krooni	16 559 krooni	12 700 krooni
Müüja	Euronics	K-Arvutisalong	Mikromaailm	Euronics	Kulbert	AA-Communications
Punkte	8	7	6	6	5	4
Koht	1	2	3	4	5	6

Mati rääkis, et kusagilt pidi palju odavamalt saama

• eBay, Paypal ja Amazon on kõik tuttavad sõnad, mis ühel või teisel viisil mõttetöö internetikaubanduse suunas viivad. Kuigi netist on saanud headparemat osta varsti juba peaaegu terve dekaadi, tundub kohati, et nii mõnegi inimese eitusfaas virtuaalse kaubanduse aadressil on tingitud pühast teadmatusest. Kust ja kuidas tellida, millega maksta, kas kohale ka jõuab ja mis raha eest – need on küsimused, millega ilmselt nii mõnigi internetikaubandusega vähe kokkupuutunu on pead vaevanud. [digi] töökas kollektiiv võttis nõuks demüstifitseerida põhilise, mis eestimaist virtuaalostjat huvitada võiks. Nagu kurja kapitalismi puhul ikka, on

pakkumine mitmekesine. Iga ärihai võib põhimõtteliselt üles riputada oma saidi ja müüa just seda, mida parasjagu kodus üle on. Dotcom-firmade buum, mis algas 90ndate lõpuaastatel, on praeguseks küll jõudnud faasi, kus ülisuured tegijad on selgelt eristunud, ent „väiksemate“ pakkujate hulk on siiski tavalisele lihtsurelikule hoomamatu. Otsustasime vaadata tuntumaid virtuaalpoode, mille puhul saame ka reaalse kasutajate kogemusele tugineda. Nii teemegi juttu kõigile teada *online* ostukeskkondadest nagu eBay ja Amazon, lisaks nii mõnestki üldsusele vähemtuntud poest, mis meie arvates külastamist vääriksid. JOHANNES TRALLA

ILLUSTRATSIOONID MART PARVE

Ettevaatust, saatekulu!

• Üldiselt tuleks netist tellides silmas pidada printsiipi, et mida raskem asi, seda suurem lisakulu. Kohati võib küll tunduda, et võrreldes kodumaise kaubandusvõrguga on hinnad oluliselt soodsamad, ent oluline summa lisandub tihti just transpordil. Kergete ja kompaktsete toodete puhul, nagu seda on näiteks DVD- või CD-plaadid, arvestatakse transpordikulud mõnel juhul aga juba hinna sisse. Nii võib näiteks Taanimaalt tellida soodushinnaga DVD kuue euroga. See on ka heaks ajendiks filmi- ja muusikahuvilistele, kes pööravad tihti pilgud just netikaubamajade poole, kust esimesena kõige värskema kraami kätte saab. Palju tellitakse ka raamatuid, mida kohapealt pole lihtsalt võimalik kätte saada. Just raamatute *online* müügiga alustas Amazon.com, mis nüüdseks on kasvanud üheks suuremateks veebikaubamajade seas. Kuigi praeguseks tegeleb Amazon ka kõige muu müümisega, saadetakse rahvusvahelise postiga siiski vaid raamatuid, muusikat ja filme (CD, DVD, VHS).

Palju on juttu olnud ka fototehnika võimalikest soodsamatest hindadest välismaistes virtuaalpooides. Kuigi on tulnud ette ka juhtumeid, kus näiteks muidu odavale kaamerale

püütakse lisaks pähe määrada portsu akusid ja objekteive, võib siiski öelda, et kannatlik otsija, kes kohe esimesele poele vägisi oma krediitkaardi andmeid anda ei taha, võib hiljem rõõmustada koguni paartuhat krooni odavama leiu üle. Selliseks säästuks tuleb

oma pangakontot siiski ka vastavalt suurema summa võrra kergendada. Näiteks paar aastat tagasi on teada juhtum, kus USAst telliti 8500 krooni maksev kaamera kere. Hinna sisse on arvestatud nii transport kui kõik maksud. Kokkuhoid Eestiga võrreldes oli sel hetkel 6500 krooni. Liitke ja lahutage siis ise.

Peale tehniliste vidinate on netist võimalik tellida ka kõike muud. Alates disaineriaksessuaaridest kuni lapsevankriteni välja. Piire pole – eBay kaudu on maha müüdnud ka allveelaev. Huvitav, palju selle transport maksma läks?

Virtuaalne krediitkaart

• Ilmselt võis nii mõnelegi tulevasele internetikauplejale peale tulla depressioon, kui korduvalt sai mainitud krediitkaardi olemasolu vajalikkust. Kuigi pangad on viimasel ajal teinud intensiivset propagandatööd ja peaaegu igapähele püüdnud pähe määrada eri-

nevate loomuomadustega krediitkaarte, pole siiski ilmselt mitte kõik nende kasuks otsustanud. Ja tegelikult saab ka ilma.

SEB Eesti Ühispank pakub nimelt oma klientidele virtuaalset VISA krediitkaarti limiidiga kuni 50 000 krooni,

mis kehtib 40 päeva. Kaardi tegemine on kõigile U-Neti kasutajatele tasuta, samuti ei lisandu täiendavaid hoolduskulusid, intresse ega muud traditsioonilise krediitkaardiga kaasnevat. Ja ega tegelikult polegi tegemist krediitkaardiga selle klassikalises tähenduses.

Parimad kaubad haamri alt

• Kui öeldakse oksjon, mõeldakse eBay. Vähemalt mõtlevad nii mehed, kel on veebis klikkimisest ülearenenud näpu-muskulatuur. Ja nüüd võivad need mehed end ka Eestis hästi tunda, sest internetiühenduse ja krediitkaardi olemasolu korral võimaldab Paypal ostude eest tasumist ka näiteks Väandra metsast Pärnumaalt (ei hakka hetkel filosoferima teemal WiFi kuuse otsas).

Kui automaatselt öeldakse ebay.com, siis meie ütleme kõigepealt www.ebay.co.uk (sõltuvalt keeleoskusest võiksite öelda ka ebay.fr (.de;.it; jne.)) Miks? Meil pole midagi USA Suure Venna vastu, ent Suurbritanniast tuleb kõik hea odavamalt koju. Muidugi ei tähenda see seda, et eBay Inglismaa saidil ei võidaks pakkuda näiteks Hongkongi kaupa. Pakutakse ja mitte vähe. Sellelgi pool on suur tõenäosus ka kohalikele kraamile peale sattuda, mis Euroliidus teadupärast maksuvabalt liikleb. Nimekirja, mida kõike eBay kaudu on võimalik osta, ei hakka väljastama

– selleks kuluks vist terve dekaadi jagu [digi] numbreid. Võiks pakkuda, et neid (legaalseid) asju, mida nendel *online*-oksjonitel vahendatud ei ole, on üpris vähe. Kujutelm, et eBay vahendusel müüvad oma toanurgas vedelevat kraami erasikud, oleks jabur. Ringi vaadates tundub, et mitmeid ettevõtteid hoiabki ainuüksi vastav virtuaalturg töös. Uued ja pakendatud, *refurbished* või kasutatud, mida just keegi otsib.

Ja kasutamine on lihtne. Peale kauba sobivuse peaks tähelepanu pöörama ka müüja mainele, milles kajastuvad tema varasemad ärisuhted eBay portaalis. See on üks esimesi eeldusi pettuse vältimiseks. Samuti tuleks jälgida, kuhu müüja ja nõus kaupa saatma. Kui oksjon on võidetud või kauba ostuõigus „Buy it now“ nupu abil saavutatud ning müüja nõusolek kaubapaki saatmiseks olemas, siis maksmisel aitab www.paypal.com, mis on integreeritud eBay keskkonnaga ja mille on aktsepteerinud maksevahendina enamik kaupmehi.

Paypal lubab raha liigutada kõikide inimeste vahel, kellel olemas meiliaadress. Noh, ainult meiliaadressist muidugi ei piisa, krediitkaarti on ikka ka vaja. Siiski, oma funktsiooni täidab ta tõhusalt. Ilma pangaandmeid kolmandatele isikutele avalikustamata võib sooritada nii ostu- kui müügitehinguid. Samuti on mõlema poole raha liikumine kaitsitud ja kontrollitud ning võimaliku pettuse korral rakendatakse asjakohased sanktsioonid. Petetul on seega Paypali kasutades reaalne võimalus oma raha tagasi saada. Tahakski juba oma vanad ketsid oksjonikaubaks ülendada, aga... Oh üllatust, Eesti kuulub nende riikide nimekirja, kus Paypali saab kasutada ainult ühepoolset maksmiseks, st eestlasena saad Paypali kaudu küll maksta, ent mitte makseid vastu võtta. Nii te ketsid võib oksjonile panna küll, ent raha nõutamiseks tuleb kasutada teisi mooduseid. Vähemalt tulevikus lubab Paypal võimaldada kahepoolseid tehinguid kõigile. Ootame, vaatame.

U-Kaardiga internetipoes ostu sooritamiseks, kannab kasutaja oma virtuaalsele kontole üle just sellise summa, mis tasumisele kuulub. Ja kuna kaart kehtib 40 päeva, on praktiliselt välistatud, et keegi su krediitkaardiga suurt pättust tegema hakkab. Pärast

U-Netis lepingu sõlmimist väljastatakse kõik vajalikud andmed, mille hulka kuuluvad kaardi number, kehtivus ja turvatunnus CVV2. Internetiostud võivad seega alata ka neile, kellele krediitkaart seni kaugeks jäänud. Tarvitseb vaid külastada virtuaalset kaupmeest,

kes aktsepteerib VISA kaarditüüpi, ja tellimus teele saata.

Teiste pankade kasutajatel tasuks vahest siiski enne impulsiivset ümberkolimist kodupanga krediitkaartide tingimusi uurida. Mõnikord võivad needki üllatada.

Maksuterminaatorid tegutsevad

• Järgneb keeruline jutt tolli- ja muudest maksudest, aga loe hoolega. See on tähtis!

Hoolimata Amazoni jonnakusest on Euroopa Liit siiski teretulnud nähtus, millega liitumise magusaid vilju võib iga eestlane muretult mekkida, kui juuks tulevad erinevad maksud. Kui ELi riikidevahelisel kaupade liigutamisel peab arvestama üksnes kauba omahinna ja transpordikuludega, siis n-ö kolmandatest riikidest, näiteks USAst tellimisel, saab koostada uhkeid maksuvõrrandeid.

Kuna tollis deklareeritakse kõik juriidilistelt isikutelt väljaspool Euroliitu saabuvad kaubad, mille väärtus ületab 340 krooni (22 eurot), tähendab see kauba saajale käibemaksu ja tollimaksu tasumist. Käibemaksusoodustus

kehtib raamatute puhul, kus riigile tuleb maksta 5% kauba hinnast. Samuti puudub raamatute puhul täiendav tollimaks.

Tollimaks varieerub erinevate kaubaartiklite puhul, ühtne tariif on 3,5%. Füüsiliselt isikult füüsilisele isikule saates, maksustatakse tollimaksuga need kaubad, mis ületavad 45 euro hinnapiiri. Kui saabunud postisaadetise tolliväärtus jääb 45 ja 350 euro vahele, on kliendi valida, kumma määra alusel ta riiki kostitada soovib. Juhul, kui kaup saadetakse eraisikult (näiteks eBay oksjoni korraldaja), arvestatakse käibemaks ainult kauba väärtuse pealt. Juriidiliselt isikult saadetud kauba väärtusele lisatakse käibemaksu arutamisel ka transpordikulud.

Tolliga arveldamiseks on mitmeid

võimalusi. Üks variant on kasutada, sõltuvalt transporditeenuse pakkujast, kas Eesti Posti või EKLT OÜ (UPSi esindaja Eestis) deklaranti, kes täidab teatava tasu eest (Eesti Postil 58 krooni, EKLT'l 100 krooni pluss käibemaks) vajalikud blanketid tollis, mille järel toimetatakse pakk lepingule vastavalt kliendile koju kätte ning esitatakse sellekohane arve. Teine võimalus on minna ise tolliga asju ajama. Räägitakse, et esimesel kokkupuutel vastava institutsiooniga võib see üpriski aegavõtvaks ja närvesöövaks katsumuseks kujuneda, ent neid, kellele kokkuhoid on primaarne, ei tohiks see heidutada. Kaasa tasub selleks puhuks võtta ostu kinnitav dokument, vastasel juhul saab sellele koju järele minna.

Maailma parimad liivakoogikaupmehed

Pärast väikest küsitlust selgusid nii mõnedki huvitavad ja kohati päris ootamatud netipoed, kust eestlased edukalt väljamaa kaupa on hankinud.

● Üheks eksootiliseks leiuks võiks nimetada näiteks internetipoodi Austraalias, mille valik pidavat Amazon'iga võrdväärne olema, hinnad aga odavamad. Arvestades kangururiigi kaugust, pole ka transport teab mis kallis. Lennupostiga tuuakse üks plaat kohale 9.50 dollari eest, iga järgnev plaat maksab lisaks 3 dollarit. Kohale jõuavad plaadid umbes nädalaga ning klienditeenindus töötab laitmatult.

www.videozydvd.com.au

● Taani netiärist tellides ei pea suurtele lisakuludele mõtlema. Selle poe vahendatud filmi- ja muusikatoodete hinna sees on ka transpordikulud.

www.axelmusic.com

● Kui on kange huvi pilti teha, aga puudub vastav karp, tasub pilk pöörata näiteks idanaabrite poole. See pood saadab alla kahe kilogrammi kaaluvad pakid 15–25 dollari eest. Suur valik vene optikat ootab igaüht, kes nimetatud kaubandusettevõttega tutvust teevad.

www.axelmusic.com

● USA veebipoodidest tuuakse fotomeeste seas välja just see kauplus, mille vastavaid hindu eesti poodidega võrreldes tekib kohati endalgi tahtmine raha ruttu käest ära anda.

www.abesofmaine.com

● Suur valik fotokola ootab ka sel aadressil. Näiteks populaarse Canon EOS 350D kere saadavad nad Eestisse 75 dollariga.

www.bhphotovideo.com

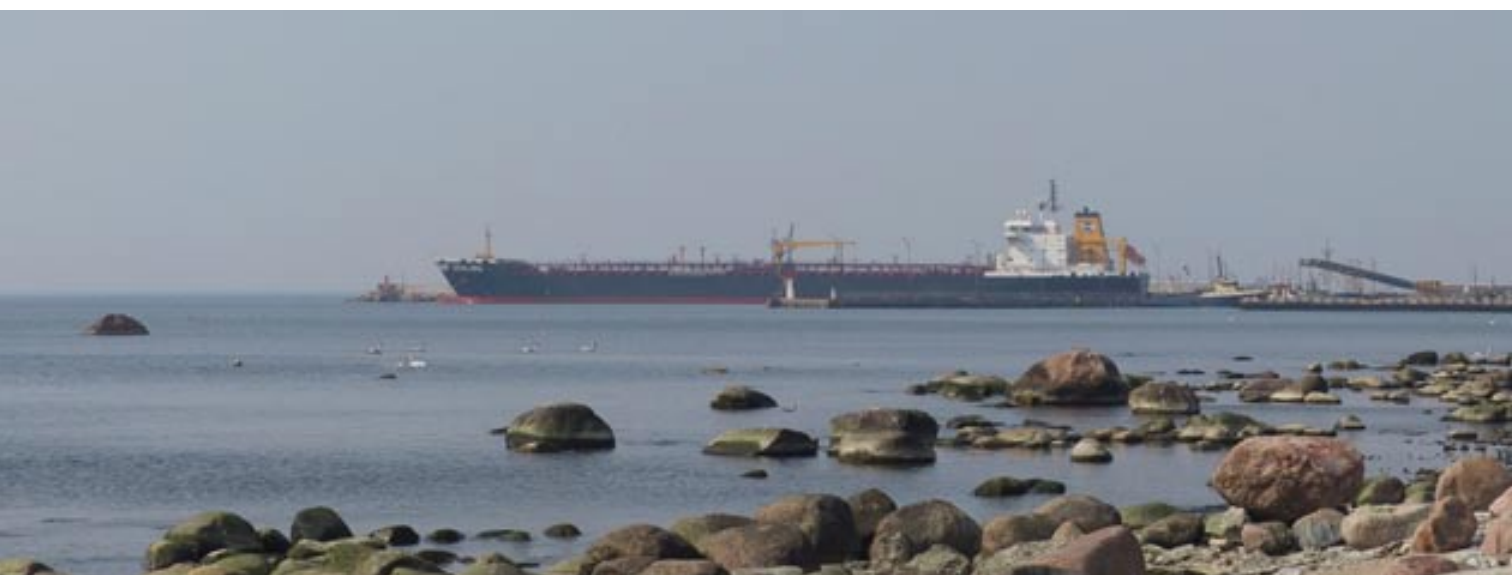
● Odavaid pakkumisi otsides tasub igal juhul teha päring ka saitidel, mis annavad hea pildi turul valitsevatest hindadest. Siiski ei maksaks kõige odavama pakkuja juurde kinisilmi tormata, vaid silmas pidada ka kaupmehe reputatsiooni ja varasemate klientide kommentaare.

www.bizrate.com
www.dealtime.com

● Ilmselt on paljudele tuttav Amazoni veebikeskkond, kus nii raamatute valik kui ka hinnaklass on teatavasti väga laiaulatuslik. Amazon.com lennutab soovitud raamatu USAst Eestisse hinnaga 4.49 dollarit saatmise kohta, pluss täiendavad 4.49 dollarit raamatu pealt. CD, DVD, VHS ja vinüülplaatide puhul kehtib hinnapoliitika 4.49 dollarit saatmise kohta, millele lisandub 2.49 dollarit eseme pealt.

Huvitavad on www.amazon.co.uk ja www.amazon.de keskkonnad, kus oma ooste tehes pole võimalik vahetult välja lugeda saatmise kogumaksumust koos saatmisikuludega. Asudes ostukorvis leiduva eest maksma, suunatakse uus klient pärast nime ja elukoha sisestamist kohe pangaandmeid edastama. Ka täiendavalt otsides ei leidunud www.amazon.co.uk lehel andmeid Eestisse saatmise kohta. Lääne-Euroopa ja muu maailma alla meie koduvabariiki igatahes ei liigitatud. Kasutajate kommentaaridest järeldub, et koguarve saatetakse hoopis meili peale ja selle tühistamiseks on aega 24 tundi. Tulebki välja, et kuigi oleme Euroopa Liidus, kehtib meile ja teistele 2004. aastal liitunutele transpordi osas näiteks Zimbabwega sarnane hinnakiri.

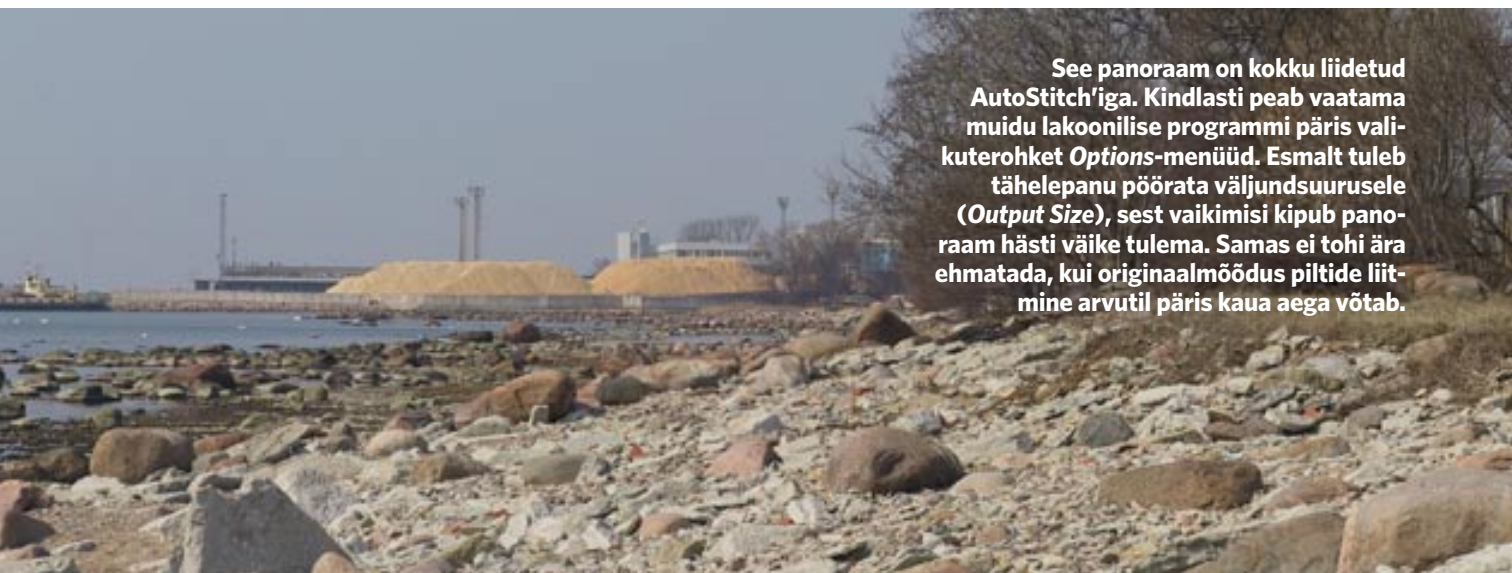

Ringvaade #33

360-kraadine panoraam. Pane tähele, see mees ilmub pildi teises otsas jälle välja.

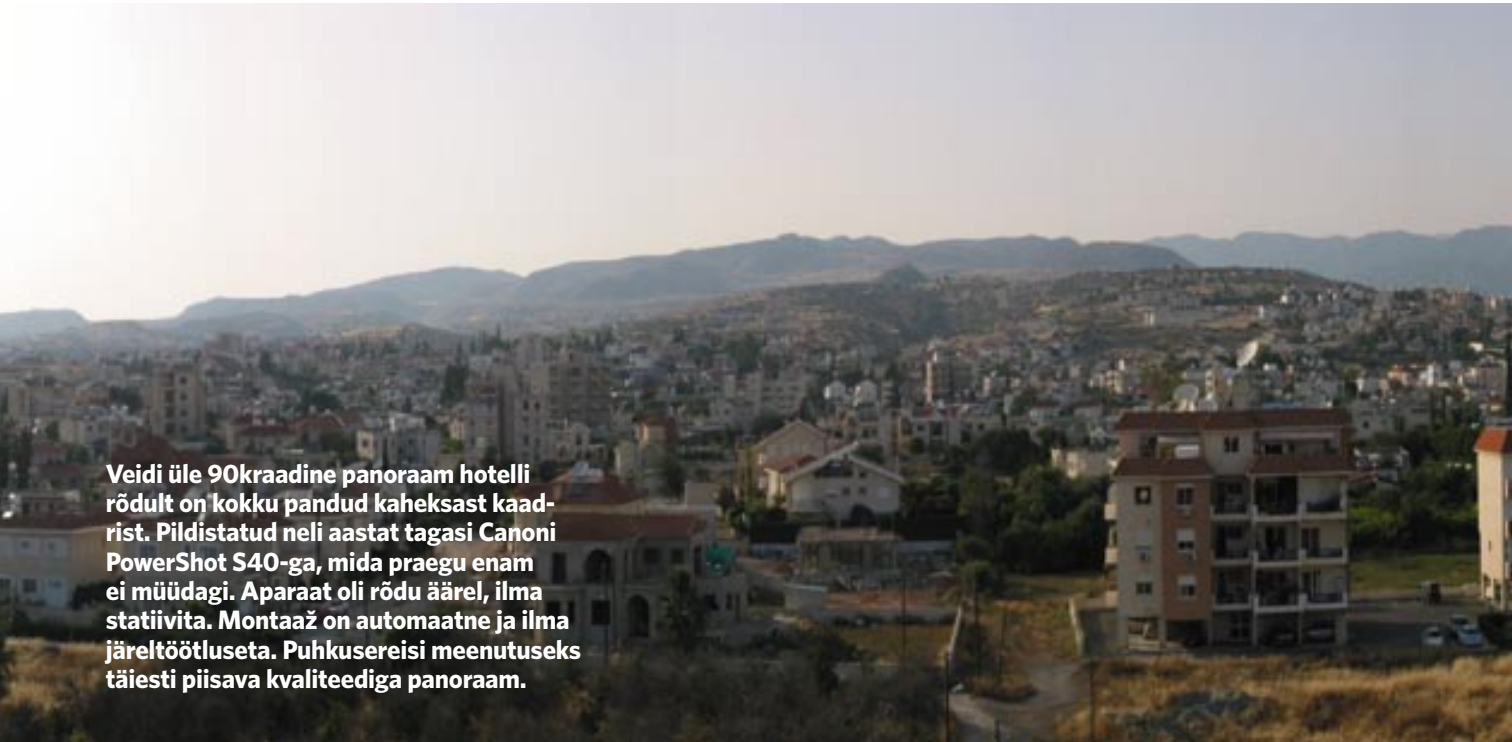

See panoraam on kokku liidetud AutoStitch'iga. Kindlasti peab vaatama muidu lakoonilise programmi päris valikuterohket *Options*-menüüd. Esmalt tuleb tähelepanu pöörata väljundsuurusele (*Output Size*), sest vaikimisi kipub panoraam hästi väike tulema. Samas ei tohi ära ehmatada, kui originaalmõõdus piltide liitmine arvutil päris kaua aega võtab.

Inimestel on kombeks ronida hoonete otsa või mägede tippu, et sealt siis vaadet nautida. Kui muud võimalust ei ole, sõidetakse kas või Meriväljale, et siis kalda pealt üle mere linna siluetele ja võib-olla ka mõneti oma elule distantsilt pilk heita. Kas seda emotsiooni saab kaasa võtta? Saab. Panoraamfoto abil.

Merlis Nõgene

Veidi üle 90kraadine panoraam hotelli rõdult on kokku pandud kaheksast kaadrist. Pildistatud neli aastat tagasi Canoni PowerShot S40-ga, mida praegu enam ei müüda. Aparaat oli rõdu äärel, ilma statiivita. Montaaž on automaatne ja ilma järeltöötluseta. Puhkusereisi meenutuseks täiesti piisava kvaliteediga panoraam.

Kuidas algmaterjal pildistada

Kõige parem on muidugi, kui aparaadil on tavapärasemate portree-, spordi- ja öövõtete kõrval ka panoraampiltide tegemise režiim. Aga saab ka ilma. Põhimõtte pildistamisel on aga mõlemal juhul sarnane. Tuleb jupphaaval soovitud ala üles pildistada, et see hiljem ühtseks tervikuks liita. Panoraamfotograafia algusaastatel, umbes 150 aastat tagasi, toimiti samamoodi, sobitades ükshaaval tehtud pilte üksteise kõrvale. Näiteks püüdsid ameeriklased sedaviisi kodusõja ajal lahingutandrist paremat ülevaadet saada.

1. Ka digitaalfotograafia ajastul on oluline, et igas uues pildis sisalduks jupike eelmisest, sest nende kattuvate alade järgi toimub hilisem montaaž. Loe-

takse mõistlikuks, et kõrvuti asuvate piltide kattuvus oleks 15-40%, siis on neid mugav kokku liita.

2. Teiseks on oluline, et kaamera oleks pildistamise ajal stabiilsel alusel. Kõige parem on muidugi kasutada statiivi, mis on eriti oluline siis, kui kaameral pole panoraamvõtte režiimi. Sel juhul peab aparaat paigal püsima, et horisont ikka samal kõrgusel püsiks. Samuti tuleb ise meelde jätta, kus üks pilt lõpeb ja teine peab algama.

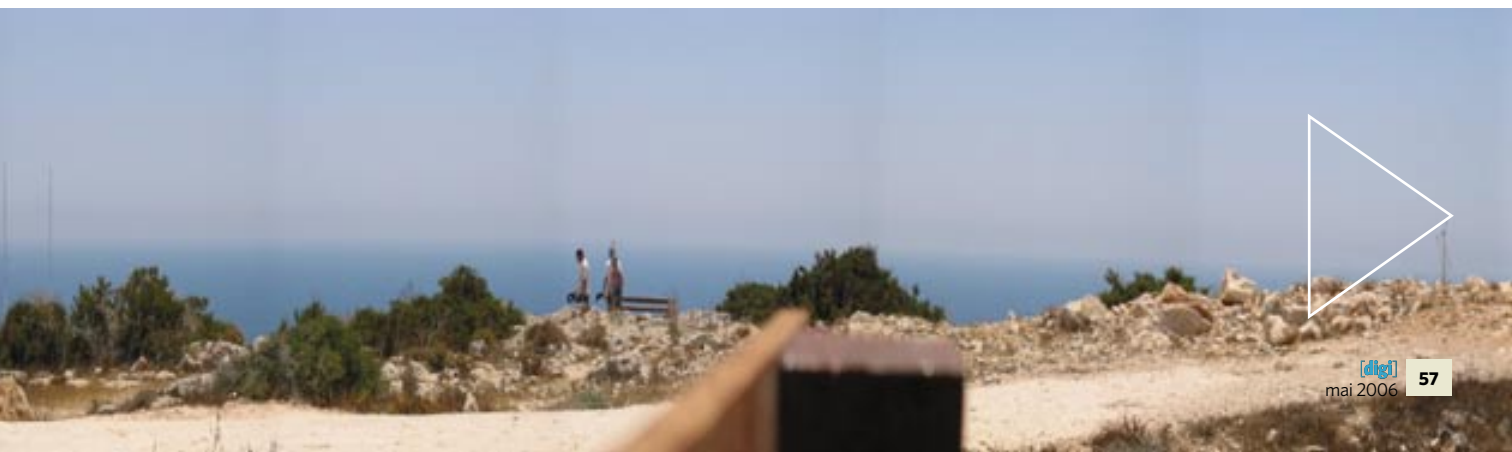
Kui kaameral on panoraamvõtterežiim, mis näitab eelmise kaadri serva, on järgmise pildi tegemine lihtsam ja statiivi saab asendada ka aiapost, trepikäsipuu või mõni muu kindel alus. Jälgima peab ainult seda, et kaamera pööramine toimuks võimalikult ümber tema vertikaaltelje ja pildistaja liiguks ümber kaamera, mitte vastupidi.

3. Kolmandaks tuleb tagada, et kõik liitmisele minevad fotod saaks pildistatud ühesuguste parameetritega. See tähendab, et säriaeg, ava suurus ja „filmi“ tundlikkus oleks kogu aeg samasugused. Jäl-

legi – panoraamrežiimiga kaamera hoiab seda ise paigas, jättes meelde esimese kaadri tingimused. Vastasel korral tuleb aparaadil need parameetrid käsitsi paika panna.

4. Välti liigset lainurka. Vahetatava objektiiviga fotoka puhul on lahendus lihtne ja põikpäine pildistaja saab kohe aru, et lainurgaga pildistatud fotode servad on liiga moonutatud selleks, et neid hiljem

õnnestuks kenasti tervikuks kokku sobitada. Seebikatel aitab pildistamisel kerge suumi kasutamine, kui muidu piltide servasid kokku ei saa klapitada.

Kuidas pildid kokku liita

Selleks, et üks 180kraadine või isegi 360kraadine panoraam ükshaaval tehtud piltidest kokku panna, tuleb kasutada arvuti abi. Kui seal on olemas Adobe Photoshop Creative Suite, siis selles on selleks *Photomerge*-nimeline võimalus, mis automaatselt pildid liidab ning pärast on võimalik käsitsi ebatäpsusi kohendada.

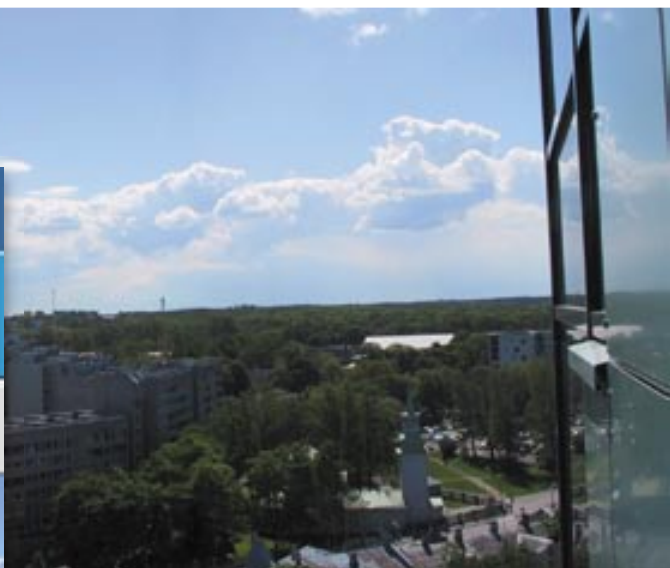
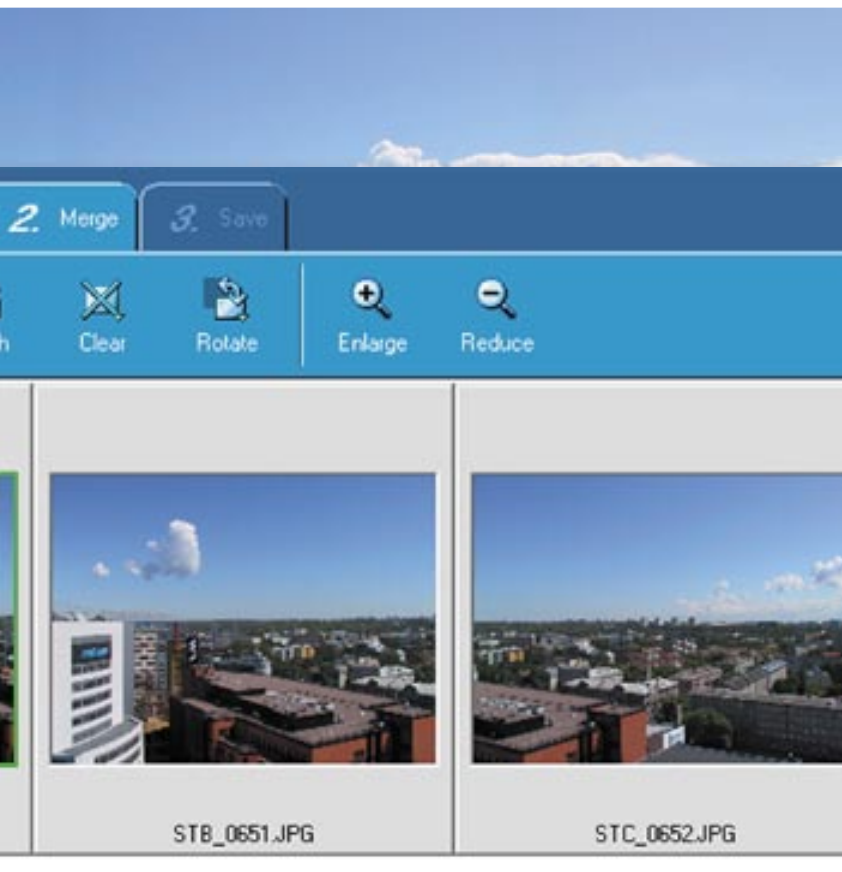
- Samas on palju hõlpsamini kättesaadavamad internetis leiduvad programmid. On tasuta variante ja neid, mida saab mõnda aega tasuta katsetada. Kõige toredam on muidugi see, kui aparaadiga on juba tarkvara kaasas nagu näiteks Canoni PhotoStitch. Aga võib kasutada ka internetis leiduvat AutoStitchi. Selle leiad ka [digi] kaaneplaadilt.

Muidugi sõltub palju sellest, kui suurt ja kui kvaliteetset lõpptulemust pildistaja taotleb. Väga peensustesse laskudes võib ühe suurelt trükitava panoraamfoto tegemine päris keeruline ja pikaajaline protsess olla. Samas ei ole midagi rasket teha näiteks turismireisil mõnest eriti meeldivast kohast 360kraadine panoraamfoto või näidata kaugel elavatele sõpradele-sugu-

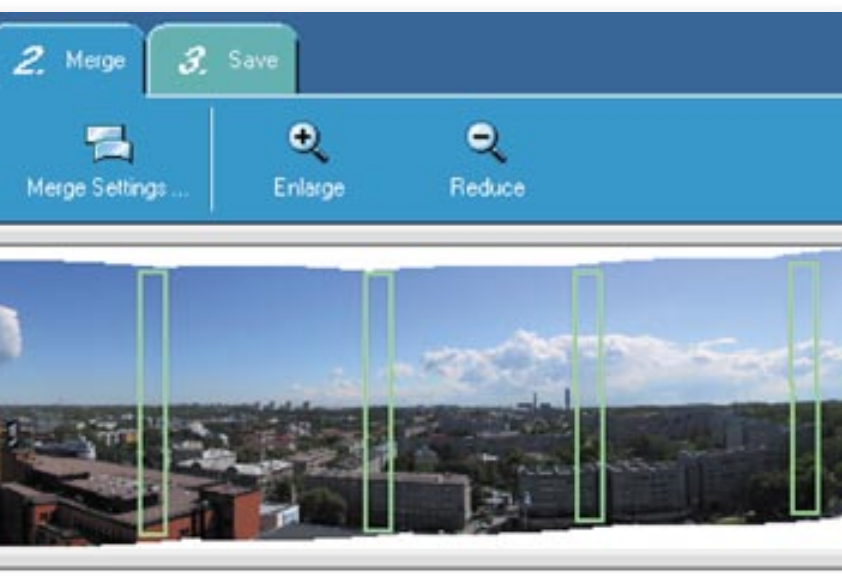
lastele oma kodu uut sisekujundust.

Fotode liitmise tarkvara saab kasutada ka siis, kui skänner on väiksem kui plakat, mis on vaja arvutisse saada. Sarnast lähemist saab kasutada ka fotoaparaadiga. Oletame, et tegu ei ole mõne looduskauni koha või linnavaatega, mis asub aparaadist kaugel, vaid toaga, mille üks sein on täis huvitavaid objekte. Lainurkobjektiiviga aga kas ei saa või ei taha kasutada. Siis võib seina mõttes ristkülikuteks jagada ja igast väljast pildi teha. Seekord muutub just fotoaparaadi asend ruumis asetades seda kordamööda iga kujuteldava ristküliku keskmesse, mitte ei keeruta seda statiivi otsas. Hiljem toimub montaaž nii nagu ikka.

Ligi 180kraadine panoraam Maakri tänava tornmaja 15. korruselt on koostatud kuuest pildist. Üldjoontes on programmide toimeleogika sarnane. Antud juhul on näha ekraanipilt Canoni programmist PhotoStitch. Pärast liidetavate failide avamist on võimalik nende automaatset reastumist muuta. Nagu näha, on PhotoStitch'iga võimalik teha ka vertikaalselt pikki pilte, suuri pinnalaotusi või 360kraadiseid panoraame. Kui fotod ei ole mingil põhjusel õiges järjekorras, saab nad ise paika ajada ning alles siis liita.

Teisel ekraanipildil on näha juba kokku sulatatud pildid ning programm näitab roheliste ristkülikutega ära liitekohad. Need saab luubiga suurelt ette võtta ja kontrollida, et kõik oleks nii nagu peab. Vajadusel saab liitekohti käsitsi parandada.

Kui kõik sobib või on sobituma pandud, siis viimane ülesanne on panoraamile ilusad sirged servad lõigata. PhotoStitch pakub ise seda võimalust, mõni programm seda teha ei lase ning tuleb kasutada mõnda tavalist fototöötlusprogrammi.

Küprosel Greco neemel asuva mäe tipus tehtud 360kraadine panoraam. Kui selline pikk lohe ekraanil otsast otsani ette võtta, siis on ta paratamatult nii madal, et silm enam detaile ei seleta. Hädast aitavad välja panoraampiltide vaatamiseks tehtud programmid. Võib juhtuda, et see on aparaadiga kaasa saadud tarkvara hulgas. Kui ei ole, siis võib kasutada näiteks netist tasuta pakutavat programmi FSPViewer (leid ka [digi] kaaneplaadilt). Avades panoraamfoto faili FSPViewer'is näitab see korraga osa fotost ja laseb hiirega üle pildi lohistades rahulikult „pead keerata“.

play

Hirm on liikumapanev jõud

MÜÜGI: www.andrico.ee **HIND:** 389 krooni **DEMO:** pole väljastatud

• Sosinad, kellegi sammud, hallutsinatsioonid ning pilt muutub silme ees uduseks – mõistus murdub ja su vaimne tasakaal laguneb ning kukud omaette põhisedes pörandale. See on üks võimalik lahendus mängus, mis on ehk üks õudusttekitavamaid, mis eales päevaalgust näinud.

„Call of Cthulhu: Dark Corners of the Earth“ on läbi silmade vaatega õudusmäng, mis sisaldab endas ohtlalt nii märuli kui seikluse elemente. Sündmused leiavad aset H.P. Lovecraft loodud ulme-õudusmaailmas, kus saavad teoks ka kohutavaimad unenäod.

Paralleele võib tõmmata klassikaliste *surviaval horror*'i saagade „Resident Evil“ või „Silent Hilliga“, aga plusspunktid saab „Call of Cthulhu“ fantastiliselt hea õhustiku ja originaalse mängulahenduse eest.

Oled sarkastiline eradetektiiiv Jack Walters, kes kuus aastat tagasi mängu proloogis saadeti uurima kahtlast mereäärset maja, kus tegutses veider usu liikumine. Sellest ajast saati ei ole su mõistus olnud enam sama. See, mida seal majas nägid, muutis kõike. Järgnes hullumaja ja kuus aastat mälukaotust. Ning endiselt seisab su mõistus vägagi

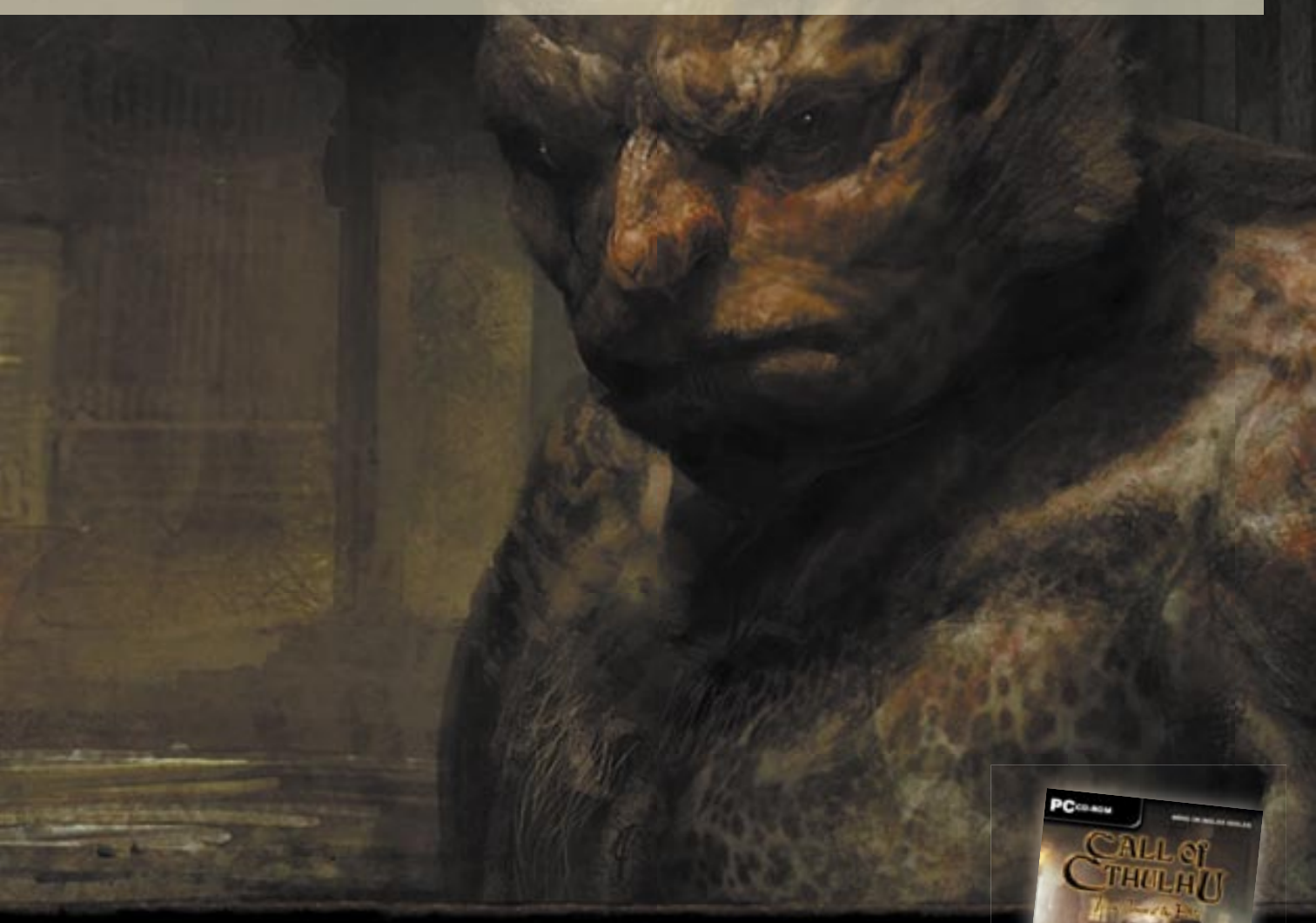
nõrkadel alustaladel.

Tegevus toimub 1922. aastal USA idarannikul. Jack Walters suundub Innsmouthi, väikesesse ebasõbraliku ning muust maailmast äralõigatud linnakesse, et uurida kadunuks jäänud poepidaja saatust. Pinge tekib iseeneest – juba esimesed sammud linnatänaval viivad sind ennenägematusse maailma. Külmad tuuleiilid. Tõsised ja kalgid näod. Üksildustunne. Varjud vilksavad pimedate akende taga. Keldriaknast sisse piiludes näed, kuidas hämaras ruumis tiritakse laipa pimedusse. Südamelöögid muutuvad järjest kii-

[USA POPULAARSEIMAD MÄNGUD]

PC:	Xbox:	Playstation 2:	PlayStation Portable
1. Neverwinter Nights 2	1. Tomb Raider: Legend	1. Guitar Hero Bundle	1. Grand Theft Auto: Liberty City Stories
2. Tomb Raider: Legend	2. Half-Life 2	2. Kingdom Hearts	2. Dexter
3. Call Of Duty 2	3. FIFA World Cup 2006	3. Kingdom Hearts II	3. Monster Hunter Freedom
4. Battlefield 2	4. Counter-Strike	4. Final Fantasy XI Online: ToAU	4. Capcom Classics Collection Remixed
5. Guild Wars	5. Halo 2 Limited CE	5. God of War	5. Tomb Raider: Legend

www.pricegrabber.com

remaks ning hingamine kähedamaks. Tekib paratamatu konflikt, mis tipneb kui keset sinu und hotellitoa uks kirvega maha murtakse. Sellele järgneb tohutu pikk ja paaniline põgenemine mööda kõrvaltänavaid ja solgitorustikku. Edasi puutub su tee kokku igat masti maa-pealsete ja -väliste õudustega.

Ekraan on kõikvõimalikest näidikutest ja infost puhas, et mänguelamus oleks maksimaalne ja võimalikult realistlik. Ainult käeshoitav relv on vastavalt sinu soovile nähtav. Esimese kolmandiku mängust oled kaitsetu ja relvadeta, ainuke tee ellu jääda on põge-

neda. Ja kui saad endale lõpuks relvad, siis see ei muuda su teed tõe otsingul kuidagi lihtsamaks. Vastased on visad ja sihtimine keeruline. Kui liigud mööda pimedaid tänavaid, relv pidevalt sihitud pimedusse, et esimese ettejuhtuvale vaenulikule linnaelaniku lisarauda süstida, siis su käed väsivad ajapikku, hakkavad värisema ning laskmistäpsus kaob täielikult. Haavade ravimine on keeruline, see võtab aega, ning ravivahendid on jaotatud eraldi klassidesse vastavalt vigastuse tõsidusele. Kui sul ei ole haavaniiti käepärast, siis ei saa näiteks jalahaava korralikult kinni õm-

melda ja jääd lonkama. See tõttu väheneb liikumiskiirus märgatavalt.

Saadest haavata peapiirkonda, halveneb nägemine. Käevigastused toovad nagu väsimusegagi kaasa täpsuse kao. Sellistes olukordades saab Jacki süstida morfiini, mis toimib valuvaigistina. Tehes seda aga liiga tihti, ilmnevad kõrvalnähud – hallutsinatsioonid ja pilt hakkab rappuma ning koordinatsioon kaob. Nagu enne öeldud, võib see lõppeda peategelase

Käed värisevad, jalad ei kuula sõna, hingamine on kiire ja ebaühtlane, süda taob väljahüppamiseks rinda uut auku, nahal on külm higi ... Jack on hirmul.

hulluksmineku või, kui juhtub relv käes olema, siis isegi enesetapuga.

Seivimine toimub kindlates punktides ja peatükkide vahel. See võib olla paljudele mängijatele üsna tüütu, aga samas sunnib see iga liigutust põhjalikult läbi mõtlema ja alles siis vastavalt tegutsema. Mängija peab otsustama, kas hiilida vastastest mööda või tulistama esimesel silmapilgul kõike, mis pimedusest välja hiilib. Viimase teeb keeruliseks see, et laskemoona on väga vähe ning igal kuulil võib olla elu väärtus.

Raskusastmeid on neli – kõige kergem *Boy Scout* ja tavaraskus *Private Investigator*, mille läbimise järel lukustuvad lahti *Hardened Detective* ja *Mythos Specialist*. Tavaraskus on juba küllaltki raske ning sellega kulub mängu läbimiseks oma 15–20 tundi.

Nagu kõikidel mängudel, on ka sellel omad miinused. Mäng reklaamib ennast kui seiklust, kus on võimalik ümbrust avastada ja kõike uurida. Tegelikkus on natuke piiratum – lugu on üsnagi ühesuunaline, et saada edasi järgmisse peatükki/läbi mõnest lukus-

tatud uksest, tuleb täita mingi kindel ülesanne ja nõnda edasi. Mõistatused on küllaltki lihtsad – loogiline mõtlemine ning päeviku lugemine, kuhu kogunevad uurimisega seotud ülestähendused, aitavad suurema ajakaota lahendada iga teele jääva kitsaskoha. Veel üheks negatiivseks omaduseks on tapetute kehade kadumine. Sellise kaliibriga õudusmängus võiksid kehad siiski jääda maha sinu verist teed mälestama.

Omaette kiitust tuleb avaldada nii helile kui pildile ning eelkõige kunstnikutööle. Muusika viib sind otsekohe maailma, kus miski pole kindel. Kui lisanduvad veel peategelase paanilised sosistamised ja karjatused, siis on ideaalne õhustik loodud. Graafika ei ole just tänapäeva tippklass, kuid see-eest on kunstnikud loonud maailma, kus iga detail süvendab tekkinud pinget. Ööliblikas küünla juures lendamas näeb seinale langevalt varjult välja ülisuur ning meenutab mõnda koletit, kes elas lapsepõlves su voodi all. Klaustrofoobiline Innsmouthi linn on otsekui laenatud mõnest viimistletud

õudusfilmist.

On vähe mängu, mis pakuvad sellist adrenaliinirikast elamust nagu "Call of Cthulhu: Dark Corners of The Earth". Kohustuslik kõikidele õudusmängude sõpradele. Loomulikult saavad Jack Waltersit kehastada need, kellel vanust vähemalt 18 aastat. Mängu teist osa „Call of Cthulhu: Destiny's End“ on aga oodata juba sügiseks. [d] MARTIN METS

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 800 MHz
Mälu: 256 MB
Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv
Videokaart: 128 MB DirectX 9.0 ühilduv
Kõvakettamahtu: 2 GB
Tarkvara: Windows 2000/XP
Optiline seade: CD/DVD-lugeja
Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, hiir, monitor

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●●●
PILT	●●●●●●●●●●
MUGAVUS	●●●●●●●●●●
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●●●

Natse hirmutav trio

MÜÜGIL: www.gamez.ee **HIND:** 695 krooni **DEMO:** www.commandosstrikeforcedemo.com

• Hispaania mängulooja Pyro tõi end kaardile 1998. aastal omalaadse strateegiamänguga „Commandos: Behind Enemy Lines“ ja kinnitas kanda selle kolme järjega. Kuid head ideed levi- vad. Samalaadsete mängudega tuli lagedale ka Spellbound („Desperados: Wanted Dead or Alive“, „Robin Hood: The Legend of Sherwood“) ja nii peeti paremaks valida uus žanr – FPS. Kes mäletab, siis samasuguse hüppe FPSiks tegi veel üks Teise maailmasõja män- gude populaarsuse algataja – tšehhide „Hidden And Dangerous“ (samamoodi tiimis hilimine) oma teises osas.

„Strike Force“ on südames endiselt jäänud luurekaks. Kolm sõduritüüpi on vanast seeriast uute nimedega-nä- gudega üle karanud. Need on roheline barett, spioon ja snaipeer. Esimene on nagu Rambo – mida rohkem relvi, seda rahulolevam mees. Teine on tüüp, kes saadab talle selja keeranud sakslased traadiga kiirelt loojakarja. Ülimalt oht- lik tegelane, kuna oskab varastada vas- taste vorme ja maskeerida end natsiks. Kolmas on täpsuskütt, kellele meeldib aknast kaugeid märklaudu jahtida või lähivõitluses nuge loopida. Mängu jooksul saab kasutada kõiki peategela- si. Tihti on võimalik missiooni keskel juhitavaid vahetada, kuid korraga ühel kaardil saab olla kaks tegelast. Igal su- persõduril on oma anded (ja raamatust loetav taustalugu), varustus ja vasta- valt on ka kaardid ehitatud. Enamasti on ülesannete lahendamiseks erine- vaid lähenemisi, andes võimaluse erinevatele meestele. Kuna autojuhti enam pole, ei saa sõita ka masinatega, välja arvatud vana tuttava kummipa- dige ühes missioonis.

Südmused toimuvad kolmes kohas ja alati on vaja kohalikke aidata. Paika- deks on Prantsuse maakant, Norra fjor- did ja kurikuulus Stalingrad Venemaal. Kõik on teineteisest erineva olustikuga ja operatsioonidega. Mõned ülesanded olemuselt korduvad, kuid tühimuse peletamiseks on lisatud mittekohus- tuslikke teisejärgulisi ja boonustege- vusi ning valida on kolme raskusastme vahel. Kui ikka hakkab igav, on avasta- miseks mitmikosa. See on 16mängijale

Nii tehti sooja muidu veidi jahedas Norra kliimas.

deathmach'i, *team deathmach*'i ja *sabotage*'ga. Viimasel juhul on tähtis osa spiooniga mängijatel, kes kogub võtmeinfot vastaste meeskonna hä- vitamiseks. Kaardid on ümber tehtud üksikosa omadest, kuid ausalt öeldes ei ole need mitmekesi mängimiseks kuigi inspireerivad.

Ka pildiliselt pole lood kiita. CSFis on hulga vigu, näeb paar aastat vana väl- ja ja isegi pildi sujuvus jätab soovida. „Call of Duty 2“ on tublisti üle. Muusika heliloojalt Mateo Pascualilt on dünaa- miline (vastavalt olukorrale muutuv), mõnusalt sümfooniline ja see esitatak- se Bratislava sümfooniaorkestri poolt, kuid seda on vähevõitu ja mängib vaid paiguti. Sisseloetud kõned jätavad aeg- ajalt haleda mulje oma möödapaneva ilmekusega, kuid seebiooperile sarna- selt südan pahaks ei aja.

Alates 16 aasta vanusepiiri ületanute- le mõeldud „Commandos Strike Force“ on huvitav meelelahutus, kuid ta pole superkirkalt särav täht. Tegijad oleks võinud viimistlusele veidi rohkem lihvi anda, sest praegu jätab CSF odavama B-kategooria filmi mulje. Potentsiaaliri- kas keskpärasus – igav ei hakka, pinget pakub, kuid lemmikuks oma puuduste tõttu ei saa.

LEHO LAHTVEE

Hulljulge kolmik koju suundumas.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: Pentium IV/ AthlonXP 1,8 GHz (2,4 GHz soovitatav)

Mälu: 512 MB

Videokaart: 64 MB DirectX 9.0c ühilduv (GeForce 4 Ti/Radeon 9000 seeria, 128 MB soovitatav)

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Kõvakettamahtu: 3,5 GB

Optiline seade: DVD lugeja

Tarkvara: Windows 2000/XP + DirectX 9.0c

Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, hiir, monitor

Muu/valikuline: LAN kaart

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●○○○○
PILT	●●●●●○○○○
MUGAVUS	●●●●●○○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●○○○○

„Matrixi“ kuulipeatamine v

MÜÜGIL: www.gamestop.com **HIND:** ~400 krooni **DEMO:** www.download.com/3001-7450_4-10508017.html

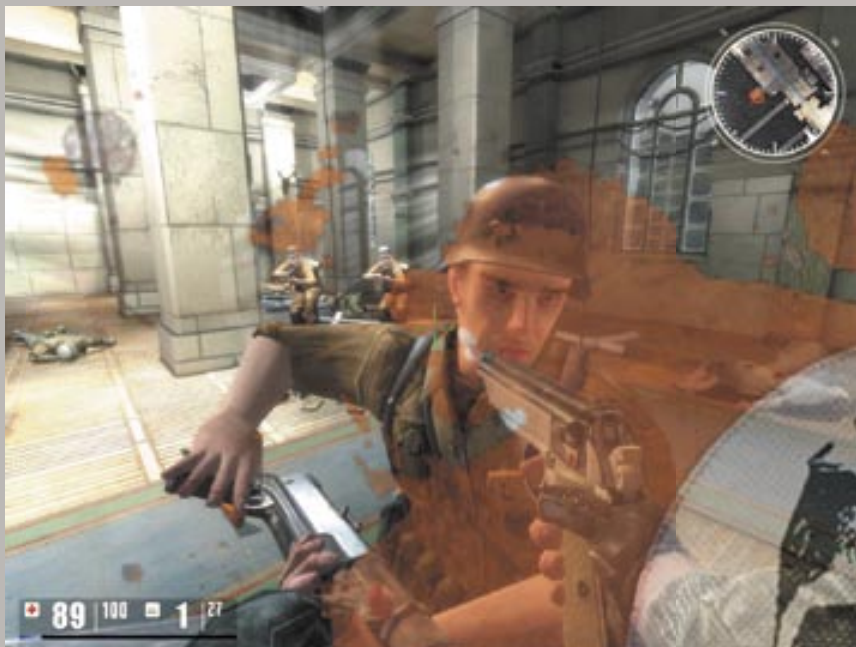
• Kas tõesti on venelased hakkama saanud FPSiga, mis kannatab mängimist? Jah, paistab, et kunagi jubeda tulistamise „The Kreedid“ teinud Burut CT on astunud kolm penikoormat tänapäevale lähemale.

„ÜberSoldieris“ satub mängija Teise maailmasõtta ja kehastub Saksa ohvitseriks Karl Stoltziks, kes on ... supersõdur! Ta sai surma, elustati natside eksperimendis ja omandas ülivõimed. Loogiline, eks? Igatahes, äärmuslike natsionaalsotsialistide õnnetuseks komistab Karli otsa vastupanuliikumine, kes saab endale tema näol võimsa liitlase. Sest peale pole Hitleri kumardajatel enam midagi teha – üksteise järel hävitab peategelane kõik sakslaste ÜberSoldieri projektiga seotu ja haakristi kandjate lootused sõda võita hävivad.

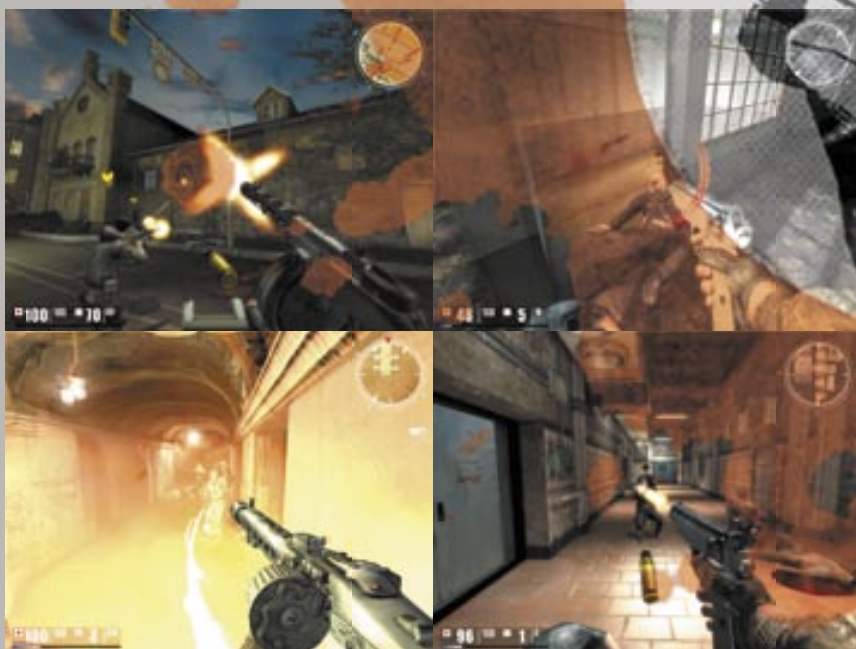
Mängitavus on nagu FPSil ikka: relv kätte ja kõik ettejäevad loojakarja saata, aga väikese erinevusega. Supersõduril peab ju olema mõni üleloomulik omadus, Karlil on selleks võime luua enda ümber kilp, jõuvali, mis kaitseb teda piiratud aja kuulide eest ja kui kilpi mitte liiga kaua peal hoida, saab õhus seisvad metallitükid ka läkitajatele tagasi saata. Niisiis, lahe ja lõbus abimees.

Abimeestest veel rääkides – aeg-ajalt on abis ka vastupanuliikumise iseseisvalt toimetavad liikmed, kes võitlevad mõne hetke visalt ja tulemuslikult, kuid saavad surma suhteliselt kiirelt. Käskida neid ei saa ja õnneks elus hoidma ka ei pea. Aga et ise mitte väga tihti surra, on Stoltzile antud võimalus end mõnevõrra võimsamaks muuta, tehes lühikese aja jooksul teatud arvu noa või pähelaskudega surmamisi, tõusevad vastavalt ka elu ja kilbikestuse parameetrid.

Mängu trump on graafika. Pilt on tõesti ilus, efektsuselt peaaegu võrreldav „F.E.A.R.i“ ja „Half-Life 2-ga“, ainult et ulmemaailm on asendunud Teise maailmasõja õhustikuga. Muidugi on siin ka paar konksu, ja päris suured. Et pildiilu tõeliselt nautida, on vaja überarvutit. See miinus võib saada esimeseks komistuskiviks „ÜberSoldieri“ menükuses.

Jah, habe on sul aetud korralikult. Ole nüüd tubli poiss ja tagane.

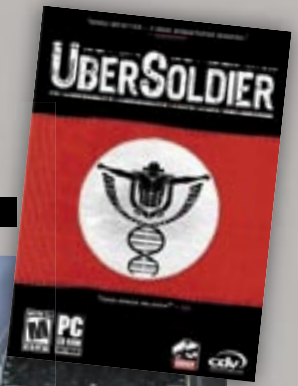

Poliitika Teise maailmasõja ajal: asjassepuutumatud mehed käputäie riigimeeste oskamatu diplomaatia tõttu relvadega „pahadele“ haiget tegemas.

Teiseks puudub mitmikosa. On küll üksikosa kolme raskusastmega, kuid kaheldav, et see mitut korda läbimist väärt on. Kaardid on parajalt suured ja huvitavad (oi kui kena allveelaev, kuigi

väike, ja FPSis harva esinev torpeedode laskmine), kuid ka kõige lihtsam raskustase paneb mängija teatud määral proovile, mistõttu võib mäng vähekoogeni lihtsalt ära tüüdata või ei meelita

enelaste moodi

teda raskemaks pingutuseks. Sest kuigi langenud vastastest jääb maha hunnikute viisi abistavat nänni, tuleb ju enne, kui seda saab üles korjama hakata, lahing kuidagi üle elada. Väga lihtne see pole, sest pahad on valvsad ja täpsed. Pealegi tõstab pinget ebakindlus, kas pikali kukkunud nats on surnud või mitte – tihti ajavad nad end pärast tabamust üles ja hakkavad uuesti kimbutama, norides uut tinalaadungit. Põhjendamatu lollusi aga ei tehta ja seepärast tehisintellekti üle ei viriseks.

Kõvasti on slaavi perekonda kuuluvatel mängutegijatel õppida veel kõlarist kostuva juures. Hääled on „ÜberSoldierile“ äärmiselt kehvasi peale loetud (eriti peaosalisel), mis

muudab kogu loo jutustamise kuidagi haledaks. Ja muusika on liiga ühetooniline, mistõttu muutub kiiresti monotoonseks ja nürstavaks. Igasugused paugud on kohe alguses väga valjuks keeratud, et rõhuda madinale. Märul on tõesti tempokas: relvade mürinat, tossu, sädemeid, laipu ja purustatud rususid on rohkelt. Eriti tore on tunne õhku lasta, mis tekitavad teiste samauguste lähedalolekul ahelreaktsiooni ja lõhuvad masinaid legodeks.

„ÜberSoldier“ on üllataja. Mitte täiuslik, kuid idanaabrite tagasihoidliku taset arvestades väga hea. Efektset madinat ja huvitavat märulit on siin hulga, ja see ongi tähtis. LEHO LAHTVEE

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 2,4 GHz (3,2 GHz soovitatav)

Mälu: 512 MB (1 GB soovitatav)

Videokaart: 128 MB DirectX 9 ühilduv (256 MB soovitatav)

Helikaart: DirectX 9 ühilduv

Kõvakettamahtu: 2,5 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP + DirectX 9.0c

Sisend-väljundseadmed: klaviatuur, hiir, monitor

[d] HINNANG:

HELI	●●●●○●○●○●○●○●○
PILT	●●●●●●●●○●○●○●○
MUGAVUS	●●●●●●●●○●○●○●○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●○●○●○●○

Pakkumine, millest ei saa ke

MÜÜGI: www.andrico.ee **HIND:** 779 krooni **DEMO:** pole väljastatud

• Aastal 1969 ilmus Mario Puzo sulest raamat „Ristiisa“, kolm aastat hiljem juba film ning tänaseks, mil aastanumbriks kirjutatakse 2006, on poeetidele jõudnud ka samanimeline mäng. Paljude jaoks kuulub „Ristiisa“ filmina maailma parimate hulka, aga kuidas on lood mänguga? Kas suudab Electronic Artsi loodu olla vääriline kaaslane Francis Ford Coppola ekraniseeritule? Kohe uurime järele.

Mängu sisenedes tervitab mustvalge menüü ja „Ristiisa“ tunnusmeloodia – olustik tundub ideaalne. Uue mängu alustajatel tuleb läbida oma tegelase/mafiooso loomise protsess, mis suuresti hõlmab näojoonte üsna täpset väljajoonistamist. Kui sellega on ühel pool, võibki sukelduda Corleoneede tumedasse maailma.

Meie seiklus saab alguse Don Corleone tütre pulmas, päeval, mil ükski sitsiillane ei suuda talle esitatud palve täitmisest keelduda. Ja üks neist palutud teenetest on, et Don võtaks enda kaitse alla noore tänavakaagi. Soov täidetakse ja tõus New Yorgi allilmas võib alata.

Ülesehituselt on mäng väga sarnane nii „Grand Theft Auto“ seeriale kui ka aastatetagusele megahitile „Mafia: The City Of Lost Heaven“. Võrdlusest nende kahega pole pääsu – TG kipub pahatihiti neile alla jääma. Võtame näiteks kas või liiklemise: automarke on kogu suure New Yorgi peale vähem kui kahe käe sõrmi ning nendega sõitmine on paras peavalu. Seda tüüpi mängu juures on see lausa katastroof, sest õelgem ausalt, suurem osa ajast sõidetakse niikuinii ringi. Samuti sooviks peategelaselt endalt natuke sujuvamat liikumist: tihti tekib neil probleeme ümber nurkade jooksmisel või niisama manööverdamisel. Loo sündmustikule tuleb aga jagada kiidusõnu, sest EA on suutnud peategelase panna enam-vähem iga filmist tuttava olukorra tunnistajaks või osaliseks, tehes vaid minimaalseid muudatusi võrreldes originaalversiooniga.

Mängija juhitud tegelane alustab teekonda tippu perekonna kõige madalalt astmelt. Esiolgu lihtsad ülesanded

Pahteldajate, värvijate ja muude autoremontijate hiigelaeg. Ühe sellise firma „müügimees“ kliente „ära rääkimas“.

„Ah et teile ei meeldi mu alalõug? Kui ma teiega lõpetan, ei paista ka teie enda oma peeglist enam suurem asi!“

teelduda

Kas Sina julgeksid praegu Donile halbu uudiseid teatada?

lähuvad aegamööda järjest raskemaks. Üle linna on laiali mitmesuguseid asutusi, mis kõik vajavad kaitset – selle eest on enamik nõus ka tasuma, kui neid õigel viisil „veenda“, et just Corleone pere käpa all on elu ilusam. Mida rohkem katuseid perekond kontrollib, seda rohkem raha iganädalasel palgapäeval laiali jagada saab. Esialgul on summad üsna väikesed, sest tööandja nõuab oma osa, kuid aegamööda karjäärindelil tõustes langeb sinu tulude pealt kasseeritav protsent. Ülesannete täitmise eest saab ka punkte ehk respekti, mille abil saab tõsta tegelase erioskusi. Lisame siia veel võimaluse võmme ja FBI-d ära osta, et nad sobival ajal sobivale poole vaataksid, ja üks „Ristiisa“-kompott ongi koos.

Mängu graafikat võiks hinnata keskmiseks – midagi rabavat siit ei leia, samas kole ka just pole. Linna õhustik on suhteliselt hästi loodud, silma riivavad

ainult autod (jah, jälle need autod), mis meenutavad pigem ratastel savitükke, – „Mafia“ detailsusega ei saa kuidagi võrrelda. Poodide ja baaride sisemused on ühesugused, mistõttu pikapeale tekib tunne, nagu vallutaksid ühte ja sama kohta mitu korda järjest. Tegelaste näod samas on tõesed ja hästi tehtud. Sama kehtib enamasti ka hääle kohta: oma hääle on mängutegelaste andnud mitu ka „Ristiisa“-filmides kaasa löönud näitlejat. Ülejäänud helitööd on üsna ühetoonilised ja ei kulu kaua aega, kui neid enam tähelegi ei pane.

Kokkuvõttes on „The Godfather“ hea mäng, kaasakiskuvaks muudab selle just taustalugu, häirima hakkavad ainult mõningad vead mängitavuses. Ning tegu pole just pisivigadega. „The Godfather“ on OK, aga võiks olla parem, kõvasti parem.

[d] ROBERT ÖIM

Veel mõni dekaad tagasi kihutati hobustega ja paugutati revolvreid, nüüd on autode ja automaatide aeg.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1,4 GHz P4
Mälu: 256 MB (soovitatavalt 512 MB)
Videokaart: 64 MB DirectX 9.0c ühilduv
Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv
Kõvakettamahtu: 5 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows 2000/XP
Sisend-väljundseadmed: klaviatuur, hiir, monitor

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●○○○○
PILT	●●●●●○○○○
MUGAVUS	●●●●●○○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●○○○○

Joodik-vaarao ja maailmalõpuline pudeliavaja

MÜÜGI: <http://www.bhv-software.com/english/ankh.html> **HIND:** -600 krooni **DEMO:** www.strategyinformer.com/pc/demos/ankh/demo.html

• Lõpuks ometi! Olles aastaid seiklusmänge fännanud ja kurvastusega tunnistanud žanri varjusurma, ilmus nagu oas kõrbe „Ankh“. Tuleb rõõmuga tõdeda, et „Ankh“ on üle pika aja üks hea vanakooli seiklusemäng.

Seiklus peab olema huvitav! Ja kuigi igasugused uued moodsad üllitised on pildi poolest päris toredad olnud, siis lugu koos tegelastega on lihtsalt haigutama ajanud. „Ankhi“ puhul ei saa igav hakata, sest isegi ebameeldivad tegelased on toredad ja huvitavad. Näiteks kaks äsja akadeemia lõpetanud palgamõrtsukat, kes hirmsas näljas vaevlevad, näljased kassid kalaburgerileiti juures, kolm kõrbes konutavat rändkaupmeest, kelle ninamees linnas vaarao vastuvõtul end maani täis jõi, kaamelid ja kaamelipesula, maailma parimad liivakoogikaupmehed ja nii edasi. Siit saab ju paljutootava loo kokku küll – heas mängus peavadki tegelased löbustava kiiksuga olema. Muidugi lisab huumorit juurde fakt, et kuigi tegelased näevad tõetruult vanad egiptlased välja, siis dialoog on moodsas kõnepruugis ning mustanahaline paadimees oleks justkui otse getost välja astunud ning räägib hingestatult oma paadi pimpimisest.

Lugu saab alguse, kui Assil, ehk sinu teiseks mängus, kogemata sõpradega püramiidis õlut võttes endale muumialt surmaneeduse peale ning

Mainitud getomees „tarka panemas“.

kaela anchi (vana Egiptuse rist, elu sümbol) saab, mida mängus kõik järjekindlalt pudeliavajaks peavad. Needusest saab Assili vabastada ainult vaarao. Valitseja on esiteks aga ülbe ega võta tavalisi inimesi vastu ning teiseks on ta hirmus peoloom, nii et tal poleks Assili jaoks aegagi (lisaks on ta üsna segastel asjaoludel linnas ära keelanud banaanid). Seiklus algab sooviga vaarao juurde pääseda ja nagu ikka, lõpeb tüütu kohustusega päästa maailm kindlast hävingust. Nende vahele jääb ka üks kergem ja üks raskem armumine ning liitumine banaanikeelu vastase terrorirakukesega.

Lisaks haaravale sisule tuleb kiita „Ankhi“ mõistatusi, mis on ikka parajalt rasked, kuid üldiselt mitte eba-

loogilised või tüütud. Kui lõpuks mõnest kohast edasi pääsed, laksad endale käega otsaette ja hüüad: „loogiline!“.

Hiirega pikslihaaval pilti läbi kammida ei tule, piisab rahulikust mõtlemisest. Teiseks hämmastab „Ankhi“ pikkus: mängul on viis peatükki ning tegevust jätkub üpris pikaks ajaks, pannes mitmel korral arvama, et nüüd on kõik läbi, kuid siis ikka edasi ja edasi minnes.

„Ankh“ on kindlalt parimaid seiklusemänge, mis viimasel ajal ilmavalgust näinud. Kuni poisid teist osa teevad (ja parem tehku!), võib esimest mitu korda mängida.

[d] HENRIK ROONEMAA

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1,5 GHz (2,4 Ghz soovitatav)

Mälu: 256 MB (512 MB soovitatav)

Videokaart: 64 MB GeForce3 (128 MB soovitatav)

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Kõvakettamahtu: 800 MB

Optiline seade: CD-lugeja (võib ka netist laadida)

Tarkvara: Windows XP

Sisend-väljundseadmed: klaviatuur, hiir, monitor

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●●●
PILT	●●●●●●●●○○
MUGAVUS	●●●●●●●●○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●●●

Kogu pahanduse algataja, needusepanija muumia.

Seiklustriloogia kolmas, eelviimane peatükk

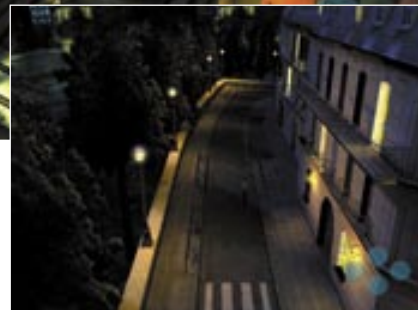
MÜÜGIL: Tallinna Kaubamaja Digimaailm **HIND:** 199 krooni **DEMO:** pole väljastatud

• Taas lugejate soovil üks väikeste arvutimängude vana klassik. 2003. aastal valminud „BS3: The Sleeping Dragon“ on küllaltki päevinäinud mäng, kuid ikka poelettidel saadaval ning väga soodsa hinnaga. Tegemist on sarja kolmanda osaga, mis on järg 1996. aasta „The Shadow of the Templarsile“ ja 1997. aasta „The Smoking Mirrorile“. Uuel aastatuhandel on mäng jõudnud 3Dsse ja enam ei kasutata liikumiseks hiirt, vaid hakkama tuleb saada klaviatuuriga.

Õnneks on jäänud samaks mängu ülesehitus – „Broken Swordi“ kaubamärgiks saanud Ameerika seikleja George Stobbarti ja prantsuse ajakirjaniku Nicole Collardi ohtlikud rännakud maailma erinevates paikades (seekord väisatakse Pariisi, Inglismaa väikelinna, Prahat, Egiptust, Kongo džunglit...), võideldes esimesest osast tuttava vandenõuseltskonna vastu. Alles on „Monkey Islandi“ seeriast alguse saanud võtted, nagu mõistatuste lahendamine mõistuse, mitte relvadega ja tõsiasi, et ka parima tahtmise juures ei ole võimalik peategelast surma saata. Erinevalt varasematest osadest saab mängija müüd kordamööda kehastada võrdsest nii George'ks kui ka Nicole'iks. Tegelaeste kõne on väga ilmekas. Muusika on variatsioonirikas ning muutub uuttesse kohtadesse reisimisega ja on vastavuses elektri hulgaga õhus.

Graafika ei ole isegi oma aja kohta lagi, kuid antud mängu puhul see ei olegi ehk eesmärgiks. Tugevaim külg on endiselt jutustatav lugu, mis on võrreldav rikkaliku ja värvika ajaloolise taustaga. Seekord lükkab sündmus-teahela liikuma vinnilise häkkeri mõrv Pariisis, kellel on esimesena maailmas õnnestunud dešifreerida Voynichi muistne käsikiri. Nimetatud käsikiri on muide ka päriselt olemas (www.voynich.nu).

Suurimateks miinusteks on kohmakas juhtimissüsteem ja tõsiasi, et liiga paljud mõistatused on lahendatavad

„Jah, hallo... Keegi on mu selja taga? Tõesti!? Kus? Kuidas te teate?“

„Üksinda, kõnnin ma, üle pimedat tänavat...“

kastidega. Hiire puudumise ja veidrate klahvikombinatsioonidega harjub tunni-kahe jooksul ära, kuid kastid ... neid kõiki kastimõistatusi oleme kahjuks juba „Tomb Raiderites“ näinud ning oleks oodanud midagi meeliköitvamat. Samas on alles vanad head BSile omaised mõistatused, nii et elmiste osade fännid ei pea siinkohal täielikult pettuma.

Kokkuvõttes on tegemist seiklusega, millel on ennekõike väga hea lugu ja seda ei näe mängumaailmas just tihti. „Broken Swordi“ sari oli algselt mõeldud triloogiana, kuid fännide tungival nõudmisel valmib 2006. aasta suveks „Broken Sword 4: The Angel of Death“.

[d] MARTIN METS

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 750 MHz
Mälu: 128 MB
Helikaart: DirectX 8.0 ühilduv
Videokaart: 64 MB DirectX 8.0 ühilduv 3D kiirendi
Kõvakettamahtu: 2 GB
Tarkvara: Windows 98/2000/XP
Optiline seade: CD-lugeja
Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, monitor

[d] HINNANG:

HELI ○○○○○○○○○○
PILT ○○○○○○○○○○
MUGAVUS ○○○○○○○○○○
MEELELAHUTUS ○○○○○○○○○○

Ka kitsas tunnelis saab jõuga kolmanda sõiduraja teha.

Parem, kui oodati

MÜÜGI: www.gamez.ee **HIND:** 895 krooni

• Atari sõitis oma eelmise „Driveriga“ vastu kiviseina – ma ei saa seda mainimata jätta. Kes mänginud pole, teadku, et sõidukid pole juhitavad, jalgsiosa vastaste AI on nullilähedane ja keskkond näeb seistes üsna kole ja liikudes lausa inetu välja. Oma uue sõidumängu on Atari õnneks kõrvalteelt maha juhtinud. „Driver: Parallel Lines“ on siiani parim oma sarja üllitis.

Muutunud on palju, kuigi õhkkond on endiselt kriminaalseid kavatsusi täis ja autosõidule, nagu ka esimeses osas, on erilist rõhku pandud. Kuigi esineb üksikuid jookse-ja-valluta-retki, peitub lõbu just erinevate sõidukite juhtimises ja mitmekesiste, kuigi kohati juba kohatud missioonide täitmisel. Nii juhime sõidukit selleks, et põgenik tabada, kihutame jälitajate eest mine-ma, hiivame parklast sõiduki, et see ajapiirangu jooksul pommiga varustada ja pahaaimamatu juht pilvedesse saata, ründame konvoid ja hävitame, taas piiratud aja jooksul, mõned pornokauplused. Kogu ülesehitus (avatud maailm, vabalt valitavad missioonid) meenutab meeletult GTA-hullust, aga „Driver“ pole ainus, kes sellest malli võtnud ja mis häda saaks olla heast ideest, kui vana enam ei tööta ja uued ei tööta ammu. Finaalmissioon on seninägematu, pannes küsima, miks kirjutajad veidigi ei pingutanud – veel mõned sarnased ja „Driver: PL“ olnuks oluliselt värskem.

Sõidukeid leiab linnast üle 80 erineva, sealhulgas muidugi haruldased masinad, mida võimalik erinevatel tingimustel lahti lukustada. Masinate kered on väga kergesti purunevad ja lagunevad suurtel kokkupõrgetel praktiliselt algsadeks, plahvatavad, keelduvad allumast, kui rehvi all õhukumm kuulitabamusest läbistatud. Füüsika töötab korralikult (ebatasasel pinnal ei saa näiteks maksimumkiirusel kihutada, sest tagajärjeks on hüppe järel külglibisemisega maandumine või sihilt kõrvalkaldumine), aga mitte hullumeelselt nagu D3-s, kus iga väiksem kokkupõrge sõiduki lendama saatis. 260 kilomeetrit teid on igatahes sõidutaktikate avastamiseks piisav ja lisaks veel avatud alad, nagu pargid, puisteed, väljakud... Tegevus toimub 1978. aasta New Yorgis ja sündmusterohkem pool aastas 2006. Vastavalt sellele erinevad helitaustad ajastute superhittidega, tõi küll, 2006. muusika on pigem nii värske, et me selle peale äratundvalt ei nooguta, aga üks või teine pala saab ajapikku siiski üsna mõnusalt meelikõditavaks. Pealiiniloost eraldi on lisamissioonid raha teenimiseks ja saja kuldse tähekesega leidmine teederägistikust (need saab kätte mõne keerulisema manöövri sooritamisel, oma osa mängib ka sõiduki tüüp).

Kokkuvõtvalt veelkord – mäng, mis on väljalaske järel valmis mängimiseks ja mitte beetestamiseks. **[d]** KAIMAR PALTS

Suurte kiiruste juures juhtub ikka väikest plekimõlkimist.

[NÕUDMISED]

PlayStation 2 konsool, pult, vähemalt 8 MB mälukaart, 100 Hz teler

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●○○○○
PILT	●●●●●○○○○○
MUGAVUS	●●●●●○○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●○○○○

SWAT 4: The Stetchkov Syndicate

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 299 krooni **DEMO:** pole väljastatud

mikrit. Taktikaliste ja tiimijuh-timisvõimaluste poolest on mäng eesrinnas, endiselt saab kaamerate kaudu võtta korraks snaiPRI rolli või kaaslaste kaudu käske jagada. Pilt on hea (kuigi juba vananemismärkidega). Muusikalist elamust ei saa endiselt (harva kõlavad lühikesed taustaklipid), kuid muu heli on tasemel. Tehisintellekt on vastastel kiiduväär, omad küll kipuvad rumalusi tegema, kuid ei midagi hullu.

FPSid „SWAT 4“ ja originaali alla vajav „The Stetchkov Syndicate“ on neile, kes tahavad nuputada ja hoolikalt teutseda ega austa „Serious Sam 2“ stiilis läbu.

[d] LEHO LAHTVEE

• Nimetatud on praeguse taktikaliste tulistamiste kuninga „SWAT 4“ värske lisapakett, mis pakub sama head mängu uute võimalustega. Salarelvaärikate vahelevõtmise sisuga S4:TSS annab seitse uut kaarti. Need saavad aga kiiresti läbi, pealegi on tasemed üksik- ja mitmikosas samad. Lisandunud on käputäis relvi ja vidinaid. Mängitavu-

se parandamiseks saab nüüd kasutada rusikat allaandmisest keelduvate õpetamiseks. Taktikate paremaks väljamängimiseks on lisandunud võimalus panna käske ootele. Jagatavaid käsklusi on endiselt mõnusalt palju. Mitmikosa on 16mängijale viie erineva liigiga, kaasa arvatud kiidetud *co-op* kümnele. Omavahel suhtlemisel saab kasutada

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●○○
PILT	●●●●●●●○○○
MUGAVUS	●●●●●●●○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●○○○

Tom Clancy's Rainbow Six: Lockdown

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 389 krooni **DEMO:** www.gamershell.com/download_12245.shtml

• Rainbow 6 on väljamõeldud rahvusvaheline terrorismivastane eliitvõitlusgrupp, mis saadetakse eriti kriitilisi situatsioone lahendama. Seekord peab R6 jahtima minema surmava viiruse varastajaid.

R6 oli taktikaliste mängude seas üks esimesi. „Locdownis“ on aga vanad fännid pettunud, sest see on mõlemas raskusastmes üllatavalt lihtne. Vanast, detailideni planeerimist ja „skeemitamist“ nõudnud seeriast on valminud sobilik meelelahutus esimesi sammukei FPSi maailmas astuvale mängurile.

Nii, mille üle siis viriseda? Graafika üle ei saa, see on ilus. Kaardid on huvitavad, keskkonnad erinevad. Heli on samuti kobe. Nii üksik- kui mitmikosa on võimalusterohked ja ka võrgumängu koostöö on olemas. Rühmakäsklusi pole palju, kuid piisavalt ja nende jagamine on käepärane. Valitavat varustust on hulga, suurem osa aga sellest tarbetu, sest püstol ja automaat on kõik,

mida vaja. Kuid tehisintellekti vead, võimsad relvad ja alatine salvestusvõimalus ei nõua edasijõudmiseks pingust.

„Locdown“ ei paku pinget ega emotsioone, kuid niisama toksimiseks ja edu nautimiseks parim.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●○○
PILT	●●●●●●●○○○
MUGAVUS	●●●●●●●○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●○○○

See uudis teile meeldib

• Teie, virtuaalkaagid, istuge nüüd maha ja vaatame, kui kõrgele te hüppate. „GTA IV“ on tulekul! Oh seda rõõmukisa! Kui rahunete, lugege edasi. Tegijaks ikka Rockstar Gamesi Šotimaa osakond Rockstar North, kes valmistanud eelmised osad ja tõenäoliselt teeb uue sama hea. Praeguse seisuga pole teada muud, kui plaanitud väljalaskekuupäevad Xbox 360 ja PlayStation 3-le: 16. oktoober 2007 Põhja-Ameerikas ja kolm päeva hiljem Euroopas. Kui tähelepanite, siis Microsoft on sebinud end Rockstari sõbraks, sest Xbox 360 saab GTA samal ajal kui Sony konsool, varem on Microsoft hiljem järele tulnud. Mis puutub arvutiversiooni, siis selle tegemisest pole kõssugi. Samas aga usume, et ikkagi tuleb ... siiani on ju alati ilmunud, kuigi hiljem.

Teadaanne!

• Alates praegusest saab mängumaailmas toimuvast mahukamalt teada meie värskest kodulehelt www.digijakiri.ee. Piiratud ruumiga paberile jõuavad tähtsamad ja põrutavamad uudised, millised uued demod ja veaparandused on ilmavalgust näinud ning [play] lugejate soovile vastu tulles hakkame siin korraldama mänguteemalisi lugejavõistlusi. Algust teeme kohe!
Vaja pole teha midagi muud, kui meie esitatud lihtsale küsimusele vastata, kirjutades meiliaadressile leho.lahtvee@presshouse.ee. Õige vastuse ja võitjad avaldame järgmises numbris.

Electronic Arts teeb juba aastaid kuulsat ja edukat **Need for Speed** kihutamisseeriat. Aegade jooksul on tehtud erinevaid pöördeid ja hüppeid ka konsoolidele, kuid meie küsimus on:

Mitu osa on praeguseks ilmunud „Need for Speed“ seerias arvutile ja mis on olnud nende nimed?

Kolmele õigesti vastajale loosime välja vana klassiku, **Legacy of Kain: Defiance** märulseikluse.

Kolajagamine!

• Kui oma nime ei leia, siis äkki oled midagi tegemata jätnud? Näiteks meie toimetusele kiri saata või [play] „Tulekul“ tabeli mängud kokku lugemata jätnud. Aga tehke neid toiminguid. Ka selle numbri mängutabeli nimed täpselt kokku lugenud inimesed saavad midagi. Võitjad saavad kraami kätte Tallinnast, Paldiski mnt 26a majast. Postipakke me kahjuks saata ei saa.

Tulekul oli 178 mängu.

King-Kongi plakatid saavad:

Silver Mähar, Enelin Kavak, Tauri Alas, Karel Heinmann

Ja teised õnnelikud:

Silver Vanamets – Medal Of Honor:

Allied Assault: Breakthrough mäng

Andres Laanes – Counter Strike

Condition Zero plakat

Enri Leht – Prince of Persia plakat

Gustav Liblik – Ghost Recon plakat

Robert Öim – Beyond Good and Evil plakat

Aivar Pardla – World of Warcraft plakat

plakat

Mihkel Viilop – WarCraft III plakat

Robert Piho – Beyond Good and Evil plakat

plakat

[APRILLIS ILMUNUD MÄNGUDEMOD]

Strategic Command 2 Blitzkrieg • City Life • Bone: The Great Cow Race • Desperados 2: Cooper's Revenge • Keepsake (ver 2) • 2006 FIFA World Cup • Heroes of Might and Magic V • Tom Clancy's Ghost Recon Advanced Warfighter • StarShift The Zaran Legacy • Barrow Hill • Rise & Fall: Civilizations at War • Daemonica • Baseball Mogul 2007 • CSI: 3 Dimensions of Murder • Refuse: Home Sweet Home • Rise of Nations: Rise of Legends • Master of Defense • Deer Drive • Down in Flames • Brigade E5: New Jagged Union.

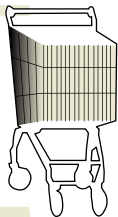
[APRILLIS ILMUNUD VEAPARANDUSED EHK PATCH'ID]

Blazing Angels: Squadrons of WWII ver 1.01 • Hearts of Iron 2: Doomsday ver 1.1 • X3: Reunion ver 1.4.03 • Universal Combat: A World Apart ver 1.00.14 • Call of Duty 2 ver 1.2 • Commandos Strike Force ver 1.2 • Tomb Raider: Legend ver 1.1 • Civilization IV ver 1.61 • F.E.A.R. ver 1.04 • Neverwinter Nights (+lisapakid) ver 1.67 • Battle for Middle-earth II ver 1.03 • Galactic Civilizations II: Dread Lords ver 1.1 • Serious Sam II ver 2.070 • The Sims 2 Family Fun patch (Stuff Pack) • SpellForce 2: Shadow Wars ver 1.01 • Quake 4 ver 1.2 • Brothers in Arms: Earned in Blood ver 1.03 • War In The Pacific ver 1.80 • Age of Empires III ver 1.06 • Warcraft 3 ver 1.20d.

Taas võite ise kokku lugeda

Saatke õige vastus aadressile leho.lahtvee@presshouse.ee ja pöial pikku!

MAI	TEINE KVARTAL	KOLMAS KVARTAL	SILMAPIIRI TAGA...	
<p>SIN Episodes: Emergence ● 10. mai 2006 Tom Clancy's Ghost Recon Advanced Warfighter ● mai 2006</p>	<p>Half-Life 2: Episode 1 ● 1. juuni 2006 You Are Empty ● teine kv. 2006 Terrorist Takedown: War In Colombia ● teine kv. 2006 Urban Chaos: Riot Response ● teine kv. 2006 Specnaz: Project Wolf ● teine kv. 2006 WarPath ● kevad 2006</p>	<p>Prey ● 10. juuli 2006 TimeShift ● august 2006 Savage 2: A Tortured Soul ● suvi 2006 Call of Juarez ● suvi 2006 Huxley ● suvi 2006 War Rock ● suvi 2006 Metathrone Project ● suvi 2006 PRISM: Threat Level Red ● kolmas kv. 2006 Dark Messiah of Might & Magic ● kolmas kv. 2006</p>	<p>Call of Cthulhu: Destiny's End ● 19. okt 2006 Field Ops ● nov 2006 Brothers in Arms Hell's Highway ● neljas kv. 2006 Battlefield 2142 ● neljas kv. 2006 Operation Flashpoint 2 ● neljas kv. 2006 BattleStrike: Eastern Front ● neljas kv. 2006 Unreal Tournament 2007 ● 2006 Enemy Territory: Quake Wars ● 2006 Sniper ● 2006 Crysis ● esimene kv. 2007 Medal of Honor Airborne ● esimene kv. 2007 S.T.A.L.K.E.R.: Shadow of Chernobyl ● esimene kv. 2007 CellFactor ● neljas kv. 2007 Frontlines: Fuel of War ● neljas kv. 2007 Bioshock ● 2007 Strike Force Red Cell ● 2007 Precursors ● 2007 Retribution ● 2007 Cryostasis: Sleep of Reason ● teatamata</p>	FPS
<p>Hitman: Blood Money ● mai 2006</p>	<p>Black Buccaneer ● kevad 2006 City of the Dead ● kevad 2006 6GUN ● kevad 2006 Dog Tag ● teine kv. 2006</p>	<p>Bad Day L.A. ● juuli 2006 Pirates of the Caribbean: The Legend of Jack Sparrow ● juuli 2006 Open Season ● 15. sept 2006 Tom Clancy's Splinter Cell Double Agent ● sept 2006 Reservoir Dogs ● sügis 2006 Exteel ● kolmas kv. 2006 El Matador ● kolmas kv. 2006</p>	<p>Infernal ● neljas kv. 2006 Scarface: The World is Yours ● neljas kv. 2006 Gears Of Wars ● 2006 Crash Dummy vs. the evil D-Troit ● 2006 The Good, The Bad, And The Ugly ● 2006 Interview with a Made Man ● 2006 Demons of Mercy ● 2006 LEGO Star Wars II: The Original Trilogy ● esimene kv. 2007 Overlord ● suvi 2007 The Shadow of Aten ● neljas kv. 2007 Possession ● 2007 Alone in the Dark: Near Death ● teatamata Beowulf ● teatamata Stranglehold ● teatamata</p>	MÄRUL
<p>Rise of Nations: Rise of Legends ● 26. mai 2006 Rush for Berlin ● 30. mai 2006</p>	<p>Combat Mission: Shock Force ● kevad 2006 The Movies: Stunts & Effects (Isapakett) ● kevad 2006 Hell Tycoon ● 6. juuni 2006 Zoo Tycoon 2: African Adventure (Isapakett) ● juuni 2006 Moscow to Berlin: Red Siege ● juuni 2006 Rise & Fall: Civilizations at War ● juuni 2006 Glory of the Roman Empire ● juuni 2006 Rome: Total War: Alexander (Isapakett) ● juuni 2006 For Liberty! ● 4. juuli 2006 1848 ● teine kv. 2006 War Front: Turning Point ● teine kv. 2006 NFL Head Coach ● teine kv. 2006 Joint Task Force ● teine kv. 2006</p>	<p>Cossacks II: Battle for Europe (Isapakett) ● suvi 2006 ParaWorld ● august 2006 Star Trek: Legacy ● sept 2006 Stronghold Legends ● sept 2006 Maelstrom ● sept 2006 Genesis Rising: The Universal Crusade ● sept 2006 Spore ● kolmas kv. 2006 Civilization IV: Warlords (Isapakett) ● kolmas kv. 2006 CivCity: Rome ● kolmas kv. 2006 Frontline Nation ● kolmas kv. 2006</p>	<p>Age Of Empires 3: The WarChiefs (Isapakett) ● neljas kv. 2006 Sid Meier's Railroads! ● neljas kv. 2006 Medieval 2: Total War ● neljas kv. 2006 ANNO 3 ● neljas kv. 2006 Trainz Railroad Simulator 2006 ● neljas kv. 2006 Caesar IV ● neljas kv. 2006 Warhammer 40,000: Dawn of War - Dark Crusade (Isapakett) ● neljas kv. 2006 Warhammer: Mark of Chaos ● neljas kv. 2006 Dreamlords ● 2006 The Settlers II: Next Generation ● 2006 Zoo Tycoon 2: Marine Mania (Isapakett) ● 2006 Zoo Tycoon 2: Dino Danger Pack (allalaetav Isapakett) ● 2006 Heaven vs. Hell ● 2006 Sparta: Ancient Wars ● 2006</p>	STRATEEGIA
<p>Evolution GT ● 12. mai 2006 FUEL ● mai 2006</p>	<p>Super-Bikes: Riding Challenge ● juuni 2006 FiatOut 2 ● juuni 2006</p>	<p>GTR 2 ● suvi 2006 Micro Machines v4 ● suvi 2006 Pac-Man World Rally ● suvi 2006</p>	<p>Test Drive Unlimited ● neljas kv. 2006 Nitro Stunt Racing ● 2006 SEGA Rally Revo ● 2007 Xpand Rally Xtreme ● teatamata GTI Racing ● teatamata Grand Raid Offroad ● teatamata</p>	KIHUTA
<p>Runaway 2: The Dream of the Turtle ● kevad 2006 Awaken ● teine kv. 2006 The Lost Crown ● teine kv. 2006 Dead Mountaineer's Hotel ● teine kv. 2006</p>	<p>Broken Sword: The Angel of Death ● suvi 2006 Destinies ● suvi 2006 Simon The Sorcerer 4 ● kolmas kv. 2006 The Island: The Earthling ● kolmas kv. 2006</p>	<p>Eragon ● nov 2006 SafeCracker ● neljas kv. 2006 Jack Keane ● esimene kv. 2007 Star Heritage I: The Black Cobra ● teatamata Diabolik ● teatamata Cuipa Innata ● teatamata Voodoo Nights ● teatamata</p>	SEIKLUS	
<p>Age of Conan: Hyborean Adventures ● 10. mai 2006 Hard Truck: Apocalypse ● mai 2006</p>	<p>Aces High II: Combat Tour (Isapakett) ● teine kv. 2006 Roma Victor ● teine kv. 2006 Darkstar One ● kevad 2006</p>	<p>The Lord of the Rings Online: Shadows of Angmar ● suvi 2006 Dungeon Siege 2: Broken World ● suvi 2006 Titan Quest ● suvi 2006 Gothic III ● september 2006 Neverwinter Nights 2 ● september 2006 Loki ● september 2006 ArchLord ● kolmas kv. 2006 Dungeon Runners ● kolmas kv. 2006 Silver Fall ● kolmas kv. 2006 Paradise City ● kolmas kv. 2006 Grotesque ● kolmas kv. 2006</p>	<p>EverQuest II: Echoes of Faydwer (Isapakett) ● 15. nov 2006 Marvel: Ultimate Alliance ● neljas kv. 2006 4th Battalion ● neljas kv. 2006 Two Worlds ● neljas kv. 2006 Tabula Rasa ● neljas kv. 2006 Ashes: Two Worlds Collide ● neljas kv. 2006 Night Watch ● 2006 Phantasy Star Universe ● 2006 The Witcher ● teine kv. 2007 Elveon ● teine kv. 2007 Drakensang: The Dark Eye ● neljas kv. 2007 Star Trek Online ● 2007 Warhammer Online ● 2007 Endless Saga ● 2007 All Points Bulletin ● 2007</p>	ROLLIMÄNGUD
<p>X-Men: The Official Movie Game 3 ● 16. mai 2006</p>	<p>FIFA Street 2 ● kevad 2006 Air Conflicts ● kevad 2006 Dracula Twins ● kevad 2006 Naughty America: The Game ● kevad 2006 Championship Manager 2006 ● kevad 2006 Sensible Soccer ● juuni 2006</p>	<p>Snoopy vs. The Red Baron ● kolmas kv. 2006</p>	<p>Superman Returns: The Videogame ● neljas kv. 2006 Microsoft Flight Sim X ● neljas kv. 2006 Diver: Deep Water Adventures ● neljas kv. 2006 Arthur and the Minimoys ● neljas kv. 2006 Whirlwind of Vietnam ● neljas kv. 2006 Rich & Beautiful ● sügis 2006 Over the Hedge ● 2006</p>	MUU

ostujuht

Digi- video

Mikk Rand
Digitaalsed
videokaamerad

Digivideokaamerat ostes tasub endale selgeks teha, kas kaamera jääb ainult pilti salvestavaks aparaadiks või on seda soov ka salvestava makina kasutada. DV väljund ja pilti analoogjuhtmeid pidi välja saada on kõikidel DV kaameratel vaiki-misi lubatud.

Kui kaamera lubab pilti digitaalselt ka sisse võtta, siis on kuhugi kindlasti kirjutatud, et on olemas funktsioon DV sisend („DV in“ või „i.Link in“). Sellise võimaluse puhul saab pärast monterimist filmireala uuesti digitaalselt DV-lindile salvestada, sest lintidele mahub siiski rohkem kui arvuti kõvaketastele.

Kui kaamerale on lisaks AV väljund/sisend, siis see tähendab, et sellise kaamera puhul saab vanu analoogsalvestisi digitaliseerida, kasutades kaamerat justkui digitaliseeriva adapterina.

Koheselt tuleb aga unustada kõikvõimalikud efektid ja digitaalne suum: need lisatakse arvuti/montaažis, kui selleks vajadus tekib. Hea on siinkohal tähele panna, kas kaamera oskab müra vähendada (*camera noise reduction*).

Parema kaamera puhul on võimalik fookust

keerata kaamerale asuvast objektiivist, odavamal variandil tuleb manuaalselt fookust sättida.

Fookuskaugus on oluline parameeter. Tavaliselt vahemikus 1,90–57,0 mm (mis vastab 35 mm puhul 35–1072 mm). Fookuskauguste vahe määrab ka objektiivi headusastme ja pildi teostamise võimaluste mitmekesisuse ehk laia nurga ja tele kasutamise võimaluse.

Teravustamisaste võib olla oluline neile, kes tahavad näiteks makrovõtteid teha. Kui fookusteravus algab kaamerale alles kusagil poole meetri pealt, siis mõnele pisisjale või olendile piisavalt selge pildiga läheneda ei saa ning nii võib jääda midagi olulist salvestamata.

Samuti tasub tähele panna säriaaega (näiteks 1/2–1/4000 sekundit) ja ava (enamasti F1.8 – F3.1). Mida suuremad numbrid ja nende vahe, seda parem – lubatav maksimaalsete erinevuste vahe annab märku paremast aparaadist.

800 000 pikslit pildikvaliteediks on tavaline ja kõik sellest üle on juba parema optikaga kaamerad. Kui loed veel kusagilt välja „CMOS sensor“, siis see on ülikõva sõna (ka hinnas tunda).

Arvuti

Mart Parve
Sülearvutite seljakotid

Poes näevad peaaegu kõik kotid terved ja ilusad välja, kuid nigelaimad neist võivad juba esimese nädalaga katki minna – ning kõige halvemal juhul ka su kalli aparatuuri ohtu seada.

Muuhulgas kehtib siingi käibetõde – kui tahad head ja odavat asja, pead ostma kaks tükki, aluses odava ja siis hea. Kuid hind ei ole siiski kõige olulisem – kui oskuslikult valid, võid leida ka suhteliselt mõistliku hinnaga (umbes tuhat krooni) koti, mis sind aastaid väärilvalt teenib.

Esiteks, rihmakinnitused. Kuidas on rihmad ülemises otsas kinnitatud? Sealt lagunevad kotid kõige sagedamini. Heal kotil on rihmad omavahel ühendatud, mitte ei kinnitu kumbki rihm eraldi

koti „kere“ külge.

Teiseks, tõmblukud. Pidevalt suvalisest kohast irvakile rebeneva lukuga kott on kindel võimalus asjadest ilma jääda. Kallite kottide valmistajad oskavad teha ka väikeste lukuhammastega tõmblukke, mis ära ei väsi, kuid kui vaatad odavat (alla 1500kroonist) kotti, siis olgu lukuhambad nii suured kui võimalik.

Kolmandaks, ühendusrõngad- ja klambrid olgu jõulised ja tugevad. Peenikesed detailid on täiesti out – metallklambrid kipuvad rihmadesse auke „sööma“ ja plastist lähevad lihtsalt pooleks. Kõige paremad on jämedast metallist klambrid, kuid sobivad ka jämedad plastdetailid.

Mobiil- side

Henrik Roonemaa
Bluetoothi versioonid

Vahepeal tundus, et Bluetooth on sisuliselt väljasurnud tehnoloogia, kuid viimase aasta-paari jooksul on ta vaikselt arenenud tagasi roninud. Üheks suureks põhjuseks on Bluetoothi kui tehnoloogia areng ehk Bluetooth 2.0+EDR laiemas kasutusse jõudmine.

Bluetoothist on aastatega välja antud neli versiooni: 1.0, 1.1, 1.2 ja viimasena 2.0+EDR (*Enhanced Data Rate*), mis on spetsifikatsioonina juba paar aastat vana, kuid esialgu levinud pigem kallimates seadmetes.

Kõige silmatorkavamaks uuenduseks on kolmekordne kiiruse kasv võrreldes versiooniga 1.2. Bluetooth 2.0+EDR maksimumkiiruseks on umbes 3 Mbps varasema 1 Mbps vastu. Arvestades, et Bluetoothi üks suuri kasutusalasid on mo-

biiltelefonidest piltide arvutisse laadimine ning telefonidesse MP3de laadimine, on kolmekordne kiiruse kasv enam kui teretulnud.

Samuti kasutab Bluetooth 2.0 eelnevast versioonist palju vähem voolu. Nii et varasemast ajast tuttav olukord, kus telefoni aku sisselülitatud Bluetoothi puhul nagu nõiaväl tühjenes, peaks veidi leevenduma.

Kui ostad Bluetooth-telefoni ja on juba ette näha, et sa hakkad Bluetoothi kaudu faile liigutama, oleks parem hoolitseda, et nii telefonis kui arvutis oleks Bluetooth 2.0. Tihti pole telefoni spetsifikatsiooni juures kirjas, millise versiooni Bluetoothiga tegu, siis tuleb müüja käest täpselt järgi küsida või ise internetis detektiivitööd teha.

= 33 kr

(loe: uue ajakirja SPORT+ kolmekuuline tutvumistellimus maksab kõigest 33 kr)

Lisaks osalevad tutvumistellimuse vormistajad nelja jalgratta loosimises:

TREK 3700,
hind poes

5499.-

(Loosime välja kolm rattast)

TREK 4300,
hind poes

7299.-

Jalgrattad firmalt

TREK

paneb välja

 rademar

Sport+ on uus spordi- ja sportliku elustiili ajakiri. Ajakiri jaguneb kahte ossa: esimene osa räägib spordist taustast ja isikust, teine osa keskendub tervise ja treeningu teemadele ning sportlikule elustiilile.

Ajakirja tellimiseks vali üks neljast võimalusest: ■ mine kodulehele www.telli.ee
■ kirjuta levi@presshouse.ee ■ helista 661 6186 ■ postita ajakirja vahel olev kupong

Sport+

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Telekapuldil on liiga palju nuppe

[?] Mulle on silma jäänud üks teema - kahetuimalised protsessorid. Need on head ja kiired ning teevad arvuti väga stabiilseks. Neist räägitakse kogu aeg. Mind huvitab, kas need protsessorid on ainult uutele arvutitele või saab neid ka nn tänapäeva arvutitele sobitada? Arvutite areng on kogu aeg nii kiire, et ei jõua iga päev uut osta, aga tahaks masinat ikka vahest uuendada või ei ole see tänapäeval enam kasulik, tuleb ikka aasta-paari tagant uus arvuti osta?

Ja veel sooviks lugu teie ajakirjas programmide, millega saab arvutis telekat vaadata. Mulle kingiti TV-kaart, millega oli kaasas tarkvara ja pult, aga puldil on rohkem nuppe kui see tarkvara võimaldab. Puldiga saan ainult telekat ja raadiot juhtida, aga on ka nupud, millega peaks saama pilte vaadata ja muusikat kuulata. Tõmbasin netist tasuta tarkvara, millega saab vaadata telekat ja pilte, kuulata raadiot - see kõik töötab nüüd ka puldiga. Oskate äkki soovitada mõnd programmi, millega telekat vaadata, kuna see tasuta programm jookseb vahest kokku. TV-kaart on Hauppauge oma. Puratiino

[d] Kui su arvuti emaplaat toetab muuhulgas kahetuimalisi protsessoreid, siis saab seda arvutile panna. Mida mõtled „tänapäeva arvuti“ all on segane, vastaks nii, et osadele saab, osadele mitte. Emaplaadi raamat ja tootja koduleht annab vastuse. Tihti on vajalik BIOSi uuendus, et üleminekuajal tehtud emaplaat toetama hakkaks. Mis TV-kaarti puutub, siis vaata Hauppauge kodulehele, äkki on programmist uuendatud versiooni. Me konkreetselt su kaardi ja puldi mudelit ei tea, aga alati on võimalus, et nad toimivad ka Windows XP Media Centeriga, siis saad nii telepildi ja piltide vaatamist kui ka muusika kuulamist ühes keskkonnas toimetada.

Minimured

[?] Kirjutasite eelmises numbris mobiilbrauserist Opera Mini. Sai nagu teine enda mobiili alla laetud, aga... Avanedu ja tööd teha ei soovi too mitte. Muudkui kas „Testing...“ või „Processing...“ ja nendega

SCANPIX / CORBIS

Mida peab mõtlema mees, kelle telekapuldil on liiga palju nuppe?

ISTOCKPHOTO

Antiviirusetootjad on tuntud ahnitsejad.

ei lähe tal aega mitte sekundeid, vaid lausa minuteid-kümneid. Telefoniks on Nokia 5140i ja Javat too ju toetab.

On ka teine probleem - nimelt sai aastat viis-kuus tagasi soetatud tindiprinter HP 3820deskjet. Tööd oli vaja teha ja sai tehtudki. Siis tuli pooleteise aastane vahe sisse ja kui uuesti oli vaja midagi välja printida, keeldus masin koostööst. Kassetid on täidetud, „kelk“, mis kassette hoiab, sõidab vaid edasi-tagasi ja lehe laseb puhtalt välja. Kas peaksin masina

remonti viima või saab talle ka kodust ravi anda või on hoopis surm masinal suunurgas? Wäinz

[d] Nokia telefone on Opera Mini töölesaamiseks vaja veidi seadistada. Loe sellest lähemalt Opera foorumist (www.opera.com, sealt kliki „Opera Mini“ ja edasi „Forum“).

Mis puutub tindiprinteritesse, siis nende värvidel on komme pärast pikka seisemisprotsessi ära kuivada. Tindipead, mille kaudu värv välja pääseb, on ummistunud ja olukorra parandab poest uute toomine ning vahetus. Muidugi on kuulda ka lugusid, kuidas ise ummistust lahti sulatada (legendid värvide veetopsi ligunema panekust), kuid see ei pruugi alati õnnestuda. Vaev pole ka seda väärt, sest „osavamad“ on suutnud oma valgest vannitoast sebra teha. Kui ka saadakse värv voolama, ei pruugi tindipea kvaliteet olla endiselt hea.

Ja ta julgeb raha küsida?!

[?] Ma kasutan Norton Internet Security viirusetõrje 2005. aasta versiooni ja see tahab pidevalt, et teda uuendaksin. Tuleb kast, kus ütleb „Renew now“ või siis seal all on „Renew 1 day later“. Valin uuendamise, sest muidu hakkab juba järgmine päev sama asja ette lööma. Vajutan „Next“ ja siis jälle „Next“ ning siis küsib mingit koodi, mida pole ühelgi plaadil. Seal küsib sellist koodi nagu *Subscription key*. Sellist koodi pole kuski. Ja kui panna mingi suvaline kood, siis teatab „The number you entered is not valid subscription key“. Varsti tuleb jälle kast, mis küsib, kas tahad seda viirusetõrjeprogrammi uuendada. Mida teha? Mihkel

[d] Tõenäoliselt on sul Norton Internet Security prooviversioon ning proovi-aeg on lihtsalt läbi saanud. Nüüd tuleb kas litsents (ja ametlik registreerimisvõti) osta või proovida mõnd tasuta viirusetõrjet. tasuta programmidest soovitame näiteks AVG Free'd (free.grisoft.com) või Avasti (www.avast.com). Enne uue antiviruse installimist ära unusta vana eemaldada, sest muidu on pahandust ja jama palju.

Kuidas maksta WoW eest?

[?] Ma lugesin teie viimasest ajakirjast WoWi kohta ja kuna mängin privaatserveris juba peaaegu aasta, olen huvitatud mängimisest originaalserveris. Ma ei tea, kuidas tuleb seal iga kuu maksta, kas krediitkaardiga või saab ka interneti teel? Sav

[d] Kui ostad „World of Warcrafti“ originaali, saad oma konto, mille alt internetis saab valida meelepärase maksemeetodi. Üldiselt on internetis maksmiseks ikka vaja krediitkaarti, soovitavalt sellist, millel Visa või MasterCardi märged peal. Erinevate kaardivariantide kohta küsi infot pangast. Alternatiiviks on osta Game Card'e, mida ka Eesti poodidest on võimalik leida. Kaardi eest maksad poes nagu ikka, sealt leiad koodi, mis sisestada internetis oma WoW kontosse.

Bittorrent venib nagu tigu

[?] Teil oli väga asjalik Bittorrenti artikkel paar kuud tagasi. Mõtlesin, et hakkan ka torrentite abil faile tõmbama, programmiks valisin BitCometi. Vaadates tõmbamise kiirusi, tekib küsimus, kas nad tegelikult peavad nii väiksed olema? Umbes 50 Kb/sek ulatub maksimaalne kiirus, seda ka siis, kui seemendajad on ülekaalus. Äkki mu arvuti ise piirab seda kiirust? Endal muidu 1 Mbps ühendus. Palun abi. Gustav

[d] Bittorrenti allalaadimiskiirus sõltub suuresti sellest, kui palju seemendajaid parajasti on ning kui suur nõudlus on faili järele. Populaarsemate failide puhul peaks 1 Mbps ühenduse puhul allalaadimiskiirus küll suurem olema. Kontrolli üle, kas pordid on ikka lahti, Azureus näiteks ütleb ise, kas NAT on lahti või mitte. Ja kui sul on kodus WiFi-jaam või muidu jagatud internet, siis loomulikult võib igaks juhuks kindlaks teha, et keegi teine sinu ühendust samal ajal ei kasuta.

Hooletus ees, õnnetus taga

[?] Mul juhtus selline lugu, et Windows XP plaat kadus ära ja nüüd läheks seda vaja. Kas seda saab kuskilt uuesti? Raul

[d] [digi] sulle küll uut plaati ei saa pakkuda. Kui sul on ametlik, ostetud litsents alles, siis pole vahet, kas installid OP süsteemi Naabri-Mallelt laenatud originaalplaadilt

[KUU KÜSIMUS]

Piraadid ja viirused

[?] Tere, mulle meeldib [digi] juba esimesest numbrist. Eriti meeldis mulle nr 12. Tahan rääkida tuntud tulistamismängust „Counter Strike 1.6“. Kas internetist on tasuta seda parem tõmmata või võib see mulle mõne viiruse tõmmata. Kas on parem osta poest CD? Andres

[d] Vastaks laiemalt. Tasuta mängu võib netist tõmmata, kui tõmbad ametlikult ja tunnustatud kohast. Viiruseoht on, kui tiritakse kahtlasest kohast kahtlaste tegelaste muudetud faile. Kui aga ostmisest rääkida, siis poest plaadiostule on alternatiiv – internetist osta. On hulga saite, kust saab mängu osta ja siis arvutisse otse alla laadida. Sellised kohad on näiteks Direct2Drive, Valve Steam ja ka Electronic Arts arendab enda poodi. Võimalus on ka, et netipoest tellida plaadiversioon, mis postiga tuleb. Neid kohti on Eestiski, näiteks www.andrico.ee ja www.gamez.ee. Selle viimase teenuse kohta on plaanis lähiajal [digi]s ka kirjutada.

või Küla-Kalle piraat- või tagavarakoopia CD-lt. Otsi oma lähikonnast, ehk keegi laenab. Kui sul aga koos litsentsiklepsuga Windows kadunud, tuleks puhta südametunnistuse säilitamise nimel minna poodi uut ostma.

Keeruline IPv6

[?] Tere [digi] toimetus! Loen teie ajakirja alati suure huviga. Sooviksin näpunäiteid sellisest lükkest nagu IPv4 muutmiseks IPv6-ks. Miks on IPv6 parem (kui ta seda on)? Netiühenduseks on Norby telecom. Olge tublid edasi. Maido

[d] Paremp? Kas just parem. IPv6 (Internet Protocol version 6) on küll uuem ja tehti, sest IPv4 lühemad aadressid hakkasid lõppema ... kuni leiti ka selle vastu NATi-nimelise süsteemi näol ravi. Kasu võib olla IPv6-st, kui on mõni tarkvara tehtud eelistamiseks just IPv6-t, muidu erist mitte. Pealegi uuri enne üleminekut, kas su internetiseadmetestik ja internetipakkuja üldse toetavad IPv6.

Kuuldavasti pead Windows Vistat ostes läbima kohustusliku turvakoolituse.

[FILM]

Assault on Precinct 13

● *Point*: politsei on kätte saanud Laurence'i tegelaskuju, kes on üle Detroidi linna kardetud gängster. Et aastalõpupäeval jaoskond mugavamalt läbustada saaks, saadetakse kinnipeetud mujale mädanema. Aga ilmataat keerab suure tormi kokku ja vanglaekspressil tuleb ette võtta peatus viimast päeva avatud politseijaoskonnas numbriga 13. Pätipoisi endised kaasosalised, korrumpeerunud võmmid, aga ei vaimustu mõttest, et keegi kohtus liigselt suud võib avada ja leiavad hetke ideaalse olevat, et politseijaoskond enne tähtaega maatasa teha. Kuid Ethan Hawke osakonna ülemana organiseerib piirajatele tõsist vastupanu. Seaduse poolt vahetanud politseimärgi kandjaid juhib Gabriel Byrne, kes teeb taas väga stiilse osatäitmise.

Põnevust suudetakse pidevalt edukalt üleval hoida. Selles tasub süüdistada John Carpenterit, kelle osavast sulest see teos pärit. Täpsemalt öeldes, kust esimese filmi sisu pärit, seekordne on ainult *remake*. Kuid ikkagi. [d] LEHO LAHTVEE

[PLAAT]

Surprise Paul Simon Warner Bros.

● Selle ootamatult toimetusse sattunud plaadi tõttu oli mu töö tund aega lihtsalt halvatud. Üldiselt on klappides mängiva muusika taustal tore rütmiliselt klahve toksida ja lugusid valmistada, aga Paul Simoni „Surprise“ tegi üllatusest tummaks. Simon on ju eluaegne folgivana, aga „Surprise“i puhul on midagi valesti. See „midagi“ on Brian Eno, kes on käed külge löönud ja nii on Simon korruga muutunud popiks ja moodsaks. Eno biidid on mõnusalt minimalistikud, ent kohati kõlab Talking Heads ja varasem U2 ikka läbi küll. Selleks, et Simonile elektroonika külge pookida ja teha seda nii, et tulemus jääks maitsekas ja sobiv, peab olema geenius. Simoni auks tuleb muidugi öelda, et iga folgivana ei oleks sellist elektroonilist sissetungimist üle elanud ka. Kindlalt aasta kõvemaid plaate. [d] HENRIK ROONEMAA

[PLAAT]

Stadium Arcadium Red Hot Chili Peppers Warner Bros.

● „Stadium Arcadium“ ilmumise kaasnega hirmus möll. Keegi saatan lekitas uue duubelplaadi enne ametlikku ilmumist internetti, Flea kirjutas seepeale kurja ja pisaratest niiske pöördumise, kuidas keegi idioot on kehvakvaliteediliste MP3de lekitamisega ära kähkinud kogu nende bändi pingutused täiusliku saundi saamiseks. Seepeale läksid audioasjatundjad omavahel karvupidi kokku, kas ikka RHCP saund on üldse midagi väärt või oli näiteks „Californication“ 1990ndate kõige ärakäkituma saundiga plaat üldse. Nalja kui palju.

Iroonilisel kombel on „Stadium Arcadium“ justkui rippimiseks-põletamiseks loodud. Duubelplaat on täis üksteise järel üsna suvaliselt lükatud kaasahaarava refrääniga laule, mida lihtsalt niisuguses koguses järjest ei jaks kuulata. Nii tulekski endale iga kord *random*’iga kümme-kond lugu ritta sättida ja tulemus on hea. Mulle meeldib, et „Stadium Arcadiumil“ on palju kitarrikuulda. Mehed lihtsalt rokivad, nagu U2 „How To Disable An Atomic Bomb“i peal või Oasis „Don't Believe the Truth“i peal. [d] HENRIK ROONEMAA

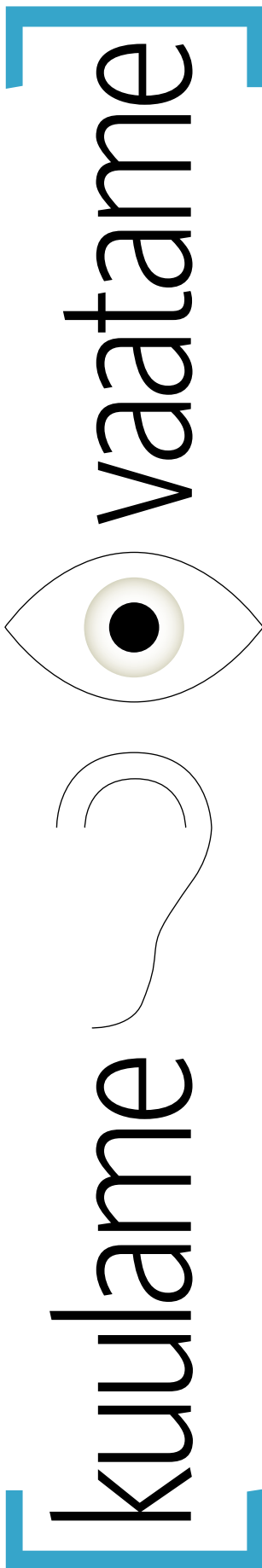
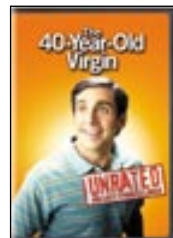

[FILM]

The 40 Year Old Virgin

● 40 aastane elektroonikapoe töötaja saladus avastatakse – ta on süütu. Tema värsked sõbrad võtavad aga oma südameasjaks näidata Andy'le, millest ta on ilma jäänud, olgugi et peategelane suurt vaimustust üles ei näita.

Kuigi filmi teema võib olla omapärane („American Pie“ oma teismeliste poistekambaga on siiski veidi erinev), on kogu sisu äärmiselt ettearvatav. Muidugi leitakse elu armastus, saadakse asjad aetud ja kõik on õnnelikud. See on just selline komöödia, mis meeldib kriitikutele ja teistele imepisikese huumorisooniga inimestele, sest suhete, tõsieluliste probleemide ja tähtsate teemade kõrval on nali teisejärguline ning romantika kõrval jääb seda väheks. Kui tunnete end tõsise inimesena, kes peab naermist labaseks, palun, midagi teile: kõhtu kõverdada ei saa, kuid mõne viisaka muigega võib ikka ette manada. [d] LEHO LAHTVEE

[digi] uus koduleht on valmis!

KINGIME AUTOLEHE TELLIJALE UUE HONDA

[digiajakiri.ee]

test DIGI testid

CANON PIXMA IP5000 04.04.2006

Vihka-võ-arnasta deaasiga must kandiline printer, mille väljast ei looma nupured, etraan ega ühenduspesad. Juhiline toimub arvutist või digikaamerast.

Ajalik ja hea pildivõtteediga fotoprinter, mille sisse puudub juba standardiks muutuv otse mälukaardid printimine.

ajaveeb

LIINUGRIPP KÕIKJAL - ÄRA SÕO LIND 15.03.2006

Selveri kassa juures korjas poja kaasa võidiku "Ni saad hoida linnude gripist. Toekohustus-Vis VÕIT." (PDF Innugrupp.ee veebist). Tuleb on ikka päris hull, sest

mängud

CARMACK TEGI VEEL ÜNE ROLLIKA MOBLILEDELE 04.05.2006

Sõbrad, ma tahan teile tutvustada

DIGI AJAVEEB [arhiv]

oplay UUDISED [arhiv]

DIGIDOKTOR [arhiv]

oplay MÄNGUD [veeb]

TOIMETUSE AJAVEEB

[digi] toimetuse ajaveebist saad iga päev lugeda, mille huvitavaga tegeleme ning milliseid tähelepanekuid digi-maailma uudiste kohta teeme.

Testide andmebaas

Siia koondame kõik [digi]s ja Arvutimaailmas ilmunud riist- ja tarkavaratestide lühikokkuvõtted. Saad tarvikuid mugavalt võrrelda ja oma hinnangu lisada.

Mängu-uudised

Iga päev uuenev mängu-uudiste veerg.

Toimetuse ajaveeb

[digi] toimetuse ajaveebist saad iga päev lugeda, mille huvitavaga tegeleme ning milliseid tähelepanekuid digi-maailma uudiste kohta teeme.

Aitäh koti eest

• Tere, ostsin teie kirjastuse tehtud ajakirja Naisteleht ja mis ma näen, kohe sisekaanel minu mõte! Eelmisel nädalal mõtlesin, et teen teile ettepaneku teha [digi] CDde tarbeks kott. Olen ajakirja tellija algusest peale ja tõesti on halb neid plaate niisama hoida. Ostsin odavaid toorikuid, et neilt siis koht „röövida“. Igal juhul aitäh teile ja loodan, et kahe aasta (nüüd siis aasta) möödudes on endale võimalik taas CD-kott tellida, ainult vahetage värvi – no midugi vastavalt moele. Olete toredad mõttelugejad ja edu teile. Margit

Billi käpp on raske?

• Tere [digi]! Loen ajakirja juba pikemat aega. Aga siiani ei ole silmanud Linuxi teemalisi artikleid. Ehk siis Linuxi distributsioonidest, programmidest, erineva riistvara ühendamisest. Kas tõesti [digi] on Microsofti käpakese all? Samuti on plaadil pakutavad programmid ja mängukesed suunatud Microsofti toodangu all töötama. Kuna teen Linuxis alles esimesi samme, siis oleks väga meeldiv ja tore leida igakuisest [digi]st rubriiki Linuxist. Samuti saaks Linuxist kirjutamisega propageerida vabavara kasutust. Äkki jõuaks tänu sellele Linux laiemalt tavakasutajate sekka. Kaarel

[digi] vastus:

• Unusta ära, kindlasti ei ole me Microsofti käpa all ja toetame igati vabavaralise Linuxi kasutamist. Aga et õnneks-kahjuks on siiski Bill Gatesi firma operatsioonisüsteemid suures enamuses, siis oleme MSi põhised ja Linuxi huviline saab täiendavat infot Arvutimaailmast. Tasuta rakendusprogramme aga on ka Windowsile palju ja neist on tihti juttu. Mis puutub tulevikku, siis on aga täiesti mõeldav, et ka meie kaante vahele tuleb Linuxiteemalisi lehti.

Soovitan pildiraami

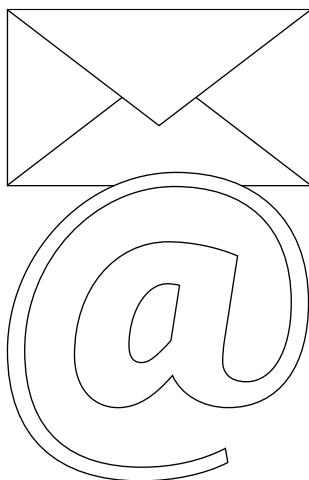
• Kaks aastat tagasi mõtlesin, miks ometi pole olemas pildiraami, mis näitab pilte elektrooniliselt. Selle mõtte ajendiks oli mu 94aastane vanatädi. Too eelmise sajandi algul sündinud proua igatses väga näha uusi pilte temale kallitest inimestest. Lihtne oluks tema soovi täita. Teie aprillikuu ajakirjast leidsin sellise pildiraami, paraku liiga hilja. Vanatädi lahkus igavikuteele mullu sügisel.

Kuigi esitletud toote hind pole just odavate killast ja rõhutate selle 20 000tunnisele tööajale, soovitan seda siiski paljudele. Uskuge, teie emad-isad, vanaemad-vanaisad ja teised eakamad sugulased rõõmustavad väga sellise pildiraami üle. Ja eelkõige just nende piltide üle, mis te selle raami sisse panete. Parimate tervitustega, Kadi

Mängime mängu peale

• Tere. Te võiksite iga kuu küsimuse esitada ja auhinna oleks mõni arvutimäng! Mul on endal

saabunud post

Kirjuta meile:

• e-posti aadressil
digi@presshouse.ee

• aadressil
[digi]

Paldiski mnt 26a
10149 Tallinn

ka üks küsimus – kuidas saab *screenshot*'e teha ja neid vaadata, sest ma ei saa seda teha. Te lubasite ka ühes numbris rääkida, milliseid erinevaid kombinatsioone saab klaviatuuril kasutada. Ma sooviksin endale ka „Prince of Persia“ plakati. Enri

[digi] vastus:

• Teeme ära! Et sellist mängusaamise huvi on lugejad juba tükk aega üles näidanud, siis võib [play] lehekülgedel pilku peal hoidma hakata. *Screenshot*'ide tegemisel on abiks programm nimega Fraps, kui klaviatuuril *Print Screen*'i nuppu ei viitsi vajutada ja Paintis „*Paste*“ teha. Frapsist kirjutame lähemalt mõnes suvekuude [digi]s. Klahvikombinatsioonidest kirjutasime lühidalt eelmise aasta oktoobrinumbri digidoktoris ja et tähtsamad nupud said mainitud, siis lähiajal uuesti teemat ei käsitle. Plakati saad ka, lähemalt vaata [play]st.

Lugeja vastab lugejale

• Tahaksin vastata paarile inimesele. Kõigepealt koodekites: BSPlayerile on lisatud *adware* WhenU Save Now! (täpsemalt lugege BSPlayeri foorumitest). Aga kasutage VLC Playerit (www.videolan.org), see mängija sööb koodekeid, ilma et peaks neid tirimagi. Vastuseks fotode üleslaadimisest: Eestis on olemas <http://images.koffer.ee> ja välismaal <http://my.opera.com>. Kuidas teha kodulehte? <http://www.hot.ee/micks/kuidas.htm> on abiks. Simon

Selgust koodekisegadusse

• Mind pani kirjutama viimase ajakirja kuu küsimus. Juttu oli seal filmide vaatamiseks vajalikest koodekipakkidest. See on küsimus, mida esitatakse praktiliselt iga päev – milline koodekipakk on parim? Tahes tahtmata paneb see vastu küsima, et milleks teile üldse need koodekipakid, kui te ei tea, milline neist on parim ja mis midagi mängib? Kellel on huvi filme vaadata, need installigu järgnevad kolm koodekit antud järjekorras 1) AC3 2) Xvid 3) Divx5, ülejäänud eluks vajalikud koodekid suudab MediaPlayer 8 ilusti internetist üles leida. Ja selle tulemusel võite rahus vaadata vähemalt 98% (AVI laiendiga) filmidest. Eelnev oli mõeldud neile, kes naudivad lihtsat elu – ei mingeid lisamängijaid ega ka koodekipakke, mis omavahel kiskuma kipuvad ja lõpuks mõne filmi näitamiskõlbmatuna hoiavad.

Lisaks eelnevale veel niipalju, et kui vaatate Quicktime filme MOV, QT ning Realmedia filme RM ja RAM laienditega, siis ka nende tarvis pole vaja tömmata enda arvutisse kahte erinevat mängijat (Quicktime ja RealPlayer), mis hõlmavad ajulagedalt palju teie arvutitööst ja internetikasutusest. Piisab ka sellest, kui tömmata Real Alternative ja Quicktime Alternative ning Media Player esitab ise eelnevaid formaate teile kenasti.

Lingid siis www.free-codecs.com/Real_Alternative_download.htm ja www.free-codecs.com/QuickTime_Alternative_download.htm.

Ja kui peaks tekkima filmide/videote teemadel küsimusi, soovitaks külastada veebilehte www.videohelp.com. Kui seda küsimust seal ei käsitleta, siis ei ole seda olemas. Xawa

[digi] vastus:

● Vabandused! Kasutasime ise veidi vanemat BS Playerit ja see oli veel puhas. Kuid nüüd oleme kõik targemad. Aga jätkaks selle parima koodekipaki otsingu ja vaidlemise. Pakid on laisale inimesele, kes ei viitsi mooduleid taga ajada ja installida, vaid saab ühe installiga kõik vajaliku. Samas mitut pakki korraga peale lasta on tõesti peaaegu sama tobe idee kui mitu viirusetõrjet. MediaPlayer 8 hea videonäitajana on siiski kahtlane, VLC Media Player (www.videolan.org) kogub tõesti head kuulsust ja põhjendatult. Mis puutub Reali ja QuickTime alternatiividesse, siis nõustume. Ka meie oleme neid juba pikka aega kasutanud ja need on väga head programmid.

Tooge mulle kuu ja tähed!

● Arvutimaailmas oli hästi natuke juttu Blu-ray DVD-kirjutajatest. Ma mõtlesin, et äkki te saaksite kuskilt selle kirjutaja ja räägiksite sellest pikemalt. See on väga huvitav. Kui on võimalik, siis märkige juurde ka hind ja kust seda saab. Oliver

[digi] vastus:

● Tegelikult pole Blu-ray andmekandja veel ametlikult saadaval. See tähendab, et praegu pole veel saada isegi lugejaid ega plaate, muidugi mitte ka kirjutajaid ja toorikuid. Laiemas maailmas peaks suve alguses start antama, Eestis veidi hiljem. Ja kui seadmed füüsiliselt olemas, siis saame ülevaate teha.

Reklaamiuputus on hull lugu

● Tere! Ma olen üks suur [digi] austaja, kuid tasahaaval hakkab mulle vastu liigne reklaam. Ma saan aru, et see asi ei ole nii hull ja tean, et millegi pealt peab lisa teenima, kuid seda reklaami tuleb aina juurde. Kuid ma ei kirjutanud teile selleks, et ainult negatiivsest rääkida, sest positiivsemat on rohkem. Tahaksin veel lisada, et teie ajakirjas võiks olla rohkem artikleid, soovitusi ja linke kodulehekülgedele valmistamisest. Kui lootsin [digist] abi leida, siis kahjuks seda seal ei olnud. Soovin teile edu ajakirja arendamisel. Kristjan

[digi] vastus:

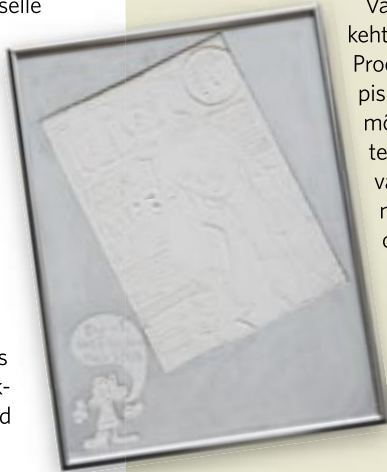
● Ega seda reklaami nüüd nii palju ka ei ole. Ja tegelikult pole reklaam mitte lisa teenimine, vaid põhiline allikas, mis tegevuse tasustab. Täpselt samamoodi elavad ju näiteks telekanalid. Mis puutub kodulehe valmistamise õpetusse, siis see on tulemas juba järgmises või ülejärgmises numbris.

[KUU KIRI]

[digi] igaveseks

● [digi] ajaarvamise esimene aasta ongi kohe täis saamas. Palju õnne, Eestimaa esimesed digitaatorid. Olete tulnud, leidnud oma koha, teinud head tööd ja võitnud fännide lugupidamise.

Vanadest aegadest kehtib seadus, et kuninga ette ei ilmuta tühjade kätega. Proovisin kätt [digiga]. Tundus põnev väljakutse. See pisuke kingitus on teatud tagamõttega. Ülimalt narr on mõelda, et elu läbi rabeled ja rabeled ning tagasi vaadates näed, et ajalugu jääb sind meenutama nimena rahvastikuregistris. Kahjuks pole meie silmadele antud luba näha [digi] sajanda aastapäeva juubelinumbrit. Kivi on läbi mitme aastatuhande järeleproovitud ja tänini üks kindlaim infokandja. Paber kõduneb, rooste sööb rauda, viirus faile. Kivi ei ähvarda see ega teine. Meenutagu see kipsplaat 2005. aasta numbriga koostajaile esimese põlvkonna digitaatoreid. Otsige nüüd kuskilt välja marker ja pange oma nimed autogrammide halli serva peale kirja. 99 aasta pärast on see [digi] fännide altar. Las imetlevad asutajaliikmeid. Aleks

[digi] vastus:

● Miski pole ületamatu! Jaanuaris esitlesime Aleksi tehtud meisterlikku sülearvuti-piparkooki, millest paremat ei oskaks välja mõeldagi, kuid uus kink tõi meie toimetuses viibinud nägudele sama suured üllatusgrimassid. Aprillis meile saabunud paki sees oli kipstahvel, kuhu peale oli graveeritud [digi] esimese aasta sünnipäeva puhuks meie kõige esimese numbriga koos, koos maskotiga. Kõik pisidetailidki on täpselt järele tehtud. Hämmastav! Ning nüüd teine üllatus: saatjaks oli taas meile piparkoogi teinud Aleks! Vaadake pilti meistrimees Aleksi teostest ja olete kindlasti nõus, et ka selle kuu peaauphinna – Iqua Bluetooth peaseadme – saab tema. Suurepärase kink, Aleks, see saab pandud aukohale!

[JÄRGMINE KORD]

● Järgmise [digi] parima lugejakirja autor saab Elionit ja [digilt] auhinnaks Elioni DigiTV stardikomplekti, milles sisaldub Thomsoni WiFi-ruuter ning Amino digiboks. Kirjutage hoolega, sest senisest kvaliteetsem telepilt ning moodsad lisateenused ootavad!

Helena

Õpid IT-kolledžis. Kas kas seal on peale sinu veel ilusaid inimesi?
Ma arvan, et on küll.

Kui teised tüdrukud nukkudega mängisid, siis sina tegelesid hiirega?
Tegelikult hakkasid arvutid mind rohkem huvitama alles 12. klassis.

Miks need arvutid sulle üldse meeldivad?
Põhiliselt sellepärast, et arvutid ja internet annavad palju erinevaid võimalusi suhtlemiseks.

Nii et IT ei ole ainult pat-siga poiste pärusmaa?
Kindlasti mitte.

Kellena näed end tulevikus töötamas?
Töötan projektijuhina ja näen end ka tulevikus selle valdkonnaga seotuna.

Loob välimus ja naiseks-olemine sulle erialaselt mingeid eeliseid või on pigem takistuseks?
Ma ei usu, et ta on takistuseks. Inimene loob endale ise võimalusi, seega on ka edu ja ebaedu suuresti enda teha.

Kuidas säilib hea vorm, kui pidevalt istesendis monitori vaadata?
Lifti asemel tuleks treppi kasutada. Ma joon ka suhteliselt palju vett

Kas mehed ära ei ehmata, kui kuulevad su erialast?
Üllatumisi on küll ette tulnud.

Äkki soodustad mõnel koguni alaväärsuskompleksi tekkimist?
Siiani on pigem tundunud, et inimestel on huvitav.

Arvutialast nõu küsitakse tihti?
Ikka üpriski, jah. Enamasti küsivad sõbrad internetiühendust ja erinevaid programme puudutavaid küsimusi.

Sõbrannad samal erialal?
Põhiliselt sõbrannad on küll mujalt, aga leidub ka koolis.

Mis teemadel muidu nendega räägid?
Näiteks teemadel, mis puudutavad kultuuri ja erinevaid üritusi.

Kas IT-naised vahetavad kunagi IT-mehed lõplikult välja?
Ei usu, et välja vahetavad. Pigem võib meeste ja naiste osakaal võrdsustuda.

[HELENA]

Mobiiltelefon:

Nokia 6100

E-post: Mitu korda päevas

SMS: Mitu korda päevas

Muud vidinad: Fujitsu
Siemens S7010

Sõidame kiiresti!

Hoiä mütsist, Silja Line'í kiirlaevad viivad Sind mugavalt Soome kõigest 100 minutiga. Tule ja naudi tõelist merereisi!

Edasi-tagasi pilet alates 560 kroonist. Edasi-tagasi pilet First klassis alates 1200 kroonist.
Edasi-tagasi autopakett (3-5 reisijat+sõiduauto) alates 1850 kroonist.

Info ja broneerimine reisibüroodest üle Eesti või Silja Line'i piletikassast Stockmanni kaubamaja V-korrušelt, telefon 611 6661, booking.tallinn@silja.com

Elu mere lainetel

www.silja.ee

